

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์
โครงการ “พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนในโรงเรียนเอกชน
ศาสนาอิสลาม จังหวัดยะลา

โดย
นางรอชีดัต สาแม และคณะ

30 ตุลาคม 2555

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์
โครงการ “พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนในโรงเรียนเอกชน
ศาสนาอิสลาม จังหวัดยะลา

คณะผู้วิจัย

1. นางรอชีดัต สาแม มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา
2. นายมะปู้ชี สาแม โรงเรียนมุสลิมศึกษา
3. นางสาวรอปิยัต มามู โรงเรียนมุสลิมศึกษา

ชุดโครงการวิจัย "มาเลเซีย: นัยที่สำคัญต่อไทย" รุ่นที่ 3

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ฝ่ายนโยบายชาติและความสัมพันธ์ข้ามชาติ

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โครงการวิจัย “พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา” ได้ดำเนินการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อสื่ออินเทอร์เน็ต และ เพื่อศึกษาผลกระทบของการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตต่อความสัมพันธ์ของนักเรียนกับผู้อื่น ทั้งนี้เนื่องจากว่าอินเทอร์เน็ตช่วยสานการสื่อสารแบบไร้พรมแดนในลักษณะของหมู่บ้านโลกให้กับมนุษยชาติและส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อระบบของรูปแบบการสื่อสารในปัจจุบัน เป็นเทคโนโลยีเครือข่ายที่เชื่อมต่อเครือข่ายย่อยๆทั่วโลกเข้าด้วยกัน จนกลายเป็นเครือข่ายที่ใหญ่และใหญ่ที่สุด และเป็นช่องทางการสื่อสารที่ทันสมัยที่สุดในโลกปัจจุบัน แต่อินเทอร์เน็ตถือเป็นดาบสองคมเพราะหากใช้ไปในทางที่ดีก็จะให้คุณอนันต์ แต่ถ้าใช้ผิดประเภทก็จะให้โทษมหันต์ได้เช่นกัน ดังนั้นการทราบถึงพฤติกรรมการใช้เน็ตของเยาวชนจึงเป็นเรื่องสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการดูแลและส่งเสริมการใช้เน็ตของเยาวชนเกิดประโยชน์ให้มากที่สุด

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่เน้นข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการสังเกตการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เน็ตในเวลาวางของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่อาศัยอยู่นอกเขตเมืองคือ ในตำบล พร่อนและเทศบาลตำบลใหม่ อำเภอเมืองจังหวัดยะลาซึ่งเป็นชุมชนมุสลิม การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นในรูปแบบรายงานเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ใช้เน็ตประมาณสัปดาห์ละ 1-2 วัน โดยใช้เน็ตประมาณครั้งละ 1-2 ชั่วโมง และส่วนใหญ่มีประสบการณ์น้อยกว่า 1 ปี ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์น้อยที่สุด นักเรียนที่มีประสบการณ์มากที่สุดคือมีประสบการณ์ในการใช้เน็ตมากกว่า 4 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มที่ใช้เน็ตบ่อยที่สุดคือทุกวัน นักเรียนที่มีประสบการณ์ต่างกันจะใช้ 3 เว็บไซต์แรกที่เหมือนกัน คือ www.google.com www.youtube.com และ www.facebook.com แต่จะมีความแตกต่างกันในด้านของเว็บไซต์ที่ใช้ ในลำดับต่อไป นักเรียนหญิงส่วนใหญ่มักจะใช้บริการที่ร้านอินเทอร์เน็ตที่ยึดหลักการอิสลามในการให้บริการ ส่วนนักเรียนชายส่วนใหญ่จะใช้บริการที่ร้านอินเทอร์เน็ตที่ให้บริการทั่วไป

นักเรียนที่มีทัศนคติต่ออินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมในการใช้เน็ตไม่แตกต่างกันในด้านของระยะเวลาในการใช้ในแต่ละครั้ง แต่จะมีความแตกต่างกันในด้านของบริการที่นักเรียนใช้

ผู้ปกครองบางกลุ่มมีทัศนคติในแง่ของข้อดีและข้อเสียของอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันแต่มีความเห็นเหมือนกันว่าข้อดีและข้อเสียของอินเทอร์เน็ตขึ้นอยู่กับการเลือกใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้ และมีความเห็นว่าการใช้อินเทอร์เน็ตของเยาวชนในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นการใช้ที่ยังไม่เป็นประโยชน์ นอกจากนี้ผลจากการวิจัยพบว่าร้อยละ 56.88 ของนักเรียนที่เล่นอินเทอร์เน็ตทุกวันมีความสัมพันธ์กับครอบครัวอยู่ในระดับที่สูง จากข้อค้นพบดังกล่าวจะเห็นว่านักเรียนมีการใช้อินเทอร์เน็ตในเวลาวางในขณะเดียวกันก็ยังมีเวลาที่ทำกิจกรรมกับผู้คนรอบข้างเช่น กับสมาชิกในครอบครัว เพื่อนๆ และญาติๆ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่เยาวชนในพื้นที่ต้องได้รับการชี้แนะและสนับสนุนจากฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การใช้เน็ตของเยาวชนเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้และสามารถพัฒนาการศึกษาต่อไป มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่เยาวชนต้องได้รับการชี้แนะและสนับสนุนจากฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การใช้เน็ตของเยาวชนเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้และสามารถพัฒนาการศึกษาต่อไป

นโยบายการศึกษาของรัฐบาลในเรื่องการ “เร่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ” (ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี, 2554 [ออนไลน์]) ควรเน้นการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ (Information Literacy Skill) ซึ่ง เป็นทักษะที่ทำให้บุคคลสามารถตระหนักถึงความต้องการของตนเองได้อย่างชัดเจน เพื่อให้เยาวชนในพื้นที่สามารถวิเคราะห์ความต้องการ กำหนดลักษณะของสารสนเทศที่ตนต้องการได้ สามารถเข้าถึงสารสนเทศ (Ability to access) และเข้าใจสารสนเทศที่มีอยู่อย่างหลากหลายในแหล่งสารสนเทศต่างๆ สามารถใช้กลยุทธ์ในการสืบค้นสารสนเทศที่ต้องการ รวมทั้งสามารถประเมินหรือวิเคราะห์ สังเคราะห์สารสนเทศ และสามารถนำมาบูรณาการหรือประยุกต์ใช้ให้เกิดความรู้ได้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยพบว่า เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของเยาวชนที่ครอบคลุมทุกด้านควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับเกมบนอินเทอร์เน็ตเพื่อวิเคราะห์ว่าเกมประเภทใดเป็นเกมที่สร้างสรรค์และเกมประเภทใดที่ไม่สร้างสรรค์ต่อการเรียนรู้ของเยาวชน
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการใช้อินเทอร์เน็ตต่อการเรียนของเยาวชน
3. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับประถมศึกษา

รหัสโครงการ : RDG5410034

ชื่อโครงการ : พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดยะลา

ชื่อนักวิจัย : รอซิดัต สาแม มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา มะปูซี สาแม และ รอบียัต มามู โรงเรียนมุสลิมศึกษา

E-mail Address: rosidsamae@hotmail.com

ระยะเวลาดำเนินการ : 15 สิงหาคม 2554 – 14 สิงหาคม 2555

บทคัดย่อ

โครงการวิจัย “พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดยะลา” ได้ดำเนินการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดยะลา 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อสื่ออินเทอร์เน็ต และ 3) เพื่อศึกษาผลกระทบของการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตต่อความสัมพันธ์ของนักเรียนกับผู้อื่น การวิจัยนี้ใช้วิธีการเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ และการสังเกตการณ์

จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตประมาณสัปดาห์ละ 1-2 วัน โดยใช้อินเทอร์เน็ตประมาณครั้งละ 1-2 ชั่วโมง และส่วนใหญ่มีประสบการณ์น้อยกว่า 1 ปี ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์น้อยที่สุด

นักเรียนที่มีประสบการณ์มากที่สุดคือมีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 4 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ตบ่อยที่สุดคือทุกวัน

นักเรียนที่มีประสบการณ์ต่างกันจะใช้ 3 เว็บไซต์แรกที่เหมือนกัน คือ www.google.com www.youtube.com และ www.facebook.com แต่จะมีความแตกต่างกันในด้านของเว็บไซต์ที่ใช้ ในลำดับต่อไป นักเรียนหญิงส่วนใหญ่มักจะใช้บริการที่ร้านอินเทอร์เน็ตที่ชิดหลักการอิสลามในการให้บริการ ส่วนนักเรียนชายส่วนใหญ่จะใช้บริการที่ร้านอินเทอร์เน็ตที่ให้บริการทั่วไป

นักเรียนที่มีทัศนคติต่ออินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกันในด้านของระยะเวลาในการใช้ในแต่ละครั้ง แต่จะมีความแตกต่างกันในด้านของบริการที่นักเรียนใช้

ผู้ปกครองบางกลุ่มมีทัศนคติในแง่ของข้อดีและข้อเสียของอินเทอร์เน็ตแตกต่างกันแต่มีความเห็นเหมือนกันว่า ข้อดีและข้อเสียของอินเทอร์เน็ตขึ้นอยู่กับทางเลือกใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้ นอกจากนี้ผลจากการวิจัยพบว่าร้อยละ 56.88 ของนักเรียนที่เล่นอินเทอร์เน็ตทุกวันมีความสัมพันธ์กับครอบครัวอยู่ในระดับที่สูง จากข้อค้นพบดังกล่าวจะเห็นว่านักเรียนมีการใช้อินเทอร์เน็ตในเวลาว่างในขณะเดียวกันก็ยังมีเวลาที่ทำกิจกรรมกับผู้คนรอบข้างเช่น กับสมาชิกในครอบครัว เพื่อนๆและญาติๆ

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นโยบายการศึกษาของรัฐบาลในเรื่องการ “เร่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ” ควรเน้นการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ (Information Literacy Skill) เพื่อให้เยาวชนในพื้นที่สามารถประเมินหรือวิเคราะห์ สังเคราะห์สารสนเทศ และสามารถนำมาบูรณาการหรือประยุกต์ใช้ให้เกิดความรู้ได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับเกมบนอินเทอร์เน็ตเพื่อวิเคราะห์ว่าเกมประเภทใดเป็นเกมที่สร้างสรรค์และเกมประเภทใดที่ไม่สร้างสรรค์ต่อการเรียนรู้ของเยาวชน
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการใช้อินเทอร์เน็ตต่อการเรียนของเยาวชน
3. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับประถมศึกษา

คำสำคัญ: เทคโนโลยีสารสนเทศ อินเทอร์เน็ต เยาวชน เวลาว่าง

Project Code: RDG5410034

Title: Internet Searching Behaviors of Islamic Private School Students in Yala Province

Researchers: Rosidat Samae (Yala Islamic University), Mahpusee Samae, and Robeeyat Mamu (Muklim Suksa School)

E-mail Address: rosidsamae@hotmail.com

Period of Time: 15th August 2010 – 14th August 2012

ABSTRACT

A research on “Internet Searching Behaviors of Islamic Private School Students in Yala Province” was conducted for 3 purposes 1) to study Internet searching behavior of Islamic private school Students in Yala province 2) to study the students’ attitude towards the Internet, and 3) to study the effects of students’ Internet usage towards students’ relationship with others. This research employed the qualitative method by interviews and observation.

The result showed that most students spend their time on the Internet for about 1-2 days a week, for about 1-2 hours at a time, and most of them have less than one year experience in using the Internet, this is considered to be among the least experienced.

The students of highest experience have more than four years experience, which are among the most frequent Internet users, that is using the Internet every day.

Students of different experiences on the internet usage use the first three websites equally which are www.google.com, www.youtube.com, and www.facebook.com, but they use the website differently in the later order. Most female students use the Internet at the Internet café which provide the services based on Islamic Principles, while most of male students use the Internet at the Internet café which provide general services.

Students of different attitudes towards the Internet do not differ in the internet searching behavior, in terms of duration of use each time. But there are significant differences in terms of the internet services used.

The parents who have different attitudes towards the Internet have the same comment that the advantages and disadvantages of the internet depends on the choices of the internet user. Furthermore, results showed that 56.88 percent of students who surf the Internet every day is highly associated with family. The finding shows that students are using the Internet in their leisure time, while there is still time to do things with the people around them like family members, friends, and relatives.

The results of the study revealed that, according to the government Education Policy on “Intensive use of information technology in education to expand internationally” should focus on the promotion and development of information literacy skills to provide young people in this community the ability to evaluate, analyze, and synthesize information so that they can integrate and apply the information to a knowledge.

Keywords: Information Technology, Internet, Youth, Leisure

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยการอนุญาติของเอกองค์อัลลอฮ์(ซุบฮานาฮูวาตาอาลา) และความช่วยเหลือจากหลายท่านและหลายหน่วยงาน คณะผู้วิจัยขอขอบคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ฝ่ายนโยบายชาติและความสัมพันธ์ข้ามชาติที่ได้สนับสนุนให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่คณะผู้วิจัย

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ ดร. อิสมาอีลลุตฟี จะปะกียา อธิการบดีมหาวิทยาลัยอิสลามยะลาที่ได้ลงนามในสัญญา ทุนอุดหนุนการวิจัยกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณเจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ทุกท่านที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการวิจัยในครั้งนี้

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหารมหาวิทยาลัยอิสลามยะลา และผู้บริหารโรงเรียนมุสลิมศึกษาที่ให้โอกาส กำลังใจและอนุญาตให้ใช้ทรัพยากรต่างๆของหน่วยงานในการวิจัย

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณนักวิจัยผู้ช่วยทุกท่านที่ทำหน้าที่ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม และขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ขอเอกองค์อัลลอฮ์(ซุบฮานาฮูวาตาอาลา)ทรงตอบแทนทุกท่านด้วยความดี

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	๗
บทคัดย่อ	๘
Abstract	๙
กิตติกรรมประกาศ	๙
สารบัญ	๙
สารบัญตาราง	๑๑
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ข้อจำกัดในการวิจัย	8
บทที่ 2 ชุมชนตำบลพร่อนและเทศบาลตำบลลำใหม่	10
สภาพทั่วไปของชุมชน	10
สภาพร้านอินเทอร์เน็ตในพื้นที่	14
บทที่ 3 สภาพการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนในพื้นที่	17
ลักษณะการให้บริการของร้านอินเทอร์เน็ตในพื้นที่	17
พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน	20
เว็บไซต์และบริการบนอินเทอร์เน็ตที่นักเรียนใช้	23
บทที่ 4 ผลการศึกษาการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน	28
ภาพรวมของพฤติกรรมการใช้เว็บไซต์และบริการบนอินเทอร์เน็ตของนักเรียน	28
ทัศนคติของนักเรียนต่ออินเทอร์เน็ต	38
ทัศนคติของผู้ปกครองต่ออินเทอร์เน็ต	39
ผลกระทบจากการใช้อินเทอร์เน็ตต่อความสัมพันธ์ของนักเรียนกับผู้อื่น	42
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	44
สรุปผลการวิจัย	44
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	46
ข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล	47
บรรณานุกรม	48
ภาคผนวก ก แผนผังและตาราง	51
ภาคผนวก ข รูปบรรยายภาพในวันลงพื้นที่	61

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางแบ่งประเภทของเว็บไซต์ที่นักเรียนใช้	
ตามวัตถุประสงค์ในการใช้บริการของนักเรียน	24
ตารางที่ 2 สรุปการใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ย	
ตามประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต	32

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

แนวคิดเกี่ยวกับยุคการสื่อสารนั้นกล่าวได้ว่าผู้คนในยุคการสื่อสารมีวิถีชีวิตแบบใหม่ที่สามารถติดต่อสื่อสารและพูดคุยกันได้ทุกแห่งทุกหนและทุกเวลา และด้วยเทคโนโลยีมัลติมีเดียที่สามารถนำข้อมูลภาพและเสียงผ่านทางด่วนแบบใหม่ไปได้ทุกแห่งที่เชื่อมต่อเข้ากับเครือข่ายนี้ สื่อตัวใหม่ที่ช่วยสานการสื่อสารแบบไร้พรมแดนในลักษณะของหมู่บ้านโลกให้กับมนุษยชาติและส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อระบบของรูปแบบการสื่อสารในปัจจุบัน สื่อที่กำลังกล่าวถึงนี้คือ อินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นเทคโนโลยีเครือข่ายที่เชื่อมต่อเครือข่ายย่อยๆทั่วโลกเข้าด้วยกัน จนกลายเป็นเครือข่ายที่ใหญ่และใหญ่ที่สุด และเป็นช่องทางการสื่อสารที่ทันสมัยที่สุดในโลกปัจจุบัน ที่นับว่าเป็นระบบการสื่อสารข้อมูลที่มีการเติบโตเร็วที่สุดของมนุษยชาติ เร็วยิ่งกว่าการแพร่ของการเขียน การพิมพ์ หรือแม้กระทั่งความนิยมในการใช้โทรศัพท์ โทรทัศน์ หรือโทรสาร โดยมีความเติบโตทั้งในด้านของจำนวนคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อ และจำนวนผู้ใช้งาน รวมไปถึงจำนวนการบริการฐานข้อมูลและเอกสารต่างๆ (ไพโรจน์ ไวรานิชกิจ, 2537 อ้างถึงใน บุญบา หินธาว์, 2545: 1)

ปัจจุบันเยาวชนสามารถใช้อินเทอร์เน็ตตั้งแต่เด็กเล็กๆ 10-11 ขวบ ไม่ว่าจะเป็นในด้านใดด้านหนึ่ง เช่น ใช้ค้นคว้าหาความรู้ ใช้ในการหาความบันเทิงให้ตนเอง เป็นต้น แต่อินเทอร์เน็ตถือเป็นดาบสองคมเพราะหากใช้ไปในทางที่ดีก็จะให้คุณอนันต์ แต่ถ้าใช้ผิดประเภทก็จะให้โทษมหันต์ได้เช่นกัน นพ.ศิน บำรุงชีพ จิตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านสุราและยาเสพติดโรงพยาบาลมหารมย์ เปิดเผยว่า ปัจจุบันอัตราการใช้อินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วพบว่า กว่า 90 เปอร์เซ็นต์ วัยรุ่นจะต้องมี ไอโฟน หรือมือถือส่วนตัวเกือบทุกคน แต่สิ่งที่น่าเป็นห่วงมากในการใช้อินเทอร์เน็ตของเยาวชนนอกจากสื่อลามกอนาจารแล้ว ยังมีเรื่องของยาเสพติดเข้ามาเกี่ยวข้องอีกด้วย (“จิตแพทย์ชี้ภัยยาเสพติดจากอินเทอร์เน็ต” 2552 [ออนไลน์])

อินเทอร์เน็ตมีบทบาทสำคัญต่อเยาวชนในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจของ แมทธิว ฮอฟสัน (2009) ที่ระบุว่า ร้อยละ 75 ของเยาวชนที่อยู่ในช่วงอายุ 16 – 24 ปี ไม่สามารถอยู่ได้ปราศจากการเล่นอินเทอร์เน็ต โดยที่ ร้อยละ 32 พอใจที่จะปรึกษาปัญหาส่วนตัวทางอินเทอร์เน็ต และร้อยละ 37 เต็มใจให้คำปรึกษาออนไลน์เกี่ยวกับประเด็นที่ละเอียดอ่อน (sensitive) ผลการสำรวจยังระบุเพิ่มเติมว่าเยาวชนที่อยู่ในช่วงอายุ 18- 24 ปี มีวิถีชีวิตที่แตกต่างจากชนรุ่นก่อนยุคอินเทอร์เน็ต โดยที่เยาวชนปัจจุบันมีความต้องการข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วและคิดเพื่อน ในขณะที่ “the 2008 World Internet Project survey” จาก 13 ประเทศ ระบุว่า เยาวชนที่มีช่วงอายุระหว่าง 12-14 ปี จำนวน ร้อยละ 88 ในประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน ร้อยละ 100 ในประเทศอังกฤษ จำนวน ร้อยละ 98 ในประเทศอิสราเอล จำนวน ร้อยละ 95 ในประเทศแคนาดา และจำนวน มากกว่าร้อยละ 70 ในประเทศสิงคโปร์ คิดการให้บริการบนอินเทอร์เน็ต (Shu-Sha Angie Guan และ Kaveri Subrahmanyam, 2009 [ออนไลน์])

ในสภาพปัจจุบันของสังคมไทย โดยเฉพาะ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ อันได้แก่ จังหวัดปัตตานี ยะลา และ นราธิวาส เยาวชนส่วนใหญ่มักจะใช้เวลาว่างโดยการใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อต่างๆ ที่มักจะเป็นสื่อบันเทิงมากกว่าสื่อที่ทำให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสถิติล่าสุดของสภาการเด็กและเยาวชนปี 2550 - 2552

จาก Child Watch Award 2009 – 2011 ระบุว่า เด็กประถมใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ไปกับการเล่นเกมส์ เพิ่มขึ้น 23% เป็น 32% เฉลี่ยวันละ 2-3 ชั่วโมง (สารินีย์ วิสุทธาธรรม, 2553 [ออนไลน์]; “เจาะปมเด็กไทย อ่านได้-ไว้วิเคราะห์”, 2554 [ออนไลน์])

เวลาว่าง เป็นช่วงเวลาที่หลายคนมองข้ามและไม่ใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังที่ศาสตราจารย์ ดร. ชอลลัลลอสุ อาลัยฮะซัลลัม ได้กล่าวไว้ ความว่า “มีความโปรดปรานของอัลลอฮ์สองอย่างที่หลายคนลืมนึกถึง นั่นคือ สุขภาพ และเวลาว่าง” (รายงานโดยบุคอรีย์ อ้างถึงใน (อัล-ก๊อรรูวีย์, ม.ป.ป. : 13) เวลาว่างที่กล่าวถึง คือเวลาที่ว่างที่ว่างเว้นจากการงานทางโลก เนื่องจากอิสลามส่งเสริมให้มนุษย์ทำงานเพื่อยังชีพและดำเนินชีวิตตามวิถีอิสลาม แต่มนุษย์มักทำให้การทำงานในอาชีพของตน เป็นตัวถ่วงที่ขัดขวางมนุษย์ให้รำลึกถึงโลกหน้าและการดำเนินชีวิตตามวิถีอิสลาม

ดังนั้นตามทัศนะของศาสนาอิสลาม จึงเป็นเรื่องของการสร้างความสมดุลระหว่างการงานเพื่อยังชีพและการประกอบกิจการดีตามกฎเกณฑ์ของศาสนาเพื่อโลกหน้า อาจกล่าวได้ว่าการที่มนุษย์ได้รับมอบหมายการบัญชาการของอัลลอฮ์โดยมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงและมีเวลาว่างเป็นต้นทุน เสมือนพ่อค้าที่ทำการค้าเพื่อให้เกิดกำไร ดังนั้นผู้ที่ให้ต้นทุนเพื่อทำความดีโดยการปฏิบัติตามคำบัญชาของอัลลอฮ์จะได้รับผลบุญซึ่งเป็นกำไรชีวิต และผู้ใดก็ตามที่ไม่ปฏิบัติตามคำบัญชาของอัลลอฮ์เขาก็จะเป็นผู้ที่ขาดทุน ท่านศาสตราจารย์ ดร. ชอลลัลลอสุ อาลัยฮะซัลลัม กล่าวไว้ ความว่า “จงใช้ประโยชน์ของ 5 อย่าง ก่อนที่ อีก 5 อย่างจะมาถึงตัว คือ การมีเวลาว่างก่อนจะมีงานยุ่ง ความรวยก่อนความจน ความแข็งแรงก่อนการเจ็บป่วย วิทยหนุ่มสาวก่อนวัยแก่ชรา และการมีชีวิตก่อนการตาย ” (รายงานโดยอัล-ฮากิม อ้างถึงใน (อัล-ก๊อรรูวีย์, ม.ป.ป. : 15)

จากงานดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าแท้จริงแล้วเวลาว่างไม่ได้หมายความว่า เป็นช่วงเวลาที่ย่างเปล่า แต่เวลาว่างดังกล่าวจะถูกครอบครองด้วยพฤติกรรมที่ดีหรือพฤติกรรมที่ไม่ดี ทั้งนี้ผู้ที่ใช้เวลาว่างในทางที่ดีก็จะเกิดผลดีต่อตัวเขา และผู้ที่ใช้เวลาว่างในทางที่ไม่ดีจะถูกกลืนโทษในวันแห่งการฟื้นคืนชีพ การมีเวลาว่างนั้นสามารถทำให้เกิดอันตรายได้มากมายโดยเฉพาะกับวัยหนุ่มสาวซึ่งมีความปรารถนาในบางสิ่งบางอย่างอย่างแรงกล้า และโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่มีเงินทองเพียงพอที่จะเติมเต็มความปรารถนาดังกล่าวหากไม่มีการใช้สติปัญญาและวิจารณญาณที่ดี

นอกจากนี้อิสลามยังระบุนำทุกคนออกห่างจากสิ่งที่ไร้สาระดังวณะของศาสดา ความว่า “ท่านอับดุลเราะฮ์มาน รอกียัลลอฮูอันฮู กล่าวไว้ว่า ท่านรอซูลุลลอฮ์ ชอลลัลลอสุ อาลัยฮะซัลลัม กล่าวว่า ส่วนหนึ่งของการเป็นอิสลามอย่างสมบูรณ์ของบุคคลคือ การที่เขาละทิ้งสิ่งที่ไร้สาระ” (รายงานโดยอัล-ดะอิมีย์ และคนอื่นๆจากเขา อ้างถึงใน มุฮัยยิดดีน และ อิบนิชะรอฟอันนะวะวี, 2542: 207; อันนะวะวี, 2546: 32)

จากงานดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าในชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์เรามีกิจการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ทั้งทางศาสนาหรือทางโลก รวมทั้งกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคล และมนุษย์นั้นถูกเรียกร้องให้ดูแลตัวเอง พื้นที่ของมุสลิมของเขาเท่าที่สามารถจะทำได้ ส่วนสิ่งอื่นนอกจากนั้นที่มนุษย์ควรออกห่างได้แก่ การละเล่นหรือการกระทำที่ไร้สาระ การกระทำที่สร้างความเสื่อมเสียต่างๆ ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้นิสัยชั่วร้ายหรือค่านิยมที่ไม่ดีเข้ามามีอิทธิพลเหนือชีวิตและจิตใจ ค่านิยมของอิสลามที่ควรประทับแน่นในความรู้สึกของมนุษย์และคอยควบคุมการดำเนินชีวิตและความประพฤติของเขาตลอดไป

ปัญหาของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ก็ด้านหนึ่งคือ ไม่มีทักษะและกระบวนการในการคิด การวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาที่ดี กล่าวคือ อ่านได้แต่ยังวิเคราะห์ไม่เป็น รศ.ดร.สมพงษ์ จิตระดับ (อ้างถึงใน สุรนนท์ เวชชชีวะ, 2554 [ออนไลน์] ; “เจาะปมเด็กไทย อ่านได้-ไว้วิเคราะห์” 2554 [ออนไลน์]) กล่าวว่าเด็กประถมไทยมีผล

วิจัยชี้ชัดว่า กว่า 30% ไม่สามารถอ่านวิเคราะห์ได้ และค่าเฉลี่ยจะยิ่งสูงขึ้นสำหรับเด็กไทยใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะเมื่อมีข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในอินเทอร์เน็ตจำนวนมาก ซึ่งหาก “คิดไม่เป็น” ก็จะแยกแยะไม่ออกว่าเรื่องใดจริง เรื่องใดเท็จ หรือครึ่งจริงครึ่งเท็จ ตลอดจนจะไม่รู้ถึงวิธีหรือแหล่งที่จะตรวจสอบข้อมูลเหล่านั้น ผลจากการบริโภคข้อมูลโดยปราศจากการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น เชื่อเว็บไซต์บางเว็บไซต์ หรือจดหมายลูกโซ่ที่ส่งผ่าน อี-เมล ทำให้เกิดพื้นฐานความเข้าใจที่ผิด ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งที่รุนแรง เนื่องจากการไม่มีการตรวจสอบหรือรับฟังข้อมูลข้อเท็จจริงที่แตกต่าง

หากมองอีกแง่หนึ่ง ปัญหาที่สำคัญไม่ได้อยู่ที่อินเทอร์เน็ต แต่อยู่ที่ “ผู้ใช้” ไม่มีความพร้อมและความสำนึกถึงที่จะใช้ชีวิตในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ไม่มีวุฒิภาวะพอที่จะรับรู้ข้อมูลบางเรื่องที่ไม่สามารถวิเคราะห์แยกแยะได้ ไม่สามารถเล็งเห็นถึงคุณประโยชน์ และคุณโทษของเทคโนโลยีสารสนเทศได้ หากแต่ผู้ใช้มีความพร้อมมีศักยภาพพอที่จะจัดการกับตัวเองได้ก็จะสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศได้ ทั้งนี้ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองเองไม่มีทักษะหรือความรู้เกี่ยวกับการให้บริการของอินเทอร์เน็ต และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นเมื่อเห็นว่าลูกหลานของตัวเองเล่นอินเทอร์เน็ตอยู่ที่บ้าน ไม่ไปเที่ยวไหน ก็เกิดความสบายใจว่าลูกหลานไม่ไปคบค้าสมาคมกับกับกลุ่มที่เสี่ยง แต่ในทางกลับกัน ผู้ปกครองกลับไม่ทราบเลยว่า ลูกหลานกำลังทำอะไร สื่อสารกับใคร โดยการใช้คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต หรือไม่ทราบแม้แต่ว่าอินเทอร์เน็ตสามารถใช้ทำอะไรได้บ้าง ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าเยาวชนอยู่ในสภาพที่น่าเป็นห่วงในทุกสถานที่และเวลา ไม่เว้นแม้แต่เมื่ออยู่ในบ้านของตนเอง เนื่องจากผู้ปกครองบางคนไม่สามารถที่จะปกป้องลูกหลานของตัวเอง ไม่สามารถให้คำแนะนำกับเยาวชนถึงวิธีการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตให้ถูกต้องและเกิดประโยชน์

ดังที่ผลการสำรวจวัฒนธรรมการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชน เรื่อง “ชีวิตกับความเสี่ยง” ของโครงการความร่วมมือระหว่างกระทรวงวัฒนธรรมกับสถาบันรามจิตติ โดยสำรวจตั้งแต่ช่วงเดือน ก.ย.-ต.ค. 2548 ปรากฏว่านอกจากผลการสำรวจใน 5 ประเด็นเสี่ยงเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ การดื่มเหล้า เล่นการพนัน การชกต่อยหรือตีกับผู้อื่น และการชกบนท้องถนนแล้วยังพบอีกว่าเด็กและเยาวชนชอบเสพสื่อที่สร้างความรุนแรงและส่อลามก ชอบคุยเรื่องเซ็กซ์ เป็นต้น ซึ่งจากผลสำรวจข้างต้นล้วนเป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงสำหรับเด็กและเยาวชนไทยอย่างมาก (เคลินิวส์, 2548 อ้างถึงในจุฑา ฤดี คงสุวรรณ, ม.ป.ป. [ออนไลน์]) แต่ยังมีปัญหาในเรื่องของการใช้อินเทอร์เน็ตในเวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ที่จะนำ ความไม่เป็นระเบียบทางสังคมให้เกิดขึ้น เช่น เยาวชนมีพฤติกรรมของการไม่ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของศาสนา เช่น ใช้เวลาโดยเปล่าประโยชน์โดยการเล่นเกมบางประเภท ดูหนัง ฟังเพลงที่ไม่เป็นที่ยอมรับตามหลักศาสนา ซึ่งสอดคล้องกับนายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ (2546) ขณะนั้นดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ได้ให้สัมภาษณ์ถึงสภาพปัญหาเด็กและเยาวชนไว้ในคอลัมน์ “เครื่องเคียง” ที่ต้องตกเป็นเหยื่อและเป็นผู้ก่ออาชญากรรมที่กำลังเกิดอย่างรุนแรงในขณะนั้นพร้อมทั้งนำเสนอแนวทางแก้ไขไว้ว่า “...การละเลยดูแลเยาวชน คือ เยาวชนไม่มีกิจกรรมในช่วงเวลาว่างทำให้เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง และนับวันปัญหานี้มีมากขึ้นเรื่อยๆ” ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของอิสลามที่ว่า “เวลา” คือชีวิต เป็นความเจริญที่พระเจ้าประทานลงมาเนื่องจากการดำเนินชีวิตของมนุษย์นั้นเป็นการใช้เวลา ดังที่อัล-กุรอานได้กล่าวถึงความสำคัญของเวลาในอัลกุรอานไว้ว่า ความว่า “ขอสาบานด้วยกาลเวลา แท้จริงมนุษย์นั้น อยู่ในการขาดทุน นอกจากบรรดาผู้ศรัทธาและกระทำความดีทั้งหลาย และดึกเดือนกันและกันในเรื่องที่เป็นสาธารณะ และดึกเดือนกันและกันให้มีความอดทน” (ซูเราะห์อัลอัสร์ : 1-3)

การสาบานด้วยเวลาในอาชัฏข้างคั่นเป็นสัญญาณที่บ่งบอกว่าอัลลอฮ์ต้องการให้มนุษย์ไต่ตรงถึง
ความสำคัญ ความยิ่งใหญ่ และประโยชน์ของเวลา ทั้งนี้เนื่องจากเวลาเป็นสิ่งที่สำคัญต่อบุคคล ครอบครัว สังคมและ
ประเทศชาติ เวลาเป็นต้นทุนชีวิตที่ยิ่งใหญ่ของมนุษย์ซึ่งจะเป็นสิ่งที่กำหนดความสำเร็จของชีวิตทั้งในโลกนี้และโลก
หน้า ส่วนคำว่า “วัลอัสรี” หมายถึงเวลาเย็น และเวลาอื่นๆ ส่วนเวลา “อัสร” (เวลาเย็น) คือเวลาในช่วงท้ายของวันซึ่ง
ควรที่จะเติมเต็มด้วยการงานหรือการกระทำที่ดีก่อนที่เวลาค่ำคืนจะมาถึงหรืออาจหมดเวลาสำหรับการมีชีวิตอยู่ต่อไป
(อิสมาอีล ลุดฟี จะปะกียา, 2555)

ถึงแม้ว่าจากผลการวิจัยของนักวิชาการบางท่านสรุปว่าอินเทอร์เน็ตทำให้เยาวชนเก็บตัว ไม่เข้าสังคมและม
ีความสัมพันธ์กับสังคมรอบข้างน้อยลง แต่อูเอร์ วอดเตอร์ส (2011 [ออนไลน์]) ได้ทำการสำรวจเยาวชนจากโรงเรียน
ในรัฐแคลิฟอร์เนีย จำนวน 2,500 คน กลับค้นพบว่าเยาวชนที่หมกมุ่นอยู่กับอินเทอร์เน็ตจะมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมที่
กว้างกว่า และมักจะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับกลุ่มสังคมนั้นๆซึ่งมีความสนใจในประเด็นเดียวกันโดยการ
ติดต่อกันทางอินเทอร์เน็ต ในขณะที่เดียวกันเยาวชนที่มีพัฒนาการด้านการใช้สื่อมากขึ้นมีแนวโน้มที่จะติดสังคม
ออนไลน์มากขึ้น ซึ่งผลการสำรวจในครั้งนี้ผู้วิจัยระบุเป็นประเด็นสำคัญว่าทางโรงเรียนและผู้ปกครองต้องทำหน้าที่
เข้าไปสอดส่องดูแล ในขณะที่ Shu-Sha Angie Guan และ Kaveri Subrahmanyam (2009 [ออนไลน์]) กล่าวว่า
ถึงแม้ว่าไม่ใช่เยาวชนทุกคนที่มีความเสี่ยงจะคล้อยตามสื่อที่ไม่ปลอดภัย แต่ควรมีการศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่องและ
จริงจังในการวิเคราะห์ว่าเยาวชนกลุ่มใดที่มีความเสี่ยงสูง เพื่อหาแนวทางในการป้องกันภัยและรักษาความปลอดภัย
ต่อไป

ทั้งนี้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๑
 (“ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน”. ม.ป.ป. [ออนไลน์]) ได้
ให้ความสำคัญในการเร่งยกระดับคุณภาพเยาวชนให้สามารถสร้างความรู้และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังที่
ปรากฏในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๗ ตอนพิเศษ ๑๐๗ ง ข้อที่ ๗ ว่า “... จัดให้มีการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัยเพื่อ
กำหนดแนวทางกลยุทธ์และมาตรการในการสร้างเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน...” ซึ่งดร.อมรวิชช์
นาครทรัพย์ ผู้อำนวยการสถาบันรามจิตติ และได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนกองทุนวิจัย (สกว.)
และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กล่าวว่า “ที่สำคัญ ศร.จะต้องให้การสนับสนุน
โครงการเกี่ยวกับเด็กในพื้นที่ รวมทั้งสานโครงการต่างๆ ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน และใช้การวิจัยต่างๆ เป็นตัว
แก้ปัญหาให้แก่นักเรียนในพื้นที่ต่อไป เพราะจะสามารถแก้ปัญหาได้ถูกต้องและตรงเป้าหมาย” (อ้างถึงใน สุรนันทน์ สุขสมิต
, 2553 [ออนไลน์])

นักวิจัยมีความสนใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของเยาวชน เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อสำคัญ
ในการเรียนรู้ด้วยตนเองของเยาวชนซึ่งมักจะเป็นวัยที่รักอิสระ ดังนั้นสื่ออินเทอร์เน็ตจึงสามารถรองรับความต้องการ
ของเยาวชนได้เป็นอย่างดี หากมีการศึกษาอย่างลึกซึ้งจนสามารถทราบสภาพการใช้อินเทอร์เน็ตของเยาวชนจะช่วยให้
เกิดความเข้าใจถึงแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต ให้สามารถปรับตัวในสังคมปัจจุบัน
เพื่อยกระดับคุณภาพเยาวชนให้สามารถสร้างความรู้และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดยะลา
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อสื่ออินเทอร์เน็ต
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตต่อความสัมพันธ์ของนักเรียนกับผู้อื่น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบสภาพการให้บริการของร้านอินเทอร์เน็ตในชุมชน และสภาพการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่อยู่ในตำบลพร่อนและเทศบาลตำบลลำใหม่ ลักษณะการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน ที่ร้านอินเทอร์เน็ตในเวลาวาง โดยการศึกษาถึงความบอຍในการใช้ บริการที่ใช้และวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต
2. ได้ทราบแนวทางในการส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ตที่เหมาะสมกับเยาวชนในพื้นที่ในยุคข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามระดับมัธยมศึกษา ที่ร้านอินเทอร์เน็ตในเขตตำบลพร่อนและเทศบาลตำบลลำใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดยะลาเกี่ยวกับลักษณะการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน ที่ร้านอินเทอร์เน็ตในเวลาวาง โดยการศึกษาความบอຍในการใช้ บริการที่ใช้และวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต รวมทั้งศึกษาทัศนของนักเรียนต่อการใช้อินเทอร์เน็ตและทัศนของผู้ปกครองต่อการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดยะลา และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามระดับมัธยมศึกษาที่อาศัยอยู่ในตำบลพร่อนและเทศบาลตำบลลำใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ผู้ปกครองของนักเรียน และเจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ตำบลพร่อน และเทศบาลตำบลลำใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินงานในโครงการวิจัยจะเน้นการเก็บข้อมูลเชิงลึกเพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่อยู่นอกเขตเมืองในเวลาว่าง โดยได้เลือกชุมชนตำบลพร่อนและเทศบาลตำบลลำใหม่ด้วยเหตุผลประการแรกคือ เนื่องจากเป็นชุมชนชนบทที่เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเพิ่งจะเข้าถึงและเริ่มมีการขยายตัวมากขึ้น ประการที่สอง เป็นชุมชนที่มีประชากรส่วนใหญ่เป็นมุสลิม ซึ่งมีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามระดับมัธยมศึกษาที่อาศัยอยู่ในตำบลพร่อนและเทศบาลตำบลลำใหม่ จังหวัดยะลา และผู้ที่มีความสัมพันธ์กับนักเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่างสำหรับเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

2.1.1 ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ ซึ่งเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพแตกต่างกัน เช่น ทำสวน ค้าขาย ครูสอนศาสนาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม อสม. และ แม่บ้าน เป็นต้น เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับนักเรียนมากที่สุดเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้อินเทอร์เน็ต และความสัมพันธ์ของนักเรียนกับผู้อื่น

2.1.2 นักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามระดับมัธยมศึกษาในตำบลพร่อนและเทศบาลตำบลลำใหม่ที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตที่ร้านอินเทอร์เน็ตในพื้นที่

2.1.3 เจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ตำบลพร่อนและเทศบาลตำบลลำใหม่ซึ่งเป็นผู้ที่สามารถให้รายละเอียดเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตที่ร้านได้ดี

2.2. กลุ่มตัวอย่างสำหรับเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสังเกตการณ์ คือ นักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามระดับมัธยมศึกษา ที่อยู่ในเขตตำบลพร่อนและเขตเทศบาลตำบลลำใหม่ที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตที่ร้านอินเทอร์เน็ตในพื้นที่

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการดำเนินการเก็บข้อมูล

3.1 การสัมภาษณ์

สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน คือ ผู้ปกครอง และเจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ ซึ่งได้สัมภาษณ์โดยใช้แนวคำถามที่กำหนดไว้เป็นหลักในการสัมภาษณ์ นักวิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ นักเรียนตามโรงเรียน ร้านอินเทอร์เน็ต และบางรายเป็นนักเรียนที่เจอกันโดยบังเอิญตามสถานที่อื่นๆในพื้นที่ เช่นที่บ้านของนักเรียน เป็นต้น ส่วนการสัมภาษณ์ผู้ปกครองจะเป็นการสัมภาษณ์ตามบ้านและที่ทำงานของผู้ถูกสัมภาษณ์เป็นหลัก ในขณะที่การสัมภาษณ์เจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตนักวิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์เป็นระยะๆตามร้านอินเทอร์เน็ต โดยที่แต่ละร้านจะมีโอกาสพูดคุยกับเจ้าของร้านอย่างน้อยที่สุด 2 ครั้ง มีทั้งที่พูดคุยแบบไม่ได้แนะนำตัวเองในฐานะนักวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นระยะๆของ

การพูดคุยเพื่อเก็บข้อมูล และการสัมภาษณ์ในฐานะนักวิจัย ในขณะเดียวกันสำหรับร้านที่มีผู้ดูแลร้านไม่ใช่เจ้าของร้านเอง นักวิจัยมีโอกาสได้สัมภาษณ์ผู้ดูแลร้านทุกคนด้วย

3.2 การสังเกตการณ์

ในการลงพื้นที่เพื่อสังเกตการณ์ในแต่ละร้านผู้สังเกตการณ์จะประกอบด้วยบุคคลหลายคนในร้านเดียวกัน ในบางครั้งผู้สังเกตการณ์จะทำการสังเกตการณ์พร้อมกันมากกว่าหนึ่งคนในร้านเดียวกันและในเวลาเดียวกัน สำหรับช่วงเวลาที่ทำการสังเกตการณ์คือเวลาว่างของนักเรียน คือวันหยุดสุดสัปดาห์ ซึ่งเป็นวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 08.00 น. – 22.00 น. และวันปกติช่วงหลังเลิกเรียนคือหลัง 16.00 น. จนถึงเวลา 22.00 น. ทั้งนี้ นักวิจัยได้กำหนดบทบาทของตนเองในหลายสถานภาพเพื่อให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลที่ได้รับมีความถูกต้อง โดยในบางครั้งนักวิจัยและผู้ช่วยวิจัยเข้าไปในร้านในฐานะผู้ใช้บริการของร้านในระยะต้นๆ ต่อมานักวิจัยจึงแนะนำตัวกับเจ้าของร้านในฐานะนักวิจัย หลังจากนั้นนักวิจัยได้รับความร่วมมือจากเจ้าของร้านส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67 ของร้าน) ที่ไปสังเกตการณ์ให้เป็นผู้สังเกตการณ์ในฐานะผู้ช่วยวิจัยอีกด้วยซึ่งทำให้การสังเกตการณ์สามารถทำได้ตลอดระยะเวลาที่ร้านเปิดให้บริการ

การสังเกตการณ์จะเป็นการสังเกตทั่วไป (Natural Observation) ซึ่งเป็นการศึกษาพฤติกรรมทั่วไปที่เป็นความประพฤติที่เป็นปกติวิสัยของนักเรียนที่ไปใช้อินเตอร์เน็ตที่ร้านบริการอินเทอร์เน็ต ผู้สังเกตการณ์ซึ่งประกอบด้วยผู้ช่วยวิจัยทั้งที่เป็นเจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตและไม่ใช่เจ้าของร้าน และ นักวิจัย จะสังเกตเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ที่มาใช้บริการทุกกลุ่ม คือทั้งที่เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา และกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยคือนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ส่วนผู้ถูกสังเกตไม่รู้ตัวว่าเขากำลังถูกสังเกต ผู้สังเกตการณ์จะกำหนดรายการที่จะสังเกตไว้เป็นประเภทๆ ล่วงหน้า และบันทึก เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่สังเกต

นักวิจัยได้ทำการสังเกตการณ์ 2 ช่วงคือ ช่วงแรกระหว่างวันที่ 23 ตุลาคม 2554 -28 ตุลาคม 2554 ซึ่งเป็นการสังเกตการณ์ของร้านอินเทอร์เน็ตในพื้นที่วิจัยที่มีอยู่ในขณะนั้นจำนวน 4 ร้าน และช่วงที่ 2 ระหว่างวันที่ 11 พฤษภาคม 2555 - 31 พฤษภาคม 2555 ซึ่งจำนวนร้านได้เพิ่มขึ้นจากช่วงแรก คือมีร้านอินเทอร์เน็ตที่เพิ่งเปิดใหม่จำนวน 2 ร้าน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นักวิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลในขณะที่เก็บข้อมูลอยู่ในภาคสนาม และเมื่อออกจากภาคสนามเพื่อให้ข้อมูลที่ได้อ่านสามารถตอบคำถามวิจัยได้ และมีความถูกต้องน่าเชื่อถือ นักวิจัยและผู้ช่วยวิจัยแต่ละท่านจะมีหน้าที่ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามที่ได้รับมอบหมาย แล้วนำผลที่ได้จากการเก็บข้อมูลมาประชุมตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้อ่านและจัดทำสรุปผล

นักวิจัยนำข้อมูลที่ได้อ่านวิเคราะห์เบื้องต้นด้วยการจัดหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์โดยอาศัยข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่า ร้อยละมาประกอบเพื่อความชัดเจนในการวิเคราะห์และสรุปผล จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Analytic Induction) คือ การตีความสรุปข้อมูลจากสิ่งที่ปรากฏในขณะที่ยังดำเนินกิจกรรมตามกระบวนการวิจัย การรายงานผลการวิจัยนี้ได้นำเสนอในรูปแบบของความเรียงเชิงบรรยาย ประกอบกับข้อความสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสังเกต

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลา หมายถึง โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามระดับมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองจังหวัดยะลา
2. นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่อาศัยอยู่ในตำบลพร่อนและเทศบาลตำบลใหม่ อำเภอเมืองจังหวัดยะลา
3. พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน หมายถึง ลักษณะการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน ที่ร้านอินเทอร์เน็ตในเวลาวาง โดยการศึกษาถึงความบ่อยในการใช้ บริการที่ใช้และวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต
4. เวลาวาง หมายถึง เวลาวางของนักเรียน คือวันหยุดสุดสัปดาห์ คือวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 08.00 น. – 22.00 น. และวันปกติช่วงหลังเลิกเรียนคือหลัง 16.00 น. จนถึงเวลา 22.00 น.
5. ความคิดเห็นของนักเรียนต่อสื่ออินเทอร์เน็ต หมายถึง ทศนคติของนักเรียนต่อข้อดีและข้อเสียในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต
6. ทศนของผู้ปกครองต่อการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน หมายถึง ทศนคติผู้ปกครองต่อข้อดีและข้อเสียในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน
7. ร้านอินเทอร์เน็ต หมายถึง ร้านที่เปิดให้บริการอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ตำบลพร่อนและเทศบาลตำบลใหม่
8. ผลกระทบของการใช้อินเทอร์เน็ตต่อความสัมพันธ์ของนักเรียนกับผู้อื่น หมายถึง ผลกระทบของการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนต่อความสัมพันธ์ และการทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว เพื่อนๆ และผู้คนรอบข้าง

ข้อจำกัดในการวิจัย

ในการเก็บข้อมูลโดยการสังเกตการณ์ เป็นการสังเกตการณ์ที่ร้านอินเทอร์เน็ตในช่วงเวลาที่ร้านอินเทอร์เน็ตเปิดให้บริการ และทำการสังเกตเป็นระยะเวลา 10 วัน ต่อ 1 ร้าน ส่วนบางร้านที่ไม่ได้รับความร่วมมือจากเจ้าของร้านในการสังเกตการณ์ในฐานะผู้ช่วยวิจัย นักวิจัยได้ทำการสังเกตการณ์เฉพาะเวลาวางของนักเรียน คือวันหยุดสุดสัปดาห์ ซึ่งเป็นวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 08.00 น. – 22.00 น. และวันปกติช่วงหลังเลิกเรียนคือหลัง 16.00 น. จนถึงเวลา 22.00 น. ซึ่งตรงกับเวลาที่ร้านอินเทอร์เน็ตเปิดให้บริการ

ในการสัมภาษณ์นักเรียนส่วนใหญ่ได้ข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย เนื่องจากนักเรียนชายที่ถูกสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มักจะเลี่ยงการตอบคำถาม นักวิจัย จึงสรุปเฉพาะผลการสัมภาษณ์ของนักเรียนชายที่สามารถเป็นข้อมูลสำหรับงานวิจัยเท่านั้น

บางครั้งผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ประสงค์ให้มีการบันทึกเสียงหรือบันทึกภาพนักวิจัยจึงไม่ได้ใช้อุปกรณ์ในการบันทึกเสียงและภาพในขณะที่สัมภาษณ์ นอกจากนี้กลุ่มเป้าหมายบางส่วนใช้ภาษามลายูถิ่นในการสนทนาเพื่อให้เกิดบรรยากาศที่เป็นกันเอง ดังนั้นการนำคำสนทนามาเสนอในผลการวิจัยจึงเป็นสิ่งที่ยากในการถ่ายทอดเป็นภาษาเขียนที่

ตรงกับกรณีศึกษาจริง ดังนั้นการนำเสนอคำพูดจากการสนทนาในผลการวิจัย นักวิจัยจึงแปลความหมายของการพูดดังกล่าวมาเป็นภาษาไทย

เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลาในการวิจัย ทีมวิจัยจึงไม่สามารถวิเคราะห์เกี่ยวกับเกมออนไลน์ที่นักเรียนใช้อย่างละเอียด จึงไม่มีการนำเสนอในรายงานว่ามีเกมอะไรบ้างที่เป็นเกมที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อเยาวชน

บทที่ 2

ชุมชนตำบลพร่อนและเทศบาลตำบลลำใหม่

การวิจัยครั้งนี้ได้เลือกกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในเขตชนบทหรือสังคมนอกเขตเมืองเพื่อศึกษาสภาพของการใช้อินเตอร์เน็ตของเยาวชนที่อยู่นอกเขตเมือง ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ ในยุคที่เทคโนโลยีอินเตอร์เน็ตเริ่มเข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนมากขึ้นว่าเป็นอย่างไรจากผลการศึกษาชุมชนโดยการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมายสามารถสรุปตามประเด็นต่อไปนี้

สภาพทั่วไปของชุมชน

ชุมชนตำบลพร่อนตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอเมืองยะลา มีจำนวนประชากรทั้งหมด 5,063 คน แยกเป็นชาย 2,496 คน และหญิง 2,567 คน จำนวนหลังคาเรือน 1,090 หลังคาเรือน (“รายงานสถิติจำนวนประชากร และบ้านรายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล”, 2554 [ออนไลน์]) ซึ่งแบ่งเขตการปกครองเป็นหมู่บ้าน ประชาชนทั้งหมดนับถือศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่มีอาชีพทำสวนยาง ทำนา ทำสวนผลไม้ รับจ้างตามโรงงานอุตสาหกรรม ค้าขาย บางส่วนประกอบอาชีพราชการ และประกอบธุรกิจ เป็นต้น ปัจจุบันมีโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจำนวน 3 โรงเรียน และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดกลาง จำนวน 1 โรงเรียน

ส่วนชุมชน เทศบาลตำบลลำใหม่ ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองยะลา ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ประมาณ 15 กิโลเมตร เดิมเป็นการปกครองในรูปแบบสุขาภิบาล จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2499 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาหน้า 101 เล่ม 73 และ ได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

ประชากรในเขตเทศบาล มีทั้งสิ้น 1,072 คน แยกเป็นเพศชาย 555 คน หญิง 517 คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 301 ครัวเรือน ลักษณะเศรษฐกิจของชุมชนเทศบาลตำบลลำใหม่ ได้เปลี่ยนไปจากเดิม ซึ่งแต่เดิมนั้นจะประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก แต่ปัจจุบันประชากรส่วนใหญ่ จะหันมาประกอบอาชีพในด้านการพาณิชย์และการบริการรองลงมาคือภาคการเกษตรซึ่งส่วนใหญ่เป็นการทำสวนยาง นาข้าวและสวนผลไม้มีเล็กน้อย การนับถือศาสนาแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือ คนไทยเชื้อสายจีนและคนไทยที่นับถือศาสนาพุทธประมาณร้อยละ 60 และกลุ่มที่สองคือ คนไทยที่นับถือศาสนาอิสลามประมาณร้อยละ 40 (“สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานสำคัญของเทศบาลตำบลลำใหม่”, ม.ป.ป. [ออนไลน์]) ปัจจุบันมีโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจำนวน 1 โรงเรียน และในบริเวณใกล้เคียงมีโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามขนาดใหญ่ จำนวน 1 โรงเรียน

หากกล่าวถึงตำบลพร่อนเมื่อประมาณปี 2548 จะเห็นได้ว่าการติดตั้งอินเตอร์เน็ตในพื้นที่ที่สามารถทำได้โดยวิธีการใช้สายโทรศัพท์เท่านั้น ซึ่งการใช้โทรศัพท์ก็ต้องใช้สัญญาณของบริษัท ทีทีเอ็นที เท่านั้นที่ยังมาจากพื้นที่อื่นเนื่องจากการบริการของหน่วยงานหรือบริษัทยังเข้ามาไม่ถึง ต่อมาประมาณปี 2550 การบริการอินเตอร์เน็ตโดยการใช้เราเตอร์ก็เริ่มมีขึ้นแต่สัญญาณก็ติดขัดอยู่บ่อยๆ ต่อมาการให้บริการถูกโอนไปให้บริษัท 3BB เป็นผู้รับผิดชอบในการให้บริการ จนถึงประมาณปี 2552 การบริการของบริษัท TOT ก็เริ่มมาถึงชุมชน ในปัจจุบันสังคมในชุมชนตำบลพร

ร้อนและเทศบาลตำบลใหม่มีการเปลี่ยนแปลงจากสภาพสังคมแบบเดิมกลายเป็นสังคมสมัยใหม่ ที่เห็นชัดเจนคือการเปลี่ยนจากสังคมแบบเกษตรกรรมมาเป็นสังคมที่ประกอบอาชีพด้านการพาณิชย์ และทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้น และจากสังคมแบบชนบทที่ห่างไกลเทคโนโลยีมาเป็นสังคมที่ความเจริญและเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้าถึง โดยเฉพาะระบบการสื่อสารยุคใหม่คืออินเทอร์เน็ต ใน ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วอย่างเห็นได้ชัดจากการแพร่กระจายของร้านอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ (ดูภาคผนวก ก. แผนที่ 1)

จากแผนที่จะเห็นได้ว่าร้านอินเทอร์เน็ตในพื้นที่จำนวน 6 ร้านกระจายอยู่ในชุมชนเล็กๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณที่อยู่ใกล้ที่ตั้งของโรงเรียนทั้งโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามและโรงเรียนระดับประถมศึกษา โดยที่ตำแหน่งที่ตั้งของร้าน หรือการกระจายของร้านโดยส่วนใหญ่ประมาณ 200-300 เมตร ทำให้นักวิจัยเข้าใจว่ากลุ่มเป้าหมายหลักของลูกค้าที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตคือนักเรียนทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ซึ่งได้รับการยืนยันจากผลการสังเกตการณ์ที่ร้านอินเทอร์เน็ต และการสัมภาษณ์เจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นข้อมูลที่ตรงกันว่าผู้ใช้บริการส่วนใหญ่คือกลุ่มนักเรียนทั้งระดับมัธยมศึกษาและระดับประถมศึกษา หากมองในด้านของการขยายตัวอย่างรวดเร็วของร้านอินเทอร์เน็ตในชุมชนนี้อาจเป็นการบ่งบอกถึงการตอบรับที่ดีจากคนในสังคม ทั้งนี้เนื่องจากอินเทอร์เน็ตได้กลายเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งของคนในพื้นที่ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นการเกิดจากความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคม

1. ความเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ และการสื่อสาร

ปัจจุบันเทคโนโลยีกลายเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน จะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนของโรงเรียนในพื้นที่มีรายวิชาที่เปิดสอนเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต และเทคโนโลยี ในโรงเรียนมีสัญญาณอินเทอร์เน็ตโดยการใช้เทคโนโลยีต่างๆ เช่น Wifi เป็นต้น จากการสัมภาษณ์ครูและนักเรียน ซึ่งให้ข้อมูลตรงกันว่าถึงแม้ว่าโรงเรียนในพื้นที่ส่วนใหญ่จะมีอุปกรณ์ที่ไม่เพียงพอต่อการให้บริการแก่นักเรียน แต่ กิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนหลายอย่างก็ใช้อินเทอร์เน็ตมาเป็นเครื่องมือเพื่ออำนวยความสะดวก เช่น การมอบหมายงาน การศึกษาค้นคว้าเพื่อทำการบ้าน และทำรายงาน เป็นต้น

ทั้งนี้การศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในระบบของสถาบันศึกษาปอเนาะหรือโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามได้กลายเป็นวิถีชีวิตของมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามทัศนะของอิสลาม “การอ่าน” หรือการหาข้อมูล และความรู้เป็นหน้าที่ของทุกคน ดังจะเห็นได้ว่าโองการแรกของอัลกุรอานที่ถูกประทานลงให้กับศาสดามุฮัมมัด ซอลลัลลอฮุอาลัยฮิซซาลัม (ศ็อล) คือ โองการที่เน้นการอ่าน ความว่า “จงอ่านด้วยพระนามของพระผู้อภิบาลของเจ้า ผู้ทรงสร้าง ทรงสร้างมนุษย์จากก้อนเลือด จงอ่านเถิดและพระเจ้าของเจ้านั้นผู้ทรงกรุณายิ่ง ผู้ทรงสอนการใช้ปากกา ผู้ทรงสอนมนุษย์ในสิ่งที่เขาไม่รู้” (อัลอะลัก 96: 1-5) การอ่านในที่นี้ไม่ได้เฉพาะเจาะจงการอ่านจากลายลักษณ์อักษรเท่านั้น แต่รวมไปถึงการวิเคราะห์เหตุการณ์ สถานการณ์ และสภาพแวดล้อมรอบตัวเราซึ่งรวมไปถึงอินเทอร์เน็ตด้วย ดังที่ดร. อิสมาอีล ลุดฟี จะปะกียา (2554) อธิการบดีมหาวิทยาลัยอิสลามอียิปต์ว่า สิ่งเหล่านี้เรียกว่าเป็นภาษาอาหรับว่า “อาญาตุลลอฮ์” ซึ่งมีความหมายว่า สัญญาณแห่งความรู้ กิจกรรม หรือพฤติกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะมีความหลากหลายตามวิธีการและสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคล แต่เมื่อสถานการณ์โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงเข้ามาสู่โลกในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีสื่อเทคโนโลยีใหม่ๆ ทำให้ความเป็นพหุสังคมได้แพร่กระจายเข้าสู่สังคมมุสลิมมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ในด้านการสื่อสารของคนในสังคมส่วนใหญ่ ก็ต้องใช้อินเทอร์เน็ต เช่นนักเรียนใช้เฟซบุ๊กในการติดตามการบ้านที่ครูมอบหมายส่วนใหญ่เป็นนักเรียนในพื้นที่ที่เรียนในโรงเรียนในตัวเมืองยะลา เพราะจะมีเพื่อนที่จัดการบ้านมาโพสต์ในเฟซบุ๊ก ด้วยเหตุนี้ทำให้นักเรียนต้องใช้อินเทอร์เน็ต ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์นักเรียนพบว่า การสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตเป็นการสื่อสารที่สะดวก รวดเร็วและประหยัดที่สุดและสามารถสื่อสารกันได้หลากหลายรูปแบบ คือการสื่อสารกันแบบสดๆในเวลานั้นๆ เช่นการแชต หรือการส่งข้อความทางอีเมล เฟซบุ๊ก เป็นต้น แต่ศักยภาพในการซื้ออุปกรณ์ทางเทคโนโลยีของคนในพื้นที่ส่วนใหญ่ยังมีน้อย ปัจจัยเหล่านี้ทำให้บริการอินเทอร์เน็ตจากนอกบริเวณโรงเรียน คือร้านอินเทอร์เน็ตได้รับการตอบรับในสังคมมากขึ้น ส่วนบางครอบครัวซึ่งเป็นส่วนน้อยของคนในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการซื้ออุปกรณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตก็เป็นการอำนวยความสะดวกต่อการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนมากขึ้น

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมคิด เลิศไพฑูริยประเสริฐ (2540) ที่พบว่าผลกระทบจากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบวิถีคิด และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนและเยาวชน ปรากฏการณ์ดังกล่าวทำให้นักเรียนต้องใช้อินเทอร์เน็ตไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง แต่ประเด็นอยู่ที่ว่าเมื่อนักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตแล้วมักจะใช้นอกเหนือจากความจำเป็นดังกล่าว ซึ่งเห็นได้จากผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับบริการบนอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ที่นักเรียนใช้ (ดูตารางที่ 1 หน้า 24) กล่าวคือนักเรียนมักใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ เพื่อการสื่อสาร เพื่อติดตามข่าวและเพื่อความบันเทิงในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

2. ความเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติของคนในชุมชน

นอกจากนี้ จากแผนผังในภาคผนวก ก จะเห็นว่ามีย่านอินเทอร์เน็ต 2 ย่านที่ในตำบลพร่อนตั้งอยู่ใกล้มัสยิดสภาพดังกล่าว อาจบ่งบอกว่าสังคมในพื้นที่ตำบลพร่อนยังคงรักษาอัตลักษณ์ของสังคมมุสลิมที่มีมัสยิดเป็นจุดศูนย์กลางและเป็นที่พบปะของคนในสังคม บริเวณใกล้มัสยิดจะมีร้านค้าหลายๆร้านเรียงรายในละแวกดังกล่าว จากการสังเกตพบว่าหลายหมู่บ้านในพื้นที่มีสภาพดังกล่าวที่คล้ายกัน เช่น บ้านควน บ้านมาตอรูซอ และบ้านปีซัดเป็นต้น

จากการสัมภาษณ์นักเรียน ผู้ปกครอง และเจ้าของร้านเน็ต พบว่าปัจจุบันคนในพื้นที่ตำบลพร่อนส่วนใหญ่ทั้งที่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตและไม่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตจะรับทราบโดยตรงและทางอ้อมจากการบอกเล่าของคนอื่นถึงความมีประโยชน์และโทษของอินเทอร์เน็ต ซึ่งอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ร้านอินเทอร์เน็ตสามารถตั้งอยู่จุดใดในพื้นที่ก็ได้เพราะเป็นที่รู้จักและยอมรับ โดยส่วนใหญ่แล้วเจ้าของร้านจะเปิดร้านบริการอินเทอร์เน็ตที่บ้านของตนเอง ทั้งนี้จากการสังเกตพบว่าบริเวณใกล้มัสยิดจะเป็นจุดศูนย์กลางของชุมชนโดยจะมีร้านค้าขายของชำอื่นๆอยู่บริเวณใกล้เคียงหลายร้านซึ่งอาจเป็นทำเลที่ดีสำหรับการทำธุรกิจชุมชนชนบท จุดนี้อาจเป็นเหตุผลทำให้เจ้าของร้านที่มีบ้านในละแวกดังกล่าวเปิดร้านบริการอินเทอร์เน็ต ดังนั้นร้านอินเทอร์เน็ตที่อยู่ใกล้กับมัสยิดจึงมีทั้งร้านที่ให้บริการโดยยึดหลักการอิสลามในการให้บริการและร้านที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตทั่วไป ดังที่ค้นพบจากการสำรวจว่าหนึ่งในร้านที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้มัสยิดดังกล่าวเป็นร้านอินเทอร์เน็ตที่อยู่ในกลุ่มที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตทั่วไป เมื่อสอบถามผู้ดูแลร้านว่ามีการปิดร้านในช่วงเวลาละหมาดหรือไม่ คุณฟารีดา (2 พฤษภาคม 2555) ผู้ดูแลร้านเล่าว่าไม่มีการปิดร้านในเวลาดังกล่าวแต่อย่างใด หากมีผู้ใช้บริการใช้อยู่ก็ให้บริการตามปกติ

จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่พบว่าผู้ปกครองเข้าใจและยอมรับว่าอินเทอร์เน็ตมีความสำคัญต่อลูก ดังนั้นสำหรับผู้ปกครองที่ไม่สามารถจัดหาอุปกรณ์อินเทอร์เน็ตให้ลูกใช้ที่บ้านซึ่งเป็นกลุ่มผู้ปกครองส่วนใหญ่ในพื้นที่ ก็มีทางออกโดยการให้ลูกไปใช้บริการที่ร้านอินเทอร์เน็ต ความสะดวกของผู้ปกครองอีกประการหนึ่งคือ สำหรับผู้ปกครองที่มีลูกซึ่งอยู่ในวัยประถมศึกษาที่ไม่มีเวลาดูแลลูกเพราะต้องออกไปทำงานนอกบ้านก็จะพาลูกมาส่งที่ร้านอินเทอร์เน็ตเพราะไม่ไว้ใจให้อยู่ที่บ้านเพียงลำพัง จากการสัมภาษณ์เจ้าของร้านอินเทอร์เน็ต คุณกานต์วี (10 พฤษภาคม 2555) กล่าวว่า “... ก็มีมาเหมือนกันเด็กตัวเล็กๆ บางทีพ่อแม่เขามาส่งแป๊บๆ เด็กบ้านอยู่แถวนี้แหละ ก็ส่งลูกมาเล่นชั่วโมง สองชั่วโมง... เพราะเขาเห็นว่าร้านเราโปร่งก็เลยไว้ใจ...คือเค้าก็จะรู้ว่าลูกอยู่ที่นี้” นอกจากนี้ผู้ดูแลร้าน คือ คุณอับดุลลอฮ์ (11 พฤษภาคม 2555) ให้ข้อมูลในทำนองเดียวกันว่าผู้ปกครองของเด็กที่มาใช้บริการมาส่งลูกถึงหน้าร้าน ดังนั้นการที่ผู้ปกครองอนุญาตให้ใช้อินเทอร์เน็ตโดยการไปส่งลูกที่ร้านอินเทอร์เน็ตเป็นนัยที่แสดงว่าผู้ปกครองมองว่าอินเทอร์เน็ตมีความสำคัญต่อลูกเพราะเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ หรือในกรณีที่ลูกเป็นเด็กเล็กดังที่ได้กล่าวถึงข้างต้นก็แสดงว่าผู้ปกครองมีความไว้วางใจในเจ้าของร้านเนื่องจากเป็นคนในพื้นที่ แต่ผู้ปกครองไม่ได้ติดตามดูว่าลูกใช้อย่างไร ดังนั้นบริบทครอบครัวของนักเรียนอาจเป็นสัญญาณที่บ่งบอกว่าป็นภัยคุกคามจากภายใน เพราะพ่อแม่บางคนไม่มีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต คือทราบว่ามีอินเทอร์เน็ตมีข้อเสียแต่ไม่เข้าใจลึกซึ้งว่าข้อเสียดังกล่าวมีอะไรบ้าง หรือผู้ปกครองบางคน มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีไม่เพียงพอจึงไม่สามารถรับทราบความเคลื่อนไหวของลูกในโลกไซเบอร์ จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองที่ไม่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตให้เหตุผลว่าเนื่องจากว่าตัวเองไม่เคยสัมผัสว่าอินเทอร์เน็ตเป็นอย่างไรจึงรับทราบตามข้อมูลที่ได้อินคนอื่นแล้วว่าสามารถใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้และหาข้อมูลเกี่ยวกับทุกเรื่องซึ่งอาจมีทั้งสิ่งที่ดีและไม่ดี จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองคือ นางรอทีเยาะ (5 กุมภาพันธ์ 2555) วัย 45 ปี มีอาชีพทำสวน กล่าวว่า “ถ้าเป็นการใช้เพื่อการศึกษาเรียนรู้ก็จะเป็นการดี แต่หากใช้ไปในทางที่ไม่เกิดประโยชน์ก็จะทำให้เสียเวลาเปล่า แต่ที่สำคัญคือ เราไม่สามารถติดตามหรือทราบได้ว่าลูกใช้อินเทอร์เน็ตเพื่ออะไรบ้าง”

3. ความเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ

เมื่อสังเกตเกี่ยวกับอายุของการเริ่มต้นกิจการร้านอินเทอร์เน็ตและการแพร่กระจายของร้านอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ เทียบกับประสบการณ์การใช้เน็ตของนักเรียนในพื้นที่อาจเห็นได้ว่า การก่อตั้งของร้านในพื้นที่ที่มีอายุการให้บริการนานที่สุดเริ่มในปี 2553 คือเมื่อ 1 ปีที่ผ่านมา จนถึงช่วงที่มีการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ ในขณะที่ประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนบางกลุ่มมีมากกว่า 4 ปี (ดูภาคผนวก ก ตารางที่ 1) ซึ่งอาจจะอธิบายได้ว่า อินเทอร์เน็ตเริ่มมีบทบาทต่อเยาวชนในพื้นที่ก่อนที่จะมีการแพร่หลายของร้านให้บริการอินเทอร์เน็ตในพื้นที่เนื่องจากได้ทราบข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าของร้านว่าก่อนหน้านี้จะมีร้านอินเทอร์เน็ตในพื้นที่เพียงร้านเดียว เป็นปรากฏการณ์ที่ชี้ให้เห็นถึงสาเหตุของการขยายตัวของธุรกิจร้านอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ว่ามาจากการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ซึ่งเกิดจากความก้าวหน้าทางการศึกษา และการประกอบอาชีพที่เปลี่ยนไปจากเดิมคือคนสมัยก่อนคนในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่ปัจจุบันคนในพื้นที่สามารถเข้าถึงการศึกษามากขึ้นและช่วยให้โอกาสในการทำงานมีเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นลักษณะงานที่แตกต่างจากอาชีพดั้งเดิมของคนในชุมชน จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองของนักเรียนพบว่าประกอบอาชีพของคนในพื้นที่มี

ความหลากหลายมากขึ้นกว่าสมัยก่อน เช่น รัฐบาล เป็นพนักงานของรัฐ ทำธุรกิจ เป็นบุคลากรทางการศึกษา เช่น ครู เป็นต้น ซึ่งอาชีพเหล่านี้ มีความจำเป็นต้องใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อวัตถุประสงค์หลายอย่างเช่นเพื่อการสื่อสารและเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน เป็นต้น ดังที่ค้นพบจากการสังเกตการณ์ว่า ผู้ที่มาใช้บริการอินเตอร์เน็ตที่ร้านที่ไม่ใช่กลุ่มนักเรียนก็จะมีข้าราชการครูและผู้ที่ทำธุรกิจ เป็นต้น

ในขณะเดียวกัน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ขยายมาถึงพื้นที่ชนบท ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งของ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในพื้นที่ เนื่องจากเทคโนโลยีซึ่งเป็นสิ่งใหม่ทำให้เพิ่มความสลับซับซ้อนของวัฒนธรรม ชีวิตของคนในชุมชนทั้งทางด้านวัตถุ และพฤติกรรม การบริโภคข้อมูลข่าวสาร และการเรียนรู้ของคนในชุมชนมี การเปลี่ยนแปลง คือ ต้องใช้อุปกรณ์สมัยใหม่ ทำให้ต้องศึกษาเทคนิคใหม่ๆ อยู่เสมอเพื่อให้สามารถใช้อุปกรณ์เหล่านั้น อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่อาจเป็นผลจากกระบวนการปรับตัวนี้เอง ดังที่ผลการสำรวจของสำนักสถิติแห่งชาติ ในปี 2552 ระบุว่า มีจำนวนประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไปทั้งสิ้นประมาณ 61.3 ล้านคน ในจำนวนนี้มีผู้ใช้คอมพิวเตอร์ 17.9 ล้านคน (ร้อยละ 29.3) และมีผู้ใช้อินเตอร์เน็ต 12.3 ล้านคน (ร้อยละ 20.1) ซึ่งถือได้ว่าได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จากการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ใช้บริการอินเตอร์เน็ตในประเทศไทยเป็นผลให้แนวโน้มของผู้เล่นเกมออนไลน์มีจำนวนสูงขึ้นไปด้วย กลายเป็นแรงผลักดันให้อุตสาหกรรมเกมออนไลน์เติบโต และเป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมอย่างยิ่งในหมู่เด็กและเยาวชน ซึ่งถือเป็นกลุ่มใหญ่ที่ใช้อินเตอร์เน็ต เพราะกลุ่มดังกล่าวมักกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ อยู่เสมอ อีกปัจจัยหนึ่งที่เอื้อต่อการติดเกมออนไลน์ คือ การเติบโตและการแข่งขันด้านความเร็วระหว่างธุรกิจบรอดแบนด์อินเตอร์เน็ต ที่มีการพัฒนาการให้บริการอินเตอร์เน็ตบรอดแบนด์ที่ตอบสนองกระแสความแรงของเกมออนไลน์ เช่น เกมประเภท MMORPG (Massively Multiplayer Online Role-Playing Games) ซึ่งต้องอาศัยอินเตอร์เน็ตที่มีความเร็วสูง ดังนั้นผู้ให้บริการธุรกิจบรอดแบนด์ จึงพัฒนาประสิทธิภาพของอินเตอร์เน็ตให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้อยู่เสมอ (สุภาพร, 2554 [ออนไลน์]) ดังนั้นสำหรับผู้ประกอบการในพื้นที่แล้ว ร้านอินเตอร์เน็ตเป็นธุรกิจที่สามารถสร้างรายได้ที่ดีได้ เนื่องจากเจ้าของร้านในพื้นที่ส่วนใหญ่ไม่ต้องเสียค่าเช่าร้านเพราะเปิดร้านที่บ้านของตนเองจึงสามารถประหยัดต้นทุนได้ ดังที่คุณกานต์วิ (10 พฤษภาคม 2555) เจ้าของร้านอินเตอร์เน็ตเล่าว่า “ร้านนี้พึ่งย้ายมาไม่ถึงเดือนละ ก่อนหน้านี้เปิดที่สงขลา เปิดร้านหน้ามอ แต่ว่าค่าเช่าแพงราคาค่าเช่าบ้านและอย่างอื่นแพงมาก” ในขณะที่ร้านปัจจุบันเป็นบ้านของครอบครัวซึ่งไม่ต้องเสียค่าเช่าบ้าน

สภาพร้านอินเตอร์เน็ตในพื้นที่

จากการลงพื้นที่เพื่อสังเกตพฤติกรรมการใช้สื่ออินเตอร์เน็ตของนักเรียนในร้านบริการอินเตอร์เน็ตที่นักเรียนไปใช้บริการในตำบลพร่อนและเทศบาลตำบลลำใหม่จำนวน 6 ร้าน ค้นพบว่าแต่ละร้านมีความแตกต่างกันในด้านขนาดของร้านโดยใช้จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในร้านเป็นเกณฑ์ในการแบ่งขนาดของร้าน ร้านที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อให้บริการมากที่สุดคือ จำนวน 22 เครื่อง รองลงมาคือ 16 เครื่อง 13 เครื่อง 11 เครื่องและ 10 เครื่องตามลำดับ ส่วนร้านที่มีคอมพิวเตอร์เพื่อให้บริการน้อยที่สุดคือ จำนวน 3 เครื่อง ส่วนใหญ่ ของเจ้าของร้านมีงานหลักที่ไม่ใช่การให้บริการอินเตอร์เน็ต เช่น รัฐบาล เป็นข้าราชการครู ครูสอนสามัญในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และพนักงานข้าราชการ แต่เปิดร้านให้บริการอินเตอร์เน็ตในฐานะอาชีพเสริมและมอบหมายให้

สมาชิกในครอบครัว เช่น สามี ภรรยา บิดา หรือน้อง เป็นผู้ให้บริการในขณะที่เจ้าของร้านไปทำงานประจำหรืองานหลัก เจ้าของร้านส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาด้านคอมพิวเตอร์ เช่นปริญญาตรีด้านคอมพิวเตอร์ธุรกิจ อนุปริญญาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และวุฒิการศึกษาระดับ ปวส. ด้านคอมพิวเตอร์เป็นต้น

ด้านการให้บริการ ทุกร้านให้บริการตามระเบียบที่ภาครัฐกำหนดไว้ แต่จะมีบางร้านที่มีการจัดระเบียบเฉพาะของร้านเพิ่มเติม เช่น บางร้านที่แยกพื้นที่ระหว่างหญิงชายอย่างเป็นสัดส่วน โดยที่มีห้องสำหรับให้บริการผู้ให้บริการที่เป็นผู้หญิงที่เรียกว่า “ห้อง วีไอพี” เป็นต้น บางร้านมีบริการอื่นๆเสริมจากการให้บริการอินเทอร์เน็ตเช่น รับซ่อมคอมพิวเตอร์ จำหน่ายอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ จำหน่ายอาหารสำเร็จรูปและเครื่องดื่ม เป็นต้น

ส่วนใหญ่ของร้านอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ที่ทำการวิจัยเปิดให้บริการทุกวัน คุณอัสมาน (12 พฤษภาคม 2555) เจ้าของร้านซึ่งเป็นครูสอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามกล่าวว่าตั้งใจเปิดร้านอินเทอร์เน็ตหน้าโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาอย่างทั่วถึงจึงเปิดให้บริการเฉพาะในช่วงเย็นหลังเลิกเรียนของวันปกติที่มีการเรียนการสอน และวันหยุด (วันศุกร์) เวลา 9.00 น. – 18.00 น. เท่านั้น

มีบางร้านที่เปิดให้บริการตามความสะดวกของเจ้าของร้านเนื่องจากไม่มีคนดูแลร้านในช่วงที่เจ้าของร้านต้องออกไปทำธุระ เมื่อถามว่าการเปิดปิดร้านที่ไม่ตรงตามเวลาที่ติดประกาศหน้าร้านมีผลทำให้ลูกค้าลดลงหรือไม่ นายกอมารุลซามัน (22 กุมภาพันธ์ 2555) เจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตที่มีอายุในการให้บริการนานที่สุดในเขตเทศบาลตำบลลำไ้มักกล่าวว่า “ตอนแรกก็ไม่มีผลมากนักเพราะส่วนใหญ่ลูกค้าก็เป็นนักเรียนปอเนาะ (โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม) ส่วนใหญ่มักจะมาหลังเลิกเรียนประมาณ 16.00 -18.00 น. เนื่องจากช่วงเวลาเรียนเด็กออกมาเล่นอินเทอร์เน็ตไม่ได้ ส่วนตอนกลางวันนักเรียนที่อยู่หอพักก็ไม่สามารถออกนอกบริเวณหอพักเนื่องจากเป็นกฎระเบียบของโรงเรียน อีกอย่างลูกค้าส่วนใหญ่ก็เป็นลูกค้าประจำ และมักจะรู้ว่าร้านเปิดช่วงไหนบ้าง แต่มาช่วงหลังพอมีร้านอินเทอร์เน็ตร้านใหม่เพิ่มขึ้นก็ทำให้ลูกค้าลดลงไปบ้าง เนื่องจากเป็นร้านที่อยู่ไม่ไกลจากที่นี้นัก ” ซึ่งขณะนี้ทางร้านกำลังหาลูกค้าเพื่อให้สามารถเปิดร้านให้บริการทุกวัน

จากการสังเกตการณ์พบว่าลักษณะของร้านส่วนใหญ่จะเป็นกระจกใสที่สามารถมองเห็นเข้าไปใน การจัดร้านภายในมีความคล้ายคลึงกันทุกร้าน กล่าวคือ คอมพิวเตอร์ทุกเครื่องจะตั้งอยู่ในที่ที่ผู้อื่นสามารถมองเห็นโดยไม่มี การหลบมุมซึ่งทำให้สะดวกต่อการสังเกต ส่วนการสอดส่องดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตในแต่ละร้านจะมีความแตกต่างกัน กล่าวคือบางร้านระบุชัดเจนว่าให้ใช้บริการเพื่อการศึกษาเท่านั้นหากผู้ใช้บริการไม่ปฏิบัติตามก็จะถูกเจ้าของร้านเตือน ซึ่งร้านในกลุ่มนี้จะมีผู้ใช้บริการจำนวนไม่มากถึงแม้ว่าจะคิดค่าบริการที่ถูกกว่าร้านอื่น แต่ผู้ที่มาใช้บริการส่วนใหญ่จะเป็นลูกค้าประจำที่ยอมรับกฎเกณฑ์ของร้าน ทั้งนี้ความเข้มงวดของร้านกลุ่มนี้ยังมีความแตกต่างกัน เช่น สำหรับบางร้านห้ามการเล่นเกมส์โดยติดประกาศภายในร้านอย่างชัดเจน แต่บางร้านมีบริการสำหรับเกมส์แต่มีการ บล็อกเวลาจากเครื่องเซิร์ฟเวอร์ของร้านไม่ให้เล่นเกินเวลาที่ทางร้านกำหนด เป็นต้น บางร้านมีการทำบัตรสมาชิกของร้านโดยทางร้านมีผู้ใช้บริการที่มีบัตรสมาชิกประมาณ 200 คนทั้งนี้เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่เจ้าของร้านในการให้บริการและเป็นการอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกของร้านในการใช้บริการด้วย นายอับดุลลอฮ์ (22 กุมภาพันธ์ 2555) ผู้ให้บริการร้านอินเทอร์เน็ตกล่าวว่า “วัตถุประสงค์ของร้านที่ให้มีการทำบัตรสมาชิกก็คือเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็กที่มาใช้บริการอินเทอร์เน็ตว่ามีอายุเท่าไร เรียนอยู่ที่ไหน เป็นต้น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ทางร้านสามารถ นำมาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดการให้บริการ เช่น สามารถบล็อกเวลาเล่นเกมส่นักเรียนที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปีเมื่อถึงเวลาที่กำหนด ในส่วนของผู้ใช้บริการก็จะได้รับความสะดวกในแง่ของการใช้บริการที่สามารถใช้เครื่องเองได้

อย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องรอให้เจ้าของร้านเซตเวลาให้เนื่องจากได้รับ password จากร้านทำให้สามารถเซตเครื่องเองได้”

จากการสังเกตบรรยากาศของร้าน มีบางร้านติดประกาศให้ผู้ปกครองแจ้งความประสงค์กับทางร้านหากต้องการให้ทางร้านดูแลควบคุมการใช้อินเทอร์เน็ตของบุตรหลานแต่เมื่อนักวิจัยสอบถามจากผู้ดูแลร้านเกี่ยวกับการตอบรับของผู้ปกครองต่อประกาศหน้าร้านดังกล่าว คุณชัยมา โตน (22 กุมภาพันธ์ 2555) เจ้าของร้านเล่าว่าไม่ค่อยมีผู้ปกครองให้ความร่วมมือหรือมาพูดคุยกับเจ้าของร้าน ผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาบางคนมาส่งลูกที่ร้านแต่ก็ไม่ได้แวะเข้ามาดูในร้าน ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่นักวิจัยสัมภาษณ์ผู้ปกครองของนักเรียนระดับประถมศึกษาทุกคน ซึ่งระบุว่าไม่เคยไปที่ร้านอินเทอร์เน็ตที่ถูกไปใช้บริการ โดยที่ผู้ปกครองบางคนไม่ทราบด้วยซ้ำว่าลูกไปใช้อินเทอร์เน็ตที่ร้านใด

หากมองในด้านของอายุการประกอบการของร้านอินเทอร์เน็ตที่เปิดให้บริการในปัจจุบันพบว่าร้านที่เปิดกิจการนานที่สุดคือ ร้านที่เริ่มกิจการตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2553 ส่วนร้านที่มีอายุการให้บริการน้อยที่สุดคือร้านที่เริ่มกิจการปลายเดือนเมษายน 2555 นายกอมารุลซามัน (22 กุมภาพันธ์ 2555) เจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตกล่าวเกี่ยวกับร้านอินเทอร์เน็ตในเทศบาลตำบลลำโพงว่า “เมื่อหลายปีที่แล้วแถวนี้จะมีร้านนี้ต่ออยู่เพียงร้านเดียวซึ่งอยู่ฝั่งตรงกันข้ามกับร้านของผม แต่ก็ได้ปิดกิจการไปนานแล้ว นานจนผมจำไม่ได้ว่ากี่ปีมาแล้ว หลังจากร้านนั้นก็ยังมีร้านผมนี้แหละที่เพิ่งเปิดใหม่เป็นร้านแรก” ร้านส่วนใหญ่เป็นของคนมุสลิม ส่วนค่าบริการต่อชั่วโมงอยู่ในช่วงราคา 10 – 20 บาท โดยร้านส่วนใหญ่คิดค่าบริการชั่วโมงละ 15 บาท ส่วนระยะห่างของที่ตั้งระหว่างร้านโดยส่วนใหญ่ประมาณ 200-300 เมตรเท่านั้น

จากการสังเกตการณ์ของทีมวิจัยพบว่าชุมชนในพื้นที่ยังคงรักษาอัตลักษณ์ของความเป็นอิสลามและสังคมมุสลิมท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคมในด้านต่างๆ โดยศาสนาอิสลามยังเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจของคนส่วนใหญ่ในพื้นที่ ดังจะเห็นได้จากผลจากการสัมภาษณ์นักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับกิจกรรมของนักเรียนในยามว่างค้นพบว่านักเรียนจำนวนหนึ่งมีการเรียนและการสอนอัลกุรอานร่วมกับสมาชิกในครอบครัวและญาติๆ ผลจากการสำรวจพบว่าเจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตบางร้านก็มีความตั้งใจให้บริการอินเทอร์เน็ตอยู่ในกรอบของอิสลามถึงแม้ว่าวัตถุประสงค์หลักของการให้บริการคือเรื่องของธุรกิจก็ตาม สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นภาพรวมของมุสลิมที่มีหลักคิดว่า อิสลามคือธรรมเนียมและรูปแบบการดำเนินชีวิตของมุสลิมทุกคน และไม่สามารถแยกเรื่องของอาณาจักรออกจากเรื่องของศาสนจักรได้ กล่าวคือ มุสลิมต้องรับรู้และรับผิดชอบในเรื่องของศาสนา และเรื่องทางสังคมโดยแยกออกจากกันไม่ได้ (ปอเนาะจังหวัดชายแดนภาคใต้ : การจัดการศึกษาท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม) ในขณะที่มุสลิมไม่ปฏิเสธเทคโนโลยีดังที่ได้เห็นคนมุสลิมและองค์กรมุสลิมต่างๆ มีการสร้างเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลศาสนา

บทที่ 3

สภาพการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนในพื้นที่

ลักษณะการให้บริการของร้านอินเทอร์เน็ตในพื้นที่

จากการสัมภาษณ์เจ้าของร้านและการสังเกตการให้บริการของร้านค้นพบว่า จุดเด่นของร้านในพื้นที่คือ เจ้าของร้านทุกร้านเป็นคนในพื้นที่ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนไทยมุสลิม มีเพียง 1 ร้านที่เจ้าของเป็นคนไทยพุทธ ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์เจ้าของร้านนักวิจัยตั้งข้อสังเกตว่าเจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตบางคนมีความตั้งใจให้บริการอินเทอร์เน็ตของร้านอยู่ในกรอบของศาสนาอิสลาม จากข้อสังเกตข้างต้นสามารถแบ่งร้านอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ดังนี้

1. ร้านอินเทอร์เน็ตที่ยึดหลักการอิสลามในการให้บริการอินเทอร์เน็ต

ร้านอินเทอร์เน็ตที่ยึดหลักการอิสลามในการให้บริการ คือ กลุ่มร้านที่มีวัตถุประสงค์หลักในการให้บริการเพื่อการศึกษาเท่านั้น ภายในร้านจะมีป้ายประกาศ และข้อความที่สื่อให้เข้าใจได้ว่า “ห้ามใช้เพื่อความบันเทิง” หากผู้ใช้บริการไม่ปฏิบัติตามกฎของร้านจะมีการตักเตือน หากยังไม่เชื่อฟังก็จะไม่อนุญาตให้ใช้อินเทอร์เน็ตที่ร้าน เจ้าของร้านอาจใช้วิธีการบล็อกระบบการใช้งานของเครื่องคอมพิวเตอร์ ในพื้นที่ที่ทำการวิจัยมีร้านประเภทนี้จำนวน 3 ร้าน เจ้าของร้านกลุ่มนี้เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิสายสามัญทั้งสิ้น

นายมุฮัมมัดสุกิมัน (2 มีนาคม 2555) เจ้าของร้านรายหนึ่งกล่าวว่าก่อนหน้านี้ประมาณปี 2549 เคยเปิดร้านบริการอินเทอร์เน็ตที่ร้านปัจจุบันโดยใช้ชื่อร้านว่า “ตาสา คอม” (ตาสา คือชื่อของหมู่บ้าน ปัจจุบัน คือ หมู่บ้านมาตอรูซอ) แต่ปรากฏว่าเด็กส่วนใหญ่จะมาใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเล่นเกมซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กระดับประถมศึกษา ตอนนั้นก็เลยขอให้บริการเล่นเกม ผลปรากฏว่าลูกค้าลดลงไปเยอะมาก จึงตัดสินใจปิดร้านดังกล่าวแล้วหันไปเปิดร้านขายอุปกรณ์คอมพิวเตอร์แทนโดยย้ายไปเปิดร้านในตัวเมืองยะลา ต่อมาประมาณเดือนสิงหาคม 2554 ได้กลับมาเปิดร้านบริการอินเทอร์เน็ตในหมู่บ้านอีกครั้งมีเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อให้บริการเพียง 3 เครื่องโดยใช้ชื่อร้านใหม่และประกาศชัดเจนว่าเป็นการให้บริการเพื่อการศึกษาเท่านั้น นายมุฮัมมัดสุกิมันกล่าวว่า “เริ่มแรกก็เจอปัญหาเหมือนกัน คือเด็กพยายามใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเล่นเกมและดูหนังฟังเพลง แต่ผมก็ยืนยันว่าสามารถให้บริการเพื่อการศึกษาเท่านั้น พอหลายๆเข้าเด็กเริ่มรู้ว่าทางร้านมีความเด็ดขาดในเรื่องนี้ ปัญหาทั้งหมดก็เลยหายไปโดยอัตโนมัติเพราะผู้ที่มาใช้บริการก็จะมาใช้เพื่อหาข้อมูลทำรายงานหรือมาปริญญานเท่านั้น” นายมุฮัมมัดสุกิมัน (9 พฤษภาคม 2555) เล่าให้นักวิจัยว่า “เวลาขับรถผ่านร้านอินเทอร์เน็ตแถวๆลำใหม่แล้วเห็นผู้ใช้บริการเต็มร้านทุกครั้ง ลึกๆแล้วผมก็เคยคิดว่าถ้าผมเปิดให้บริการเหมือนเขาก็คงจะมีรายได้ดีกว่านี้ แต่อีกใจหนึ่งก็แย้งขึ้นมาว่า เราได้ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับศาสนาอิสลามมาระดับหนึ่ง ทำให้เข้าใจว่าหากเปิดร้านอินเทอร์เน็ตแล้วให้บริการโดยไม่มีข้อกำหนดหรือกฎเกณฑ์ตามกรอบของอิสลามก็เหมือนกับเราอำนวยความสะดวกให้เด็กทำในสิ่งที่ไร้สาระและบางเรื่องก็เป็นบาป ก็จะทำให้เราบาปไปด้วย ผมก็เลยต้องตัดใจว่าอย่าคิดทำในสิ่งที่รู้ว่าเป็นบาปเลย ลึกๆแล้วเงินผมก็อยากได้เหมือนกัน แต่ก็ต้องตัดใจ” คุณยามีละ (9 พฤษภาคม 2555) ผู้ดูแลร้านเล่าว่า มีผู้ใช้บริการกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นลูกค้ารายใหม่มาใช้บริการเพื่อดูหนังและฟัง

เพลง จึงอธิบายกฎของร้านให้ผู้ให้บริการ แต่ผู้ให้บริการตอบว่า “เห็นร้านอื่นไม่เคยมีข้อห้ามแบบนี้เลย” แต่เจ้าของร้านก็ยืนกรานเหมือนเดิม สุดท้ายผู้ให้บริการกลุ่มนั้นก็ออกจากร้าน

แนวคิดของเจ้าของร้านกลุ่มนี้สอดคล้องคำสอนของท่านศาสดามุฮัมมัด ซอลลัลลอฮุอลัยฮิอะซซาลัม ที่ได้กล่าวในวณะของท่าน ความว่า “บ่าวของอัลลอฮ์จะพินิจขึ้นมาในวันอาคีร์ (ในโลกหน้า) และถูกถามเกี่ยวกับสี่เรื่อง คือ ชีวิตของเขาและวิธีการดำเนินชีวิตของเขา ชีวิตในช่วงวัยรุ่นของเขาและการใช้มันไปอย่างไร ทรัพย์สินสมบัติของเขาว่าเขาได้มาอย่างไรและใช้จ่ายไปอย่างไร และความรู้ของเขาและการใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์อย่างไร” (รายงานโดย อัล-บิรอก และอัล-ตอบารอนี อ้างถึงใน อัล-ก๊อฎอวี่, ม.ป.ป. : 2) และอีกสายรายงานของท่านศาสดามุฮัมมัด ซอลลัลลอฮุอลัยฮิอะซซาลัม ในเรื่องนี้มีเนื้อหาคล้ายกันคือสายรายงานโดยติรมิซีย์ (ตาซี –ซาอุด, 1991:66-67)

วจนะดังกล่าวชี้ให้เห็นว่ามนุษย์จะถูกสอบถามเกี่ยวกับการใช้เวลาและการใช้ชีวิตในภาพรวม และจะถูกสอบถามเกี่ยวกับการใช้เวลาในช่วงวัยรุ่นเป็นการเฉพาะเนื่องจากช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงที่มนุษย์มีร่างกายที่แข็งแรงและมีกำลังวังชาที่สุดซึ่งเป็นช่วงอายุระหว่างสองวัยแห่งความอ่อนแอ คือ วัยเด็กและวัยชรา ดังที่อัลลอฮ์ได้กล่าวไว้ในอัล-กุรอานว่า ความว่า “อัลลอฮ์ทรงเป็นผู้สร้างพวกเจ้าในสภาพอ่อนแอ แล้วหลังจากความอ่อนแอพระองค์ก็ทรงทำให้มีความแข็งแรงแล้วหลังจากความแข็งแรงทรงทำให้อ่อนแอและชราภาพ พระองค์ทรงสร้างสิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์และพระองค์เป็นผู้ทรงรอบรู้ อานูภาพ” (ซูเราะฮ์อัล-รุม : 54)

ดังนั้นมนุษย์จึงควรใช้เวลาให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าสูงสุดโดยการรักษาเวลาให้เปรียบเสมือนการรักษาทรัพย์สินสมบัติโดยใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและต่อสังคมให้มากที่สุด สำหรับผู้ที่รับรู้และเข้าใจถึงความสำคัญของเวลาแล้ว เขาจะไม่ปล่อยเวลาให้สูญเปล่าแม้แต่วินาทีเดียว แต่เขาจะใช้เวลาเพื่อศึกษาหาความรู้ หรือกระทำความดี ดังเช่น อิบน์มุสอูด (นักวิชาการ) ที่กล่าวว่า “เขาไม่เคยเสียใจกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดเท่ากับความเสียใจที่เกิดจากการที่ปล่อยยี่สิบวันผ่านไปโดยไม่ได้ทำสิ่งที่เป็ประโยชน์” โดยที่เขามักจะใช้วันและเวลาส่วนใหญ่ของเขาเพื่อค้นหาความรู้เพื่อให้เกิดความใกล้ชิดกับอัลลอฮ์ (อัล-ก๊อฎอวี่, ม.ป.ป. : 13)

บรรยากาศของความเป็นอิสลามของบางร้านไม่ได้อยู่ที่การห้ามดูหนังฟังเพลงเป็นหลัก กล่าวคือผู้ให้บริการส่วนใหญ่ยังสามารถใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อดูหนังฟังเพลง แต่เจ้าของร้านจะมีการเตือนผู้ให้บริการให้หยุดเล่นอินเตอร์เน็ตเพื่อทำการละหมาดเมื่อถึงเวลา หากมีการโหลดหนังหรือฟังเพลงที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมหรือขัดกับหลักการอิสลามก็จะมีการนาซีฮัต(ตักเตือน) นายอับดุลเลาะห์ (15 พฤษภาคม 2555) เล่าว่ามีผู้ให้บริการขอให้ช่วยโหลดเพลงจากอินเตอร์เน็ตแต่นายอับดุลเลาะห์ถือโอกาสนี้ในการตักเตือนเรื่องดูหนังและฟังเพลงที่มีเนื้อหาสาระไม่สอดคล้องกับอิสลามว่าเป็นสิ่งที่ต้องห้ามสำหรับมุสลิม ส่วนคุณอัสมาน (12 พฤษภาคม 2555) เล่าว่า หากเห็นผู้ให้บริการไม่ปฏิบัติตามกฎของร้านก็จะมีการเตือนด้วยการส่งข้อความจากเครื่องเซอร์เวอร์ว่า “คุณกำลังเข้าเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม” หากไม่ปิดเว็บไซต์ดังกล่าวเจ้าของร้านก็จะบล็อกรีคอมพิวเตอรืดังกล่าวและไม่อนุญาตให้เล่นต่อ บางร้านให้ความสะดวกแก่ลูกค้าเพื่อทำการละหมาดที่ร้านเมื่อถึงเวลาละหมาด นางสาวลิลี (22 เมษายน 2555) นักเรียนที่มาใช้บริการที่ร้านอินเตอร์เน็ตกล่าวว่า “บางครั้งมีรายงานหลายชิ้นที่ต้องทำในเวลาเดียวกันก็ละหมาดอัศรี (ละหมาดตอนเย็น) ที่ร้านอินเตอร์เน็ตเพราะหาข้อมูลก็ยังไม่เสร็จ แล้วจะต้องพิมพ์รายงานอีก ถ้ากลับไปตอนนั้นก็จะทำให้ส่งงานไม่ทันเพราะที่บ้านไม่มีคอมพิวเตอร์” เมื่อนักวิจัยถามต่อไปว่าทางร้านมีการจัดเตรียมห้องละหมาด

หรือไม่ นางสาวสิดิอียาว่า “ทางร้านไม่ได้จัดห้อยละหมาด แต่อำนวยความสะดวกเพื่อให้ละหมาดในห้องวีไอพี (ห้องที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตที่แยกออกมา)”

จากการสังเกตสภาพทั่วไปของร้านนักวิจัยพบว่าบางร้านได้ติดประกาศแจ้งผู้ปกครองที่ต้องการจำกัดเวลาเล่นอินเทอร์เน็ตของลูกหรือ ห้ามเล่นอินเทอร์เน็ตโดยเด็ดขาดว่ามาสารณแจ้งให้ทางร้านทราบและทางร้านพร้อมที่จะให้ความร่วมมือ เมื่อสอบถามเพิ่มเติมจากเจ้าของร้าน ก็ได้คำตอบจากเจ้าของร้าน คุณชัยมาโดน (3 พฤษภาคม 2555) ว่าไม่ค่อยมีผู้ปกครองมาติดต่อนี้กับทางร้าน ผู้ปกครองของนักเรียนระดับประถมศึกษาบางคนมาส่งลูกถึงหน้าร้านแต่ก็ไม่เคยแวะเข้ามาคุยหรือดูบรรยากาศในร้านเลย

บางร้านมีบริการสำหรับเกมส์แต่มีการบล็อกเวลาจากเครื่องเซิร์ฟเวอร์ของร้านไม่ให้เล่นเกินเวลาที่ทางร้านกำหนด ทางร้านมีการให้ทำบัตรสมาชิกเพื่อความสะดวกในการควบคุมดูแลในการให้บริการทั้งนี้เนื่องจากทางร้านจะมีข้อมูลของผู้ที่เป็นสมาชิกของร้านอย่างละเอียด เช่น ที่อยู่ อายุ การศึกษา เป็นต้น เจ้าของร้านจะรู้เวลาที่สมาชิกของร้านต้องไปเรียนตึก (เรียนเสริมภาคศาสนา) ในวันหยุด หรือ เวลาเรียนกัรออาตี (เรียนวิธีการอ่านอัลกุรอาน) และเวลาเรียนอัลกุรอานจึงสามารถช่วยเป็นหูเป็นตาให้ผู้ปกครองได้ในระดับหนึ่ง หากเด็กเหล่านี้จะมาใช้อินเทอร์เน็ตในช่วงเวลาดังกล่าวก็จะไม่อนุญาตให้เล่น หากไม่เคารพกฎกติกาผู้ใช้บริการจะถูกดัดไม่ให้ใช้อินเทอร์เน็ตตามระยะเวลาที่ได้ตกลงไว้ มีอยู่ครั้งหนึ่งที่นักวิจัยได้ไปพูดคุยกับผู้ดูแลร้านคือนายอับดุลลอฮ์ (11 พฤษภาคม 2555) แต่ไม่เห็นลูกค้าประจำของร้านซึ่งเป็นเด็กประถมชายหนึ่งที่นักวิจัยมักจะเจอที่ร้านอินเทอร์เน็ตทุกครั้งที่นักวิจัยมาหาเจ้าของร้าน เมื่อสอบถามจากเจ้าของร้านปรากฏว่า เด็กคนดังกล่าวถูกลงโทษไม่ให้เล่นอินเทอร์เน็ตเป็นเวลา 2 สัปดาห์ โทษฐานมาเล่นอินเทอร์เน็ตในช่วงเวลาของการเรียนกัรออาตีโดยบอกเจ้าของร้านว่าคุณครูไม่สอนในวันนั้น แต่เจ้าของร้านตรวจสอบภายหลังพบว่าเด็กคนนี้นั้นเรียนจึงมีการลงโทษ เจ้าของร้านกล่าวเพิ่มเติมว่า ผู้ที่มีบัตรสมาชิกของร้านส่วนใหญ่จะเป็นผู้ใช้กลุ่มนักเรียนระดับประถมศึกษามากกว่ากลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

ในภาพรวมร้านอินเทอร์เน็ตในกลุ่มนี้ก็ยังมี ความแตกต่างกันในด้านของความยืดหยุ่นในการให้บริการ คือ บางร้านที่ติดประกาศว่าห้ามเล่นเกมก็ยังมีบางเกมส์ที่สามารถเล่นได้ ดังที่นางสาวซัลมา (9 พฤษภาคม 2555) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 กล่าวว่า ชอบเล่นเกมสปลูกฝึก เกมสแต่งตัว ซึ่งมักจะใช้อินเทอร์เน็ตที่ร้านหนึ่งซึ่งติดป้ายห้ามเล่นเกม เมื่อนักวิจัยมีโอกาสสัมภาษณ์เจ้าของร้าน คือคุณอัสมาน (12 พฤษภาคม 2555) เกี่ยวกับกฎของการห้ามเล่นเกม นายอัสมานได้เล่าว่าทางร้านไม่อนุญาตให้เล่นเกมในภาพรวมแต่มีข้อยกเว้นสำหรับบางเกมที่ดีถือว่าเป็นเกมที่สร้างสรรค์ซึ่งก็มีหลายเกม เช่น เกมเชิงคณิตศาสตร์ การบวกเลข เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากคุณอัสมานมีความเห็นว่าเกมไม่ใช่เรื่องที่ผิดไปทั้งหมด ในขณะที่บางร้านไม่อนุญาตให้เล่นเกมเลย ทั้งนี้ก็พบว่าเจ้าของร้านแต่ละคนมีทัศนคติต่อเกมที่แตกต่างกันกล่าวคือบางคนมีทัศนคติว่าเกมคือสิ่งที่ไม่สร้างสรรค์เลย บางคนมีทัศนคติว่าเกมบางประเภทมีความสร้างสรรค์ที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของเยาวชนได้แต่บางเกมไม่สร้างสรรค์ ดังนั้นจึงเข้าใจได้ว่าทัศนคติของเจ้าของร้านต่อการเล่นเกมของเจ้าของร้านแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันและส่งผลให้การให้บริการของแต่ละร้านแตกต่างกัน

2. ร้านอินเทอร์เน็ตที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตทั่วไป

ร้านอินเทอร์เน็ตที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตทั่วไป คือ ร้านที่ไม่ได้มีข้อกำหนดเฉพาะของร้านที่อิงกับหลักการศาสนาเพิ่มเติมจากกฎระเบียบที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ ดังที่นักวิจัยได้ถามเจ้าของร้านว่าทางร้านมีกฎระเบียบเฉพาะของร้านในการให้บริการหรือไม่ คุณกานต์วี (10 พฤษภาคม 2555) เจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตว่า “ไม่มีค่ะ จะมีแค่กฎที่กระทรวงวัฒนธรรมกำหนดไว้ที่ว่าห้ามเด็กอายุเท่านี้ เท่านี้ นะคะ” เจ้าของร้านกลุ่มนี้ทุกร้านให้ข้อมูลว่าผู้ใช้บริการไม่เคยสร้างปัญหาให้กับร้าน ส่วนใหญ่ของร้านกลุ่มนี้ประกาศชัดเจนว่ามีบริการให้เล่นเกมสัปดาห์ละทุกประเภท บางร้านประกาศว่าจำหน่ายบัตรเกมสัปดาห์ละทุกประเภทซึ่งสามารถสังเกตได้จากป้ายประกาศหน้าร้านและสอบถามจากเจ้าของร้าน

ร้านในกลุ่มนี้บางร้านมีความยืดหยุ่นในการเปิดให้บริการตามความต้องการของลูกค้าซึ่งค้นพบจากการสัมภาษณ์เจ้าของร้าน เช่น ตามที่ประกาศว่าไม่ให้เด็กใช้บริการในช่วงที่เป็นเวลาเรียนแต่ถ้าเด็กมาใช้บริการโดยไม่ได้อ่านหนังสือมาทางร้านก็จะอนุญาตให้ใช้บริการได้ หรือ เมื่อถึงเวลาปิดร้านตามกำหนดที่ประกาศไว้แต่หากมีลูกค้าที่มีความต้องการใช้บริการต่อทางร้านก็เปิดร้านให้บริการต่อไป มีนักเรียนชายที่มาใช้บริการร้านกลุ่มนี้คนหนึ่งให้สัมภาษณ์ว่า “ตามประกาศแล้วร้านปิดเวลา 22.00 น. แต่คนในร้านบอกว่าเปิดตลอด 24 ชั่วโมง กลุ่มวัยรุ่นน่ะจะมาตอนประมาณตีสิบครึ่ง (22.30 น.) เวลานั้นกลุ่มเด็กก็เริ่มออกจากร้านหมดแล้ว... วัยรุ่นกลุ่มนี้มักจะเล่นเกมเป็นหลักหรือถ้าเปิดเฟสบุ๊คก็เพื่อเล่นเกมเหมือนกัน” เจ้าของร้านและผู้ให้บริการที่ถูกสัมภาษณ์ให้ข้อมูลที่ตรงกันว่า กลุ่มผู้ใช้ที่มักจะมาใช้บริการนอกเวลาดังกล่าวคือกลุ่มผู้ใช้ที่ไม่ใช่เด็กแต่เป็นกลุ่มผู้ใหญ่ที่มีงานทำแล้วและมีไม่บ่อยนัก

พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน

จากการการสัมภาษณ์ได้ข้อมูลจากกลุ่มนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ระหว่างอายุ 13 – 20 ปี พบว่านักเรียนที่ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่เป็นนักเรียนอายุ 16 ปีมากที่สุด รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 15 ปี และ 14 ปีตามลำดับ นักเรียนที่พักอาศัยอยู่ที่บ้านของตนเองมีโอกาสใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่านักเรียนที่อาศัยอยู่ที่หอพัก เนื่องจากนักเรียนที่อยู่หอพักจะมีกิจกรรมการเรียนอัลกุรอานในช่วงเวลาว่างประมาณเวลา 19.00 – 20.00 น. และมีการเรียนศาสนาหลักสูตรเรียกว่า “เรียนกิตาบ” ตั้งแต่เวลาประมาณ 20.00-20.30 น. ส่วนนักเรียนที่พักที่บ้านจะมีอิสระมากกว่าในช่วงเวลาดังกล่าวซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละครอบครัวว่าจะมีกฎเกณฑ์อย่างไร จากการสัมภาษณ์นักเรียนและผู้ปกครองพบว่าบางครอบครัวผู้ปกครองให้ลูกๆ อ่านอัลกุรอานในช่วงเวลาหลังละหมาดมักริบ (หัวค่ำ) แต่บางครอบครัวก็ไม่ได้กำหนดเช่นนั้น

จากการสัมภาษณ์พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 29.36 มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตน้อยกว่า 1 ปี รองลงมาคือร้อยละ 24.77 มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตประมาณ 3-4 ปี และอีกร้อยละ 23.85 มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 4 ปี ในขณะที่ร้อยละ 22.02 มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตประมาณ 1-2 ปี

นักเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.41 ใช้อินเทอร์เน็ตที่ร้านบริการอินเทอร์เน็ต และนักเรียนบางส่วนมีสถานที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตมากกว่าหนึ่งร้าน รองลงมาคือร้อยละ 28.44 ใช้อินเทอร์เน็ตที่ห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียน ส่วนน้อยคือ ร้อยละ 9.17 ที่ใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้านของตัวเองเนื่องจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่มีอินเทอร์เน็ตที่บ้านมีเพียง

ประมาณร้อยละ 9 เท่านั้น โดยที่บางคนใช้อินเตอร์เน็ตที่บ้านญาติหรือบ้านเพื่อน และนักเรียนส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 90.83 ระบุว่าไม่มีอินเตอร์เน็ตที่บ้าน

นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 55.05 ได้รับค่าใช้จ่ายจากผู้ปกครองน้อยกว่า 50 บาทต่อวัน รองลงมาคือร้อยละ 33.94 ระบุว่าได้รับค่าใช้จ่ายจากผู้ปกครองประมาณ 50-70 บาท ในขณะที่ร้อยละ 9.17 ได้รับค่าใช้จ่ายจากผู้ปกครองวันละ 80-100 บาท และอีกร้อยละ 1.83 ได้รับค่าใช้จ่ายจากผู้ปกครองมากกว่า 100 บาท นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 40.37 ระบุว่าต้องเสียค่าใช้จ่ายในการใช้บริการอินเตอร์เน็ตแต่ละครั้งประมาณ 20 – 39 บาท รองลงมาคือร้อยละ 35.78 ระบุว่าไม่เสียค่าใช้จ่ายในการใช้อินเตอร์เน็ตครั้งละน้อยกว่า 20 บาท ในขณะที่ร้อยละ 8.26 ใช้ประมาณครั้งละ 40-59 บาท และร้อยละ 1.83 มีค่าใช้จ่ายประมาณครั้งละ 60 -79 บาท

ในด้านของความถี่ในการใช้อินเตอร์เน็ตต่อสัปดาห์ค้นพบว่านักเรียนส่วนน้อยร้อยละ 5.50 ที่เล่นอินเตอร์เน็ตทุกวัน โดยที่นักเรียนส่วนใหญ่ทั้งเพศหญิงและเพศชายร้อยละ 58.72 ระบุว่ามักจะใช้อินเตอร์เน็ตสัปดาห์ละ 1-2 วัน และรองลงมาคือร้อยละ 26.61 ระบุว่ามักจะใช้อินเตอร์เน็ตสัปดาห์ละ 3-4 วัน และร้อยละ 9.17 ใช้สัปดาห์ละ 5-6 วัน และร้อยละ 5.50 ใช้อินเตอร์เน็ตทุกวัน

ในด้านของระยะเวลาในการเล่นในแต่ละครั้ง โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 56.88 ของนักเรียนทั้งเพศหญิงและเพศชายใช้ระยะเวลาในการเล่นอินเตอร์เน็ตแต่ละครั้งประมาณ 1-2 ชั่วโมง รองลงมาคือร้อยละ 31.19 ใช้อินเตอร์เน็ตครั้งละประมาณไม่ถึง 1 ชั่วโมง และอีกร้อยละ 9.17 ใช้อินเตอร์เน็ตครั้งละ ประมาณ 3-4 ชั่วโมง และร้อยละ 1.83 ใช้อินเตอร์เน็ตครั้งละประมาณ 5 – 6 ชั่วโมง และร้อยละ 0.92 ระบุว่าใช้อินเตอร์เน็ตครั้งละ มากกว่า 6 ชั่วโมง

หากมองในแง่ของอายุของนักเรียนปรากฏว่าร้อยละ 26.61 เป็นนักเรียนที่มีอายุ 16 ปี และร้อยละ 22.02 เป็นนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี ในขณะที่ร้อยละ 16.51 เป็นนักเรียนที่มีอายุ 14 ปี ร้อยละ 15.60 เป็นนักเรียนที่มีอายุ 18 ปี ร้อยละ 10.09 เป็นนักเรียนที่มีอายุ 17 ปี ร้อยละ 5.50 เป็นนักเรียนที่มีอายุ 19 ปี ร้อยละ 2.75 เป็นนักเรียนที่มีอายุ 13 ปี และร้อยละ 0.92 เป็นนักเรียนที่มีอายุ 20 ปี (ดูภาคผนวก ก ตารางที่ 1) ส่วนช่วงเวลาที่นักเรียนใช้อินเตอร์เน็ตมากที่สุดในวันปกติ คือวันเสาร์ – วันพฤหัสบดี คือช่วงเวลา 16.00 – 18.00 น. ส่วนในวันศุกร์ซึ่งเป็นวันหยุด จะเป็นช่วงเวลา 13.00-16.00 น

1. สภาพการใช้อินเตอร์เน็ตของนักเรียนที่ร้านอินเตอร์เน็ตในพื้นที่

จากการสังเกตการณ์พบว่าในภาพรวมมีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่ใช้อินเตอร์เน็ตทั้งเพศหญิงและเพศชาย ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันมาก นักเรียนที่ใช้อินเตอร์เน็ตทั้งเพศหญิงและเพศชายไม่มีความแตกต่างกันด้านอายุคือ ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุประมาณ 13-18 ปี นอกจากนี้ระยะเวลาในการใช้อินเตอร์เน็ตในแต่ละครั้งโดยส่วนใหญ่ก็ไม่แตกต่างกันระหว่างเพศหญิงและเพศชาย คือประมาณครั้งละ 1-2 ชั่วโมง ซึ่งเป็นข้อมูลที่สอดคล้องกับผลจากการสัมภาษณ์นักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากเวลาว่างของนักเรียนส่วนใหญ่จะเป็นช่วงเวลาหลังเลิกเรียนคือ 16.00 -18.00น. และหลังจากช่วงเวลานั้นจะเป็นเวลาของการละหมาดมักริบ นักเรียนบางส่วนโดยเฉพาะนักเรียนที่อยู่หอพักทั้งหญิงและชายจะไม่อนุญาตให้ออกนอกบริเวณโรงเรียน ส่วนนักเรียนหญิงที่พักที่บ้านส่วนใหญ่ผู้ปกครองมักจะไม้อนุญาตให้ออกนอกบ้านในช่วงเวลากลางคืนนอกจากว่ามีความจำเป็น ส่วนในวันศุกร์ซึ่งเป็นวันหยุดประจำสัปดาห์นักเรียน

มักจะมีเวลาว่างตลอดช่วงเวลา กลางวัน อย่างไรก็ตามมีนักเรียนชายเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ใช้ระยะเวลาในการใช้อินเตอร์เน็ตถึงละครั้ง 3-4 ชั่วโมง

1.1 พฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตที่ร้านอินเตอร์เน็ตที่ยึดหลักการอิสลาม ในการให้บริการอินเตอร์เน็ต

จากการสังเกตการณ์ที่ร้านอินเตอร์เน็ตที่ยึดหลักการอิสลามในการให้บริการอินเตอร์เน็ตพบว่าผู้ใช้บริการที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 52.27 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่ถูกสังเกตการณ์ทั้งหมด โดยมีผู้ใช้บริการของร้านกลุ่มนี้มีตั้งแต่ช่วงอายุ 7 - 40 ปี โดยนักเรียนที่ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา มากกว่านักเรียนระดับประถมศึกษาและมีนักศึกษาและคนวัยทำงานมาใช้บริการปะปนกันบ้าง ภาพรวมโดยเฉลี่ยแล้วผู้ใช้บริการเป็นนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 31.82 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งหมด และนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 20.45 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งหมด และ ผู้ใช้ส่วนใหญ่ใช้บริการครั้งละประมาณ 1-2 ชั่วโมง ในภาพรวมแล้วนักเรียนหญิงส่วนใหญ่คือร้อยละ 60.87 ของนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษา มักจะใช้บริการที่ร้านอินเตอร์เน็ตที่ยึดหลักการอิสลามในการให้บริการ โดยที่เพียงร้อยละ 42.86 ของนักเรียนชายระดับมัศึกษามาใช้บริการที่ร้านประเภทนี้

ไม่มีนักเรียนหญิงระดับประถมศึกษา มาใช้บริการ แต่มีนักเรียนชายระดับประถมศึกษาที่ใช้บริการโดยส่วนใหญ่ใช้บริการครั้งละ 1-2 ชั่วโมง และ ครั้งละ 3-4 ชั่วโมงบ้างในบางครั้งซึ่งปรากฏที่ร้านที่ให้ความสะดวกในการเล่นเกมนานที่สุดของร้านกลุ่มนี้ (ดูภาคผนวก ก ตารางที่ 2)

1.2 พฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตที่ร้านอินเตอร์เน็ตที่ให้บริการทั่วไป

จากการสังเกตร้านอินเตอร์เน็ตที่ให้บริการอินเตอร์เน็ตพบว่าผู้ใช้บริการที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 47.73 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่ถูกสังเกตการณ์ทั้งหมด ผู้ใช้บริการของร้านประเภทนี้มีตั้งแต่ช่วงอายุ 8 - 20 ปี ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา มากกว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยมีนักศึกษาและคนวัยทำงานมาใช้บริการปะปนกันบ้าง ภาพรวมโดยเฉลี่ยแล้วผู้ใช้บริการเป็นนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 27.28 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งหมด และนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 20.45 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งหมด โดยเฉลี่ยผู้ใช้มักใช้บริการครั้งละประมาณ 1-2 ชั่วโมง ในภาพรวมแล้วนักเรียนชายส่วนใหญ่คือร้อยละ 57.14 ของนักเรียนชายระดับมัศึกษามักจะใช้บริการที่ร้านอินเตอร์เน็ตที่ให้บริการทั่วไป โดยที่เพียงร้อยละ 39.13 ของนักเรียนหญิงระดับมัศึกษามาใช้บริการที่ร้านประเภทนี้ แต่มีนักเรียนชายระดับประถมศึกษาที่ใช้บริการครั้งละ 3-4 ชั่วโมงบ้างในบางครั้งซึ่งปรากฏที่ร้านที่ให้ความสะดวกในการเล่นเกมนานที่สุดของร้านกลุ่มนี้ (ดูภาคผนวก ก ตารางที่ 2)

จากการสัมภาษณ์นักเรียนทำให้ทราบว่าปกติแล้วนักเรียนระดับประถมศึกษาจะเลิกเรียนก่อนนักเรียนระดับมัธยมศึกษา คือ เวลา 15.00 น. ส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเลิกเรียนประมาณเวลา 16.00 น. ดังนั้นนักเรียนระดับประถมศึกษาจะมีโอกาสเลือกร้านก่อนซึ่งส่วนใหญ่จะเลือกใช้ร้านที่ให้บริการอินเตอร์เน็ตทั่วไปเนื่องจากสามารถเล่นเกมได้อิสระกว่า ดังนั้นร้านประเภทนี้จึงมีนักเรียนระดับประถมศึกษา มากกว่า ซึ่งตรงกับข้อมูลที่นางสาวฟารีดา (2 พฤษภาคม 2555) ผู้ดูแลร้านคอมพิวเตอร์ที่เล่าว่า “ช่วงประมาณบ่ายสามครั้งก็จะมียุวชนประถมเต็มเลย ส่วนพวกมัธยมเลิกเรียนช้ากว่าประมาณ บ่ายสี่ครึ่งก็เริ่มมา ทำให้ที่ร้านในช่วงนั้นมีเด็กประถมมากกว่าเด็กมัธยม เพราะเด็ก

ประถมมาก่อน” ส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาก็จะไปใช้ร้านอื่นที่ยังมีเครื่องคอมพิวเตอร์ว่างอยู่ ซึ่งตรงกับที่ นางสาวปิยา (22 เมษายน 2555) ให้สัมภาษณ์ว่า “ส่วนใหญ่จะใช้บริการที่ร้านอัมมาตี คอฟฟีนีต และร้านมายคอมยะลา ส่วนร้านลำไหมออนไลน์ไม่ค่อยได้ใช้เพราะร้านเต็มตลอด”

ส่วนเหตุผลที่นักเรียนเลือกใช้ร้านที่ยึดหลักการอิสลามในการให้บริการมีแตกต่างกันเช่น นางสาวสิดี (22 เมษายน 2555) เล่าว่า “ก่อนหน้านี้ที่ร้านอัมมาตี คอฟฟีนีตจะเปิดก็จะไปใช้ที่ร้านลำไหมออนไลน์ แต่ตอนนี้มักจะไปที่ร้านมายคอมยะลา หรือร้านอัมมาตี คอฟฟีนีตเนื่องจากที่ร้านอัมมาตี คอฟฟีนีตอำนวยความสะดวกให้ละหมาดเมื่อถึงเวลาละหมาดทำให้ไม่ต้องกลับไปละหมาดที่บ้าน” นางสาวสิดีให้ข้อมูลว่า ร้านมายคอมยะลาจะปิดเมื่อถึงเวลาละหมาด ส่วนร้านอัมมาตีคอฟฟีนีตจะปิดช่วงเวลาละหมาดมักริบเท่านั้น ส่วนเวลาละหมาดซุฮ์รและอัศรีจะไม่ปิดร้าน แต่จะอำนวยความสะดวกให้ละหมาดที่ร้าน ส่วนนางสาวมาดีสะห์ (2 พฤษภาคม 2555) ให้เหตุผลว่า “ชอบไปร้านอัมมาตี คอฟฟีนีต เพราะมีการแยกโซนชายหญิง ...ส่วนร้านคอมเซอร์วิสผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชายระดับประถม และบางส่วนเป็นนักเรียนชายระดับมัธยมต้นจึงไม่ค่อยไปใช้บริการยกเว้นตอนที่จำเป็นจริงๆ” ซึ่งเป็นข้อมูลที่ตรงกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้ดูแลร้านคอมเซอร์วิสทั้ง 2 คนว่า “ส่วนใหญ่แล้วเด็กที่มาใช้บริการเป็นเด็กผู้ชาย ส่วนเด็กผู้หญิงนานๆจะมีทีหนึ่ง” ส่วนในแง่ของการแบ่งว่านักเรียนชายมักจะใช้ที่ร้านหนึ่ง ส่วนนักเรียนหญิงก็มักจะกระจุกอยู่อีกหนึ่งร้านนั้นเพิ่มความชัดเจนมากขึ้นเมื่อสัมภาษณ์ของเจ้าของร้านที่ยึดหลักการอิสลามในการให้บริการอีกร้านหนึ่ง ได้คำตอบจากคุณอัสมาน (12 พฤษภาคม 2555) ว่า “ร้านของผมอยู่ใกล้กับหอพักนักเรียนหญิง ทำให้ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นนักเรียนหญิง ทำให้นักเรียนชายไม่ค่อยกล้าเข้ามาใช้บริการ”

ในขณะที่นักเรียนที่ใช้บริการร้านที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตทั่วไปให้ข้อมูลดังนี้ นายอับดุลเราะมานกล่าวว่า “ส่วนใหญ่จะใช้บริการที่ร้านคอมเซอร์วิสเพราะมีเกมที่หลากหลายและมีคนเล่นมากกว่า ทางร้านก็จะอัปเดตเกมที่เด็กนิยมเล่นให้ด้วย” ส่วนนายชากริยา (25 เมษายน 2555) อธิบายเหตุผลว่า “ชอบใช้อินเทอร์เน็ตที่ร้านลำไหมออนไลน์เพราะมีโปรโมชัน คือ เล่น 3 ชั่วโมงแถม 1 ชั่วโมง” ส่วนผู้ดูแลร้านคอมเซอร์วิสอธิบายเกี่ยวกับโปรโมชันของร้านว่า “การจ่ายค่าบริการของร้านทำโดยการซื้อบัตร ทางร้านมีโปรโมชันให้ผู้ใช้ที่สะดวกเวลาเล่นครบ 10 ชั่วโมงในเวลาวันก็ได้ คือนำบัตรมาสับใบ สามารถเล่นฟรีได้ 1 ชั่วโมง”

เว็บไซต์และบริการบนอินเทอร์เน็ตที่นักเรียนใช้

1. เว็บไซต์ที่นักเรียนใช้

จากการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ค้นพบว่ามีเว็บไซต์ที่นักเรียนใช้บริการประมาณ 25 เว็บไซต์ (ดูภาคผนวก ก ตารางที่ 3) ส่วนการบริการบนอินเทอร์เน็ตที่นักเรียนใช้สามารถแยกออกเป็น 11 บริการ โดยที่การบริการที่นักเรียนใช้อาจแบ่งออกเป็น 4 ประเภทด้วยกัน คือ เพื่อการศึกษา เพื่อความบันเทิง เพื่อการสื่อสาร และเพื่อติดตามข่าวสาร ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของเว็บไซต์โดยใช้วัตถุประสงค์ในการใช้เว็บไซต์ของนักเรียนเป็นเกณฑ์ ดังสรุปได้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตารางแบ่งประเภทของเว็บไซต์ที่นักเรียนใช้ตามวัตถุประสงค์ในการใช้บริการของนักเรียน

เพื่อการศึกษา	เพื่อความบันเทิง	เพื่อการสื่อสาร	เพื่อติดตามข่าวสาร
www.facebook.com	www.facebook.com	www.facebook.com	www.facebook.com
www.google.com	www.google.com	www.hotmail.com	www.google.com
www.youtube.com	www.youtube.com		www.muslimsuksa.com
www.muslimthai.com	www.ilovekamikaze.com		www.livescore.com
www.dek-D.com	www.plang.com		www.siamsport.co.th/
www.unigang.com	www.4shared.com		
www.whitechannel.com	www.play.com		
www.enn.co.th/	www.ch7.com		
www.ipst.ac.th	www.gmmchannel.com		
	www.y8.com		
	www.teenee.com		
	www.myhappygames.com/		
	www.gamegirlsplaza.com		
	http://pointblank.hitsplay.com/		
	www.kapook.com		
	http://boomz.mygame.in.th/index.asp?		

จากการศึกษาพบว่าบางเว็บไซต์นักเรียนใช้บริการเพื่อหลากหลายวัตถุประสงค์ เช่นนักเรียนใช้เว็บไซต์ www.google.com เพื่อสืบค้นข้อมูลทางวิชาการสำหรับทำรายงานหรือทำการบ้าน สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับคนในวงการบันเทิง เช่น ชิวประวัติและอัลบั้มใหม่ของนักร้องคนโปรด ติดตามข้อมูลข่าวสารประเภทบันเทิงอื่นๆหรือข่าวกีฬา เป็นต้น จากตารางสามารถเข้าใจได้ว่าภาพรวมของเว็บไซต์ที่นักเรียนใช้โดยส่วนใหญ่เป็นเว็บไซต์ที่ใช้เพื่อความบันเทิงมากที่สุด รองลงมาเป็นเว็บไซต์ที่ใช้เพื่อการศึกษา เพื่อติดตามข่าวและเพื่อการสื่อสาร ตามลำดับ

สำหรับบางเว็บไซต์ เช่น www.google.com www.facebook.com และ www.youtube.com เป็นเว็บไซต์ที่นักเรียนใช้บ่อยมากและสามารถใช้เพื่อหลากหลายวัตถุประสงค์ คือ นักเรียน ร้อยละ 69.72 ใช้ www.google.com ร้อยละ 65.14 ใช้ www.facebook.com และร้อยละ 53.21 ใช้ www.youtube.com ในส่วนข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์แล้วนักเรียนมักจะใช้เพื่อความบันเทิง ดูข่าวสารบันเทิง หรือกีฬา และการสื่อสารมากกว่า เช่น ใช้ www.youtube.com เพื่อการดูหนัง ฟังเพลงมากกว่าการทดลองทางวิทยาศาสตร์หรือข้อมูลเสริมเพื่อการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นๆ ส่วนเว็บไซต์ www.facebook.com โดยส่วนใหญ่แล้วนักเรียนจะใช้เพื่อพูดคุยกับเพื่อนและคน

ทั่วไปในประเด็นทั่วไปจนถึงการพูดคุยแนบชิดกันระหว่างหนุ่มสาว มีส่วนน้อยที่ใช้เฟสบุ๊กเพื่อส่งข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้เรื่องใหม่ๆ ในขณะที่เว็บไซต์ www.google.com โดยส่วนใหญ่แล้วนักเรียนมักจะใช้เพื่อดูข่าวสารต่างๆ หรือสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสาระบันเทิงมากที่สุด

ส่วนเว็บไซต์อื่นๆนั้นจะเป็นที่รู้จักในกลุ่มนักเรียนส่วนน้อยเท่านั้นไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ที่นักเรียนใช้บริการเพื่อความบันเทิงเฉพาะ คือ ร้อยละ 5.50 ของนักเรียนใช้ www.ilovekamikaze.com ร้อยละ 3.67 ของนักเรียนใช้ www.plang.com , www.4shared.com และ www.play.com ร้อยละ 2.75 ของนักเรียนใช้ www.ch7.com , www.teenee.com และ ร้อยละ 0.92 ของนักเรียนใช้ www.gmmchannel.com, www.y8.com

ในส่วนเว็บไซต์ที่นักเรียนใช้บริการเพื่อการศึกษา คือ ร้อยละ 4.59 ของนักเรียนใช้ www.muslimthai.com , ร้อยละ 2.75 ของนักเรียนใช้ www.dek-D.com และ www.unigang.com และ ร้อยละ 0.92 ของนักเรียนใช้ www.whitechannel.com และ www.enn.co.th/

ข้อค้นพบดังกล่าวสามารถเข้าใจภาพรวมของการใช้เว็บไซต์ ของนักเรียนว่า นักเรียนสามารถเข้าถึงเว็บไซต์ที่มีสาระบันเทิงและเกมออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ที่ให้บริการเฉพาะทางได้มากกว่าเว็บไซต์เฉพาะทางทางวิชาการ หรือเว็บไซต์ของหน่วยงานทางการศึกษา ที่สามารถสืบค้นองค์ความรู้ใหม่ ทั้งนี้จากการสัมภาษณ์นักเรียนเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลเพื่อทำการบ้านหรือรายงานเพื่อส่งคุณครูว่านักเรียนใช้เว็บไซต์อะไร คำตอบที่ได้คือ มากกว่า ร้อยละ 90 ตอบว่า www.google.com เมื่อถามต่อว่าทำไมจึงเลือกเว็บไซต์ดังกล่าวก็ได้รับคำตอบว่า เนื่องจากนักเรียนไม่รู้จักเว็บไซต์และไม่ได้รับการแนะนำเว็บไซต์เพื่อหาข้อมูลในหัวข้อที่มอบหมายเพื่อหาข้อมูล จากข้อมูลข้างต้นจึงเป็นข้อสังเกตว่านักเรียนยังไม่ได้รับการแนะนำในการเลือกข้อมูลข่าวสารหรือแหล่งข้อมูลเฉพาะทางเพื่อให้ได้ข้อมูลทางวิชาการที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน โดยที่มากกว่าร้อยละ 95 ของนักเรียนเล่าว่าเรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ตและรู้จักเว็บไซต์ต่างๆจากเพื่อนและลองผิดลองถูกด้วยตนเองมากกว่าจากคุณครูหรือผู้ที่มีความรู้เฉพาะด้านเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตหรือการสืบค้นข้อมูลข่าวสารต่างๆ

จากการสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์นักเรียนและเจ้าของร้านพบว่านักเรียนทั้งเพศหญิงและเพศชายโดยไม่คำนึงถึงอายุ ประสบการณ์และความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ตจะใช้ 3 เว็บไซต์แรกเป็นหลักเหมือนกันโดยที่นักเรียนบางส่วนใช้ทั้งสามเว็บไซต์ คือ www.google.com, www.facebook.com และ www.youtube.com คือ ร้อยละ 69.72 ใช้ www.google.com ส่วนร้อยละ 65.24 ใช้ www.facebook.com และ ร้อยละ 52.21 ใช้ www.youtube.com หากดูการใช้เว็บไซต์โดยแยกตามเพศแล้วพบว่าร้อยละ 70 ของนักเรียนหญิงใช้ www.google.com ร้อยละ 64.44 ใช้ www.facebook.com และร้อยละ 54.44 ใช้ www.youtube.com ร้อยละ 68.42 ของนักเรียนชายใช้ www.google.com และ www.facebook.com และร้อยละ 47.37 ของนักเรียนชายใช้ www.youtube.com อย่างไรก็ตามจากการสังเกตและสัมภาษณ์เจ้าของร้าน พบว่านักเรียนหญิงใช้เฟสบุ๊กน้อยกว่านักเรียนชาย

2. บริการบนอินเทอร์เน็ตที่นักเรียนใช้

ส่วนบริการ ที่นักเรียนใช้มากที่สุด ใน 3 ลำดับแรก ในภาพรวม คือ ร้อยละ 70.64 ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้าเพื่อทำรายงานและข้อมูลอื่นๆตามความสนใจของนักเรียน นักวิจัยได้คำตอบที่ตรงกันจากการสำรวจโดยการสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์นักเรียนและการสัมภาษณ์เจ้าของร้านว่า โดยส่วนใหญ่ นักเรียนมักจะค้นหาจากอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับความบันเทิงมากกว่าข้อมูลประเภทอื่น รองลงมาคือการใช้เฟสบุ๊กเป็นร้อยละ 51.38 และดาวน์โหลดเพลงเป็นร้อยละ 42.20 ส่วนอีกร้อยละ 31.19 เล่นเกม

หากดูบริการที่นักเรียนใช้โดยแยกตามเพศพบว่าร้อยละ 73.33 ของนักเรียนหญิงใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูลและค้นพบจากการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์เจ้าของร้านพบว่าส่วนใหญ่แล้วมักจะสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับข่าวบันเทิงมากกว่าสาระอื่นๆ อีกร้อยละ 50 ใช้เฟสบุ๊ก ร้อยละ 46.67ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อดาวน์โหลด เพลง และ ร้อยละ 33.33 เล่นเกม ในขณะที่ร้อยละ 57.89 ของนักเรียนชายสืบค้นข้อมูลและใช้เฟสบุ๊ก ร้อยละ 31.58 ใช้อีเมล รองลงมาคือ ร้อยละ 26.32 ดาวน์โหลดโปรแกรม และร้อยละ 21.05 เล่นเกม อย่างไรก็ตามจากการสังเกตการณ์และสัมภาษณ์เจ้าของร้านและสัมภาษณ์นักเรียนได้ข้อมูลที่ตรงกันว่าโดยส่วนใหญ่ นักเรียนชายมักจะใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเล่นเกมบ่อยที่สุด ส่วนนักเรียนหญิงมักจะใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเล่นเฟสบุ๊กบ่อยที่สุด

จากการสัมภาษณ์พบว่ากลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุประมาณ 15-16 ปี และอายุ 18 ปี กลุ่มที่ใช้เฟสบุ๊กส่วนใหญ่อายุประมาณ 14 - 16 ปี กลุ่มที่แสดงความคิดเห็นบนอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ อายุประมาณ 15 ปี กลุ่มที่ดาวน์โหลดเพลงส่วนใหญ่ อยู่ในช่วงอายุประมาณ 14 และ 16 ปี กลุ่มที่ดาวน์โหลดหนังสือส่วนใหญ่อายุประมาณ 14 ปี กลุ่มที่เล่นเกมส่วนใหญ่ อยู่ในช่วงอายุประมาณ 15-18

3. ความบ่อยในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน

ในด้านของความบ่อยในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนค้นพบว่าร้อยละ 47.34 ของนักเรียนชายใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 1-2 วัน รองลงมาร้อยละ 26.32 ใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 3-4 วัน ร้อยละ 21.05 ของนักเรียนชายใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยทุกวันต่อสัปดาห์ และ ร้อยละ 5.26 ของนักเรียนชายใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 5-6 วัน ในขณะที่ความบ่อยในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนหญิงค้นพบว่าร้อยละ 60 ของนักเรียนหญิงใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 1-2 วัน รองลงมาร้อยละ 27.78 ใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 3-4 วัน ร้อยละ 10 ของนักเรียนหญิงใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 5-6 วัน และร้อยละ 2.22 ของนักเรียนหญิงใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยทุกวัน

ในด้านของระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนในแต่ละครั้งค้นพบว่าร้อยละ 42.11 ของนักเรียนชายใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยครั้งละน้อยกว่า 1 ชั่วโมง รองลงมาร้อยละ 36.84 ใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยครั้งละ 1-2 ชั่วโมง ร้อยละ 10.53 ของนักเรียนชายใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยครั้งละ 5-6 ชั่วโมง และ ร้อยละ 5.26 ของนักเรียนชายใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยครั้งละ 3-4 ชั่วโมง และมากกว่า 6 ชั่วโมงในสัดส่วนที่เท่ากัน

ในขณะที่ระยะเวลาในการใช้อินเตอร์เน็ตของนักเรียนหญิงค้นพบว่าร้อยละ 65.56 ของนักเรียนหญิงใช้อินเตอร์เน็ตโดยเฉลี่ยโดยเฉลี่ยครั้งละ 1-2 ชั่วโมง รองลงมาร้อยละ 28.89 ใช้อินเตอร์เน็ตโดยเฉลี่ยโดยเฉลี่ยครั้งละน้อยกว่า 1 ชั่วโมง ร้อยละ 5.56 ของนักเรียนหญิงใช้อินเตอร์เน็ตโดยเฉลี่ยโดยเฉลี่ยครั้งละ 3-4 ชั่วโมง

ในด้านของความบ่อยในการใช้อินเตอร์เน็ตพบว่า นักเรียนที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 1 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 23.85 ใช้อินเตอร์เน็ตประมาณ 1-2 วันต่อสัปดาห์ นักเรียนที่มีประสบการณ์ 1-2 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 14.68 ใช้อินเตอร์เน็ตประมาณ 1-2 วันต่อสัปดาห์ นักเรียนที่มีประสบการณ์ 3-4 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 12.84 ใช้อินเตอร์เน็ตประมาณ 1-2 วันต่อสัปดาห์ และนักเรียนที่มีประสบการณ์มากกว่า 4 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 8.26 ใช้อินเตอร์เน็ตประมาณ 3-4 วันต่อสัปดาห์

ในด้านของระยะเวลาในการใช้อินเตอร์เน็ต นักเรียนที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 1 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 16.51 ใช้ระยะเวลาในการใช้อินเตอร์เน็ตประมาณ 1-2 ชั่วโมง นักเรียนที่มีประสบการณ์ 1-2 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 15.60 ใช้ระยะเวลาในการใช้อินเตอร์เน็ตประมาณ 1-2 ชั่วโมง นักเรียนที่มีประสบการณ์ 3-4 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 18.35 ใช้ระยะเวลาในการใช้อินเตอร์เน็ตประมาณ 1-2 ชั่วโมง และนักเรียนที่มีประสบการณ์มากกว่า 4 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 10.09 ใช้ระยะเวลาในการใช้อินเตอร์เน็ตประมาณ 1-2 ชั่วโมง เช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ค้นพบว่ากลุ่มที่ใช้อินเตอร์เน็ตมากที่สุดคือกลุ่มนักเรียนที่มีอายุ 16 ปี (ร้อยละ 26.61) รองลงมาคือกลุ่มนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี (ร้อยละ 22.02) และกลุ่มนักเรียนที่มีอายุ 14 ปี (ร้อยละ 16.51) ตามลำดับ สำหรับความบ่อยในการใช้อินเตอร์เน็ตค้นพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ของทุกช่วงอายุใช้อินเตอร์เน็ตประมาณ 1-2 วันต่อสัปดาห์ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 57.80 นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 59.63 ใช้อินเตอร์เน็ตครั้งละประมาณ 1-2 ชั่วโมง

บทที่ 4

ผลการศึกษาการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน

จากการลงพื้นที่ทำการสำรวจของทีมวิจัยพบว่านักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่ส่วนใหญ่ ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย และมีเวลาว่างที่อาจจะแตกต่างจากนักเรียนในโรงเรียนของรัฐส่วนใหญ่ เนื่องจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่วันหยุดประจำสัปดาห์น้อยกว่าคือสัปดาห์ละ 1 วัน คือวันศุกร์ นอกจากวันหยุดแล้วช่วงเวลาหลังเลิกเรียนจะเป็นเวลาว่างของนักเรียนอีกช่วงหนึ่งซึ่งตรงกับช่วงเวลาที่ร้านอินเทอร์เน็ตเปิดให้บริการ ทำให้ทีมวิจัยพบว่าช่วงเวลาว่างดังกล่าวเป็นช่วงเวลาที่นักเรียนส่วนใหญ่มีโอกาใช้อินเทอร์เน็ต นอกจากนี้การที่นักเรียนส่วนใหญ่ในพื้นที่ไม่มีอินเทอร์เน็ตที่บ้านจึงเป็นอีกข้อจำกัดหนึ่งที่ทำให้นักเรียนต้องใช้อินเทอร์เน็ตที่ร้านให้บริการอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ ซึ่งทำให้ข้อจำกัดในเรื่องของเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตมีมากขึ้นไปด้วย ถือว่าเป็นเรื่องที่ท้าทายเยาวชนในพื้นที่เป็นอย่างมากว่าจะใช้เวลานี้สำหรับการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างไร ซึ่งประเด็นดังกล่าวเป็นประเด็นที่มีความสำคัญที่ทีมวิจัยต้องการหาคำตอบเกี่ยวกับพฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ตในเวลาว่างดังกล่าว ว่าโอกาสในการใช้อินเทอร์เน็ตที่มียาก่อนข้างจำกัดนั้นนักเรียนได้ใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของตนเองหรือไม่ ทีมวิจัยจึงขอเสนอผลการศึกษาโดยแบ่งออกเป็นประเด็นดังต่อไปนี้

ภาพรวมของพฤติกรรมการใช้เว็บไซต์และบริการบนอินเทอร์เน็ตของนักเรียน

จากข้อมูลเบื้องต้นทีมวิจัยพบว่านักเรียนในพื้นที่ส่วนใหญ่จะใช้ 3 เว็บไซต์แรกที่เหมือนกัน คือ www.google.com, www.facebook.com และ www.youtube.com และส่วนบริการ ที่นักเรียนใช้มากที่สุด ในลำดับต้นๆ ในภาพรวม คือใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นข้อมูลต่างๆ รองลงมาคือการใช้เฟสบุ๊ค ดาวน์โหลดเพลง และเล่นเกม ตามลำดับ

1. การเข้าชมเว็บไซต์ของนักเรียน

ในเบื้องต้นทีมวิจัยมีความสงสัยเกี่ยวกับการใช้เว็บไซต์ของนักเรียนว่ามีการเปิดเว็บไซต์ลามกอนาจารหรือไม่ ทีมวิจัยได้ขอค้นพบเกี่ยวกับประเด็นนี้จากการสัมภาษณ์นักเรียน สัมภาษณ์เจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตและการสังเกตการณ์ของผู้ช่วยวิจัยที่เป็นของเจ้าของร้านและผู้ดูแลร้านโดยการตรวจสอบจากเครื่องเซิร์ฟเวอร์ของร้านในระยที่มีการเก็บข้อมูลภาคสนาม เนื่องจากทุกร้านไม่มีการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการบันทึกการให้บริการอินเทอร์เน็ตของลูกค้า แต่จะมีโปรแกรมที่สามารถบันทึกว่ามีผู้ให้บริการกี่ครั้งต่อวันต่อคอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง ซึ่งได้คำตอบที่ตรงกันดังนี้

คุณกานต์วี (29 เมษายน 2555) กล่าวว่า “ทางร้านไม่ได้ใช้ทั้งโปรแกรมบันทึกการให้บริการของลูกค้า และโปรแกรมกรองเว็บไซต์แต่จะใช้โปรแกรมแอนตี้ไวรัสแทน”

นายมุฮัมมัดสุกิมัน (9 พฤษภาคม 2555) กล่าวว่า “ผมคิดว่าไม่คุ้มถ้าต้องซื้อโปรแกรมเพื่อบันทึกการให้บริการเนื่องจากเป็นร้านเล็ก และไม่สะดวกที่จะใช้โปรแกรมฟรีที่สามารถดาวน์โหลดจากอินเทอร์เน็ต เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นแค่โปรแกรมให้ทดลองใช้เท่านั้น พอหมดเวลาที่อนุญาตให้เราทดลองใช้เราก็ไม่สามารถใช้ต่อได้ แต่ร้าน

ของเรามีเครื่องคอมพิวเตอร์แค่ 3 เครื่องก็คิดว่าสามารถตรวจสอบการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้บริการได้ทั่วถึง อีกอย่างก็คือเรื่องการดูหนังฟังเพลงและดูมิวสิกวิดีโอที่มีเนื้อหาสาระขัดกับหลักคำสอนของอิสลามเราก็ไม่อนุญาตอยู่แล้ว”

นายอับดุลลอฮ์ (3 พฤษภาคม 2555) กล่าวว่า “ทางร้านไม่มีการใช้โปรแกรมเพื่อบันทึกรายละเอียดของการใช้บริการของแต่ละเครื่อง แต่เรามีการบันทึกการใช้บริการในแง่ของจำนวนครั้งของการใช้บริการในแต่ละวันเท่านั้น ซึ่งไม่สามารถเก็บรายละเอียดว่าใครเป็นผู้ใช้บริการ หรือใช้บริการอะไรบ้าง ในส่วนของการควบคุมให้ผู้ใช้บริการอยู่ในกฎเกณฑ์ของร้าน เราทำด้วยวิธีการตรวจสอบจากเครื่องเซิร์ฟเวอร์ หากมีการใช้บริการที่ไม่เหมาะสมก็จะใช้วิธีการบล็อกสคริปต์เครื่องนั้น ซึ่งสมัยก่อนเคยมีบ้างที่ผู้ให้บริการเปิดเว็บไซต์เชิงล่อแหลม แต่ก็ไม่มาก ตอนหลังผู้ให้บริการเริ่มทราบบ้างว่าทางร้านมีการสอดส่องดูแลในเรื่องนี้จึงไม่กล้าเปิดเว็บไซต์เชิงล่อแหลม”

ส่วนนายอัสมัน (25 พฤษภาคม 2555) กล่าวว่า “คิดว่าไม่คุ้มถ้าต้องติดตั้งโปรแกรมบันทึกขานคนนั้นเพราะต้องซื้อเซิร์ฟเวอร์เฉพาะที่มีราคาค่อนข้างแพง แต่ร้านเราเปิดให้บริการแค่วันละสองชั่วโมงเท่านั้น ส่วนการควบคุมดูแลในเรื่องการใช้เว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมก็คือ การวางคอมพิวเตอร์ในจุดที่ทุกคนสามารถมองเห็นได้ทุกเครื่อง ทำให้เด็กไม่กล้าเปิดเว็บไซต์แปลกๆ และจะตรวจสอบจากเครื่องเซิร์ฟเวอร์ตลอด อีกอย่างผมเป็นคนดูแลการให้บริการด้วยตนเองตลอดและรู้จักเด็กส่วนใหญ่ที่มาใช้บริการเนื่องจากเป็นนักเรียนในโรงเรียนที่ผมสอนอยู่”

นายอัสมันเจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตกล่าวเพิ่มเติมว่า “เคยมีนักเรียนบางคนที่ยาขามเปิด MV เพลงที่ค่อนข้างล่อแหลม หรือโป๊ ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กผู้ชายพอมีการตักเตือนแล้วส่วนใหญ่ก็จะเชื่อฟัง แต่หากเป็นการเปิดเว็บ ลามกอนาจารรูปแบบอื่นจะไม่มี”

คุณกานต์วี (10 พฤษภาคม 2555) เจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตกล่าวว่า “ส่วนใหญ่เด็กจะเปิดเว็บของเฟซบุ๊กมากกว่า ไม่เคยมีประเภทที่เปิดเว็บแปลกๆ เลย เพราะว่าร้านอย่างนี้ (หมายถึง ร้านที่มีกระจกใสสามารถมองจากข้างนอกทะลุเข้าไปข้างใน และการวางเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทุกคนสามารถมองเห็นได้) มันจะเห็นอยู่แล้ว... แล้วส่วนมากนั่งหันหน้ากันแบบนี้เวลาจะเปิดเว็บแปลกๆ เพื่อนก็จะเห็น” เด็กจึงไม่กล้าเปิด ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักเรียนที่พบว่าไม่เคยเปิดเว็บไซต์ทำนองดังกล่าว นอกจากนักเรียนชายรายหนึ่งที่ระบุว่ามีเพื่อนที่เคยเจอคลิปโป๊ที่มีคนส่งผ่านเฟซบุ๊ก ตอนแรกไม่ทราบว่าเป็นอะไรจึงคลิกดู ตอนหลังพอเริ่มเดาได้ว่าเป็นคลิปที่ไม่ดีก็จะไม่คลิก ส่วนนางสาวนูริดา (3 พฤษภาคม 2555) กล่าวว่าเคยเจอในเว็บไซด์ www.youtube.com แต่ไม่เคยคลิกเข้าไปดู เช่นเดียวกับเด็กหญิงวิสรดา (4 พฤษภาคม 2555) ที่เล่าว่า “เคยเจอคลิปประเภทนี้ในเฟซบุ๊กแต่ไม่เคยคลิกดูเพราะรู้ว่าเป็นคลิปที่ไม่ดีก็เลยไม่ดู” นักเรียนอีกรายหนึ่งที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้คือเด็กหญิงดัสณิม (7 มิถุนายน 2555) กล่าวว่า “เคยเจอคลิปที่ไม่ดีใน เฟซบุ๊กและ youtube แต่ไม่กล้าคลิกเข้าไปดู” นอกจากนี้การจัดร้านของทุกร้านในพื้นที่ทำให้ผู้เฝ้าสามารถเห็นจอคอมพิวเตอร์แต่ละเครื่องได้ทำให้นักเรียนไม่กล้าเปิดเว็บไซต์ดังกล่าว

2. การใช้บริการบนอินเทอร์เน็ตของนักเรียน

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ค้นพบว่านักเรียนชายส่วนใหญ่ใช้บริการบนอินเทอร์เน็ต เพื่อเล่นเกม ติดตามข่าวกีฬา และดูประกาศผลการแข่งขันฟุตบอล ดังที่ได้เห็นว่าเว็บไซต์ที่นักเรียนใช้สามารถเชื่อมต่อกับเกมออนไลน์ใน 2 อันดับแรก คือ <http://pointblank.hitsplay.com/>, และ <http://boomz.mygame.in.th/index.asp> โดย

มีเกมที่ได้รับคามนิยมหลายเกมด้วยกัน เช่น เกมส่ต่อสู้ ซึ่งมีหลายเกมเช่น เกมส่ Special Force (SF), Blank Point (BP) และ X-Shot นอกจากนี้ยังมีเกมส่แข่งรถ เช่น เกมส่ Raycity และเกมส่ฟุตบอล เช่น เกมส่ Fifa เป็นต้น

รองลงมาคือ เว็บไซต์เกี่ยวกับกีฬา คือ www.siamsport.co.th/ และ www.livescore.com ซึ่งส่วนใหญ่ นักเรียนชายมักจะ เข้าไปดูผลการแข่งขันฟุตบอลและติดตามตารางการแข่งขันฟุตบอล และอันดับต่อมาคือเว็บไซต์ประเภทที่สามารถใช้เพื่อการศึกษา เพื่อความบันเทิง และเพื่อการศึกษา คือ www.google.com , www.facebook.com , www.youtube.com , www.hotmail.com , www.muslimthai.com และ www.dek-D.com และ www.unigang.com โดยภาพรวมแล้ว นักเรียนชายมักจะใช้บริการอินเทอร์เน็ตเพื่อเล่นเกมเป็นอันดับแรก รองลงมาคือติดตามข่าวกีฬา ค้นหาข้อมูล ติดต่อสื่อสารโดยใช้อีเมล และ เฟสบุ๊ค ดาวน์โหลดเพลง อ่านความคิดเห็นบนเว็บไซต์ และแสดงความคิดเห็นบนเว็บไซต์ ตามลำดับ ทีมวิจัยได้ข้อค้นพบที่ตรงกันจากสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์นักเรียนและการสัมภาษณ์เจ้าของร้านเกี่ยวกับบริการที่นักเรียนชายใช้บริการบ่อยที่สุดว่าเป็นการใช้บริการเพื่อเล่นเกม

ส่วนนักเรียนหญิงส่วนใหญ่ใช้บริการบนอินเทอร์เน็ต เพื่อติดต่อสื่อสารโดยใช้เว็บไซต์ www.facebook.com รองลงมาคือ ค้นหาข้อมูล โดยส่วนใหญ่แล้วจากการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์เจ้าของร้านพบว่านักเรียนหญิงมักจะใช้เว็บไซต์ www.google.com www.facebook.com , www.google.com , www.youtube.com , www.ilovekamikaze.com และ www.muslimsuksa.com , www.plang.com , www.ch7.com และ www.teenee.com เพื่อหาข้อมูล ซึ่งเป็นการหาข้อมูลข่าวสาร บันทึกลงมากกว่าข้อมูลประเภทอื่นดังที่นางสาวนุริดา (3 พฤษภาคม 2555) ให้สัมภาษณ์ว่า “ส่วนใหญ่แล้วจะใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความเพลิดเพลินและความบันเทิง หากเป็นการหาข้อมูลก็จะเป็นข้อมูลเพื่อทำรายงานบ้างถ้ามี แต่โดยส่วนใหญ่แล้วถ้าใช้เว็บ google ก็จะดูข่าวกีฬา ข่าวบันเทิงเช่น ประวัติของดารา ส่วนในเฟสบุ๊คก็จะใช้เพื่อสื่อสารกับเพื่อนโดยการแชต ดูรูป เล่นเกม ฟังเพลง และ โพสต์ข้อความ ชอบใช้เฟสบุ๊คเพราะได้รู้จักเพื่อนใหม่ๆ สนุกคิมิเพื่อนคุยได้ตลอด จึงใช้เว็บนี้บ่อยมาก ชอบใช้เฟสบุ๊คมากกว่าเกม ส่วนเกมออนไลน์ที่เคยเล่นก็จะมี เกมแต่งตัว เกมทำอาหาร และเกม happy ส่วนจากเว็บไซต์ youtube มักจะใช้เพื่อดูวิดีโอหนัง ฟังเพลง ดูละครทีวีย้อนหลัง” ส่วนเด็กหญิงวิริสา (4 พฤษภาคม 2555) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เล่าว่า “ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อรู้ข่าวสารที่ทันสมัยซึ่งได้เรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ตจากเพื่อน ถ้าใช้ google ก็จะหาข้อมูลเพื่อทำรายงานด้วย แต่ส่วนใหญ่ชอบดูข่าวบันเทิง ข่าวอาชญากรรม ดูทีวี ฟังเพลง ชอบเว็บนี้เพราะหาข้อมูลได้หลายด้าน ส่วนเกมที่เคยเล่นก็จะมี เกมแต่งตัว เกมปลูกผัก เกมแต่งงาน เกมแต่งหน้าเค้ก ด้านการสื่อสารชอบใช้เฟสบุ๊คเพราะทำให้ได้รู้จักคนหลายประเภท ได้เพื่อนเยอะ ได้คลายเครียด ส่วนใหญ่จะติดต่อกับเพื่อนโดยการแชตเพื่อระบายความเครียด โพสต์รูป ... รู้จักเว็บนี้จากการแนะนำของเพื่อนแล้วก็ชอบมาก ใช้ครั้งแรกก็คิดใจอยากจะใช้อีก ตอนนี้ก็เลยใช้เว็บนี้ทุกครั้งที่ไปใช้อินเทอร์เน็ต ส่วนเว็บไซต์ youtube ก็มักจะใช้ฟังเพลง ดูคลิปเอ็มวี ดูทีวีย้อนหลัง” ส่วนเด็กหญิงเจษณิง (9 พฤษภาคม 2555) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เล่าว่า “ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อฟังเพลงจาก youtube เท่านั้น เพราะใช้อย่างอื่นไม่เป็น”

ส่วนการหาข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนหรือข้อมูลเพื่อพัฒนาตนเองก็มีอยู่บ้างคือประมาณร้อยละ 5 ของนักเรียนหญิงเท่านั้น โดยมีเว็บไซต์ที่นักเรียนใช้เพื่อการศึกษา คือ www.muslimthai.com , www.dek-D.com , www.unigang.com และ www.enn.co.th/ , www.whitechannel.co และ www.ipst.ac.th นอกจากนั้นการดาวน์โหลดเพลง และหนังสือส่วนใหญ่แล้วนักเรียนดาวน์โหลดโดยใช้เว็บไซต์ www.youtube.com ส่วนการเล่นเกม นักเรียนหญิงมักจะใช้เว็บไซต์ www.myhappygames.com/ และ www.gamegirlsplaza.com เป็นหลัก นอกจากนี้ก็

ยังมีบริการอื่นๆ คือ อ่านความคิดเห็นบนอินเทอร์เน็ต อีเมล และแสดงความคิดเห็นบนอินเทอร์เน็ต (ดูภาคผนวก ก ตารางที่ 4) ทีมวิจัยได้ข้อค้นพบที่ตรงกันจากสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์นักเรียนและการสัมภาษณ์เจ้าของร้านเกี่ยวกับบริการที่นักเรียนหญิงใช้บริการบ่อยที่สุดว่าเป็นการใช้บริการเพื่อใช้เฟสบุ๊ค

3. ความสัมพันธ์ของประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตและพฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน

จากการสัมภาษณ์ค้นพบว่านักเรียนที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 1 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 17.43 ใช้บริการเพื่อสืบค้นข้อมูล ร้อยละ 10.09 ใช้บริการเพื่อดาวน์โหลดเพลง และร้อยละ 6.42 เล่นเกม ในขณะที่นักเรียนที่มีประสบการณ์ 1-2 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 13.76 ใช้บริการเพื่อสืบค้นข้อมูล ร้อยละ 9.17 ใช้บริการเฟสบุ๊ค ร้อยละ 8.26 ดาวน์โหลดเพลง ร้อยละ 7.34 เล่นเกมออนไลน์ และ ร้อยละ 4.59 อ่านความคิดเห็นบนอินเทอร์เน็ต

นักเรียนที่มีประสบการณ์ 3-4 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 20.18 ใช้บริการเพื่อสืบค้นข้อมูล ร้อยละ 9.17 ใช้บริการเฟสบุ๊ค ร้อยละ 11.01 ดาวน์โหลดเพลง ร้อยละ 9.17 เล่นเกมออนไลน์ และ ร้อยละ 6.42 อ่านความคิดเห็นบนอินเทอร์เน็ต

นักเรียนที่มีประสบการณ์มากกว่า 4 ปี ส่วนใหญ่ ร้อยละ 20.18 ใช้บริการเฟสบุ๊ค ร้อยละ 19.27 ใช้บริการเพื่อสืบค้นข้อมูล ร้อยละ 11.93 ใช้บริการเพื่อดาวน์โหลดเพลง ร้อยละ 11.01 เล่นเกม และร้อยละ 7.34 อ่านความคิดเห็นบนอินเทอร์เน็ต โดยภาพรวมแล้วสามารถสรุปการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนตามประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 สรุปการใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยตามประสบการณ์ในการใช้

ประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต	ความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ต/สัปดาห์	ระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ต ชั่วโมง/ครั้ง	บริการที่ใช้	เว็บไซต์ที่ใช้ (เรียงตามลำดับความนิยมของผู้ใช้จากมากไปหาน้อย)
น้อยกว่า 1 ปี (29.36 %)	1-2 วัน	น้อยกว่า 1 ชั่วโมง – 2 ชั่วโมง	1. ค้นหาข้อมูล ถ้าเป็นเพศหญิงส่วนใหญ่นักหาข้อมูลเกี่ยวกับข่าวบันเทิง ส่วนเพศชายส่วนใหญ่ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับข่าวกีฬา และผลการแข่งขันฟุตบอล มีส่วนน้อยมากที่ค้นหาข้อมูลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ส่วนใหญ่สืบค้นข้อมูลจาก google.com และมีส่วนน้อยที่ใช้เว็บไซต์เพื่อความบันเทิงเฉพาะ 2. ดาวน์โหลดเพลง 3. เฟสบุ๊ก และเล่นเกมส์	1. www.google.com 2. www.youtube.com 3. www.facebook.com 4. www.plang.com , www.muslimthai.com และ www.muslimsuksa.com 5. www.ilovekamikaze.com , www.play.com , www.ch7.com
1-2 ปี (22.02 %)	1-2 วัน	1-2 ชั่วโมง	1. ค้นหาข้อมูล ถ้าเป็นเพศหญิงส่วนใหญ่ ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับข่าวบันเทิง ส่วนเพศชายส่วนใหญ่ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับข่าว	1. www.google.com 2. www.youtube.com 3. www.facebook.com 4. www.ilovekamikaze.com , www.muslimsuksa.com

			กีฬา และผลการแข่งขันฟุตบอล มีส่วนน้อยมากที่ค้นหาข้อมูลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ส่วนใหญ่สืบค้นข้อมูลจาก google.com และมีส่วนน้อยที่ใช้เว็บไซต์เพื่อความบันเทิงเฉพาะ	www.play.com 5. www.plang.com, www.4shared.com www.muslimthai.com
			2. คาว์นโหลดเพลง 3. เฟสบุ๊ก และเล่นเกมส์ 4. อ่านความคิดเห็น 5. อีเมล คาว์นโหลดหนึ่ง และ คาว์นโหลดโปรแกรม	
3-4 ปี (24.77 %)	1-2 วัน	1-2 ชั่วโมง	1. ค้นหาข้อมูล ถ้าเป็นเพศหญิงส่วนใหญ่ ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับข่าวบันเทิง ส่วนเพศชายส่วนใหญ่ ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับข่าวกีฬา และผลการแข่งขันฟุตบอล มีส่วน	1. www.google.com 2. www.facebook.com 3. www.youtube.com 4. www.muslimsuksa.com 5. www.ilovekamikaze.com , www.plang.com , www.4shared.com ,

			น้อมมากที่ค้นหาข้อมูล เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ส่วนใหญ่สืบค้นข้อมูล จาก google.com และมี ส่วนน้อยที่ใช้เว็บไซต์เพื่อความบันเทิงเฉพาะ 2. เฟสบุ๊ก 3. ดาวน์โหลดเพลง 4. เล่นเกมส์ 5. อ่านความคิดเห็น และ อีเมล 6. ดาวน์โหลดหนัง และ แสดงความคิดเห็นบน อินเทอร์เน็ต	www.play.com , www.ch7.com , www.gmmchannel.com , www.y8.com www.muslimtha.com
มากกว่า 4 ปี (23.85 %)	ทุกวัน	คิดเป็นร้อยละของ กลุ่มนี้ - น้อยกว่า 1 ชั่วโมง (37.04 %) - 1-2 ชั่วโมง (40.74 %) - 3-4 ชั่วโมง	1. ค้นหาข้อมูล ถ้าเป็นเพศ หญิงส่วนใหญ่ ค้นหา ข้อมูลเกี่ยวกับข่าวบันเทิง ส่วนเพศชายส่วนใหญ่ ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับข่าว กีฬา และผลการ แข่งขันฟุตบอล มีส่วน	1. www.google.com, www.facebook.com 2. www.youtube.com 3. www.dek-D.com 4. www.unigang.com, www.emn.co.th/ 5. www.ipst.ac.th

		(11.11 %) - 5-6 ชั่วโมง (7.40 %) - มากกว่า 6 ชั่วโมง (3.70 %) 1 คน	น้อยมากที่ค้นหาข้อมูลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ส่วนใหญ่สืบค้นข้อมูลจาก google.com และมีส่วนน้อยที่ใช้เว็บไซต์เพื่อความบันเทิงเฉพาะ 2. เฟสบุ๊ก 3. ดาวน์โหลดเพลง 4. เล่นเกมส์ 5. อีเมล 6. แชต และ อ่านความคิดเห็นบนอินเทอร์เน็ต	6. www.ch7.com, www.teenee.com, www.muslimtha.com, และ www.whitechannel.com
--	--	--	---	--

จากตารางแสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ น้อยกว่า 1 ปี ใช้บริการดังนี้ คือ การสืบค้นข้อมูล การดาวน์โหลดเพลง เฟสบุ๊ค เล่นเกม เท่านั้น ส่วนนักเรียนที่มีประสบการณ์ที่ต่างกันตั้งแต่ 1- 3 ปี และ มากกว่า 4 ปี ไม่มีความแตกต่างกันในด้านของบริการที่ใช้ กล่าวคือบริการที่นักเรียนส่วนใหญ่ที่กลุ่มนี้ใช้คือ การสืบค้นข้อมูล การดาวน์โหลดเพลง เฟสบุ๊ค เล่นเกม อ่านความคิดเห็นบนอินเทอร์เน็ต อีเมล ดาวน์โหลดหนัง และดาวน์โหลดโปรแกรม

กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต 4 ปีขึ้นไปจำนวนประมาณร้อยละ 23.85 จะเป็นกลุ่มที่มีระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยค่อนข้างนานกว่ากลุ่มอื่น ในขณะที่เดียวกันหากเปรียบเทียบนักเรียนกลุ่มที่ถือว่ามีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตค่อนข้างสูงระหว่างเพศหญิงและเพศชายแล้วค้นพบว่าในภาพรวมนักเรียนชายมีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต ความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ตและค่าใช้จ่ายในการใช้อินเทอร์เน็ตสูงกว่านักเรียนหญิง คือ ใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยครั้งละประมาณ 5 ชั่วโมง – มากกว่า 6 ชั่วโมง และ มีความถี่ในการใช้ ทุกวัน แต่นักเรียนชายกลุ่มนี้มีเพียง 1 คน (ร้อยละ 3.70 ของกลุ่มนี้) เท่านั้น ในขณะที่นักเรียนหญิงในกลุ่มนี้จะใช้เวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตสูงสุดครั้งละประมาณ 3-4 ชั่วโมงเท่านั้น

นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่นักวิจัยสงสัยเกี่ยวกับบริการบนอินเทอร์เน็ตที่นักเรียนใช้ คือเกิดคำถามว่า การเล่นเกมและการใช้บริการเฟสบุ๊คของนักเรียนเป็นการใช้เพื่อการเรียนรู้หรือไม่ ซึ่งจากการศึกษาในครั้งนี้ได้ข้อค้นพบดังนี้

เกมออนไลน์ (Online Game) คือ เกมที่ต้องเล่นผ่านระบบอินเทอร์เน็ต(Internet) โดยผู้เล่นจะต้องทำการลงโปรแกรมเกม (Client) ลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ของตนเองและจะต้องเล่นเกมออนไลน์ผ่าน server โดยข้อมูลต่างๆ ของผู้เล่นจะ ถูกเก็บไว้ ณ server ซึ่งในการเล่นเกมนออนไลน์นี้ผู้เล่นจะต้องเสียค่าบริการการเล่นตามอัตราที่ผู้ให้บริการได้ กำหนดไว้ (กูรินท์ ผสม. ม.ป.ป. [ออนไลน์]) ซึ่งปัจจุบันมี 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. MMORPG : Massively Multiplayer Online Role-Playing Game มีจุดเด่นของคือ ผู้เล่นสามารถสร้างตัวละครขึ้นมาตัวหนึ่งและสวมบทบาทเป็นตัวละครตัวนั้นผจญภัยไปตามเนื้อเรื่องของตัวเกม สามารถอัพเลเวลของตัวละคร รวมถึงหาซื้อไอเทมต่างๆ มาเพิ่มความสามารถให้กับตัวละครของเราได้ เกมประเภทนี้สามารถเล่นได้เรื่อยๆ ไม่มีวันจบ

2. Casual Game ส่วนมากมักจะเป็นเกมที่เล่นเป็นตา สามารถเล่นจบภายในเวลาอันสั้น เกมประเภทนี้จะมีหลากหลายแนวเช่น เป็นการ์ดเกม, เป็นเกมแนวกีฬา, เป็นเกม Shooting เป็นต้น

ดังนั้นการที่จะตอบว่าเล่นเกมเป็นการเรียนรู้หรือไม่จึงขึ้นอยู่กับเกมที่ผู้เล่นเลือกมากกว่า จากการสังเกตการณ์สัมภาษณ์นักเรียนและเจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตพบว่า นักเรียนชายที่เล่นเกมส่วนใหญ่จะเป็นการเล่นประเภทแรก ส่วนนักเรียนหญิงนิยมเล่นเกมประเภทที่สอง จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองที่มีลูกชอบเล่นเกมพบว่านักเรียนที่เล่นเกมส่วนใหญ่ยังไม่มีปัญหาเรื่องหนีเรียนเพื่อเล่นเกมแต่ปัญหาอยู่ที่ว่าว่างเมื่อไรก็จะเล่นเกมซึ่งทำให้เสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์ ไม่อ่านอัลกอรูธึมและไม่ทบทวนบทเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเป็นเวลาที่ผู้ปกครองต้องการให้ช่วยงานซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับแนวคิดของเจ้าของร้านที่ยึดหลักการอิสลามในการให้บริการ แต่มุ่งมองอีกด้านหนึ่งของเจ้าของร้านคนหนึ่ง ก็คือ เกมออนไลน์เป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต รวมทั้งภาษาอังกฤษ นอกเหนือจากการเล่นเกมที่ได้ความเพลิดเพลินแล้ว ผู้เล่นยังได้ทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ต การค้นข้อมูล การติดตามข่าวสารเกม การค้นหาข้อมูลต่างๆ ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยตนเอง

ในภาพรวมแล้วร้านที่อำนวยความสะดวกในการเล่นจะมีผู้ให้บริการเป็นนักเรียนชายระดับประถมศึกษา มากกว่ากลุ่มอื่นทั้งในกลุ่มร้านที่ยึดหลักการอิสลาม ในการให้บริการอินเทอร์เน็ต และ ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตทั่วไปซึ่ง

เป็นข้อค้นพบว่าถึงแม้นักเรียนชากระดับมัธยมศึกษาใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อเล่นเกมบ่อยกว่านักเรียนหญิง แต่นักเรียนชายระดับประถมศึกษาใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อเล่นเกมมากกว่าและบ่อยกว่านักเรียนชากระดับมัธยมศึกษา

ส่วนข้อค้นพบเกี่ยวกับการใช้เฟสบุ๊กของนักเรียนได้จากการสังเกตการณ์ของผู้ช่วยวิจัยที่เป็นเจ้าของร้านจากเครื่องเซิร์ฟเวอร์ของร้าน และการสัมภาษณ์เจ้าของร้าน ซึ่งพบว่านักเรียนผู้หญิงบางคนที่มีสื่อสารกันเชิงจีบกันผ่านเฟสบุ๊ก ซึ่งเป็นที่ต้องห้ามในอิสลาม ซึ่งมีไม่บ่อย ส่วนใหญ่จะเป็นการใช้เฟสบุ๊กเพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อนมากกว่า

จากการสังเกตการณ์ของผู้ช่วยวิจัยซึ่งเป็นเจ้าของร้านจากเครื่องเซิร์ฟเวอร์ของร้าน การสัมภาษณ์เจ้าของร้านอื่นๆ และการสัมภาษณ์นักเรียนเชิงลึกพบว่าส่วนใหญ่แล้วนักเรียนมักจะใช้เฟสบุ๊กเพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อน อัฟโหลดรูปของตัวเอง ดูรูปภาพและแสดงความคิดเห็น มากกว่าวัตถุประสงค์อย่างอื่น ถึงแม้ว่าจะมีการส่งข้อมูลหรือสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นความรู้ด้านศาสนาบ้างและการติดต่อสื่อสารกับเพื่อนในชั้นเดียวกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรื่องการเรียนการสอนที่ได้จากอาจารย์อยู่บ้างแต่ก็มีจำนวนน้อยมาก

จากการสัมภาษณ์นักเรียนและเจ้าของร้านพบว่านักเรียนผู้หญิงชอบติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นมากกว่านักเรียนผู้ชาย นางสาวลิตี (22 เมษายน 2555) กล่าวว่า “ชอบใช้เฟสบุ๊กเพราะทำให้ได้รู้จักเพื่อนมากขึ้น เป็นเหมือนอีกสังคมหนึ่งของวัยรุ่นซึ่งเป็นสังคมที่กว้างกว่าสังคมในชีวิตจริงเพราะสามารถพูดคุยกับคนที่อยู่ต่างจังหวัดหรือที่อื่นๆ ได้ ก็สนุกดี แต่ไม่ชอบเล่าอะไรที่เป็นความลับบนเฟสบุ๊กเพราะเกรงว่าจะไม่ปลอดภัย ส่วนการใช้เฟสบุ๊กก็จะใช้แชตกับเพื่อนซึ่งมีหลายกลุ่มส่วนใหญ่ก็เป็นนักเรียน และคอมเมนต์ต่างๆ แล้วก็เล่นเกมด้วย แต่เล่นเพียงครั้งเดียวแล้วมันคิดเลขเล็กน้อย” ส่วนนางสาวพิตรี (25 พฤษภาคม 2555) กล่าวว่า “ส่วนใหญ่จะใช้เฟสบุ๊กเพื่อสื่อสารกับเพื่อนทั้งที่รู้จักและที่ยังไม่รู้จัก” เมื่อถามต่อไปว่าได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการใช้เฟสบุ๊ก ได้รับคำตอบจากพิตรีว่า “ไม่มี เพราะใช้เฟสบุ๊กแค่ทักทายกับเพื่อน หรือบางครั้งก็แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเพลง ดารา และบันเทิง... บางครั้งก็เคยส่งงานเข้าเพราะเล่นอย่างอื่นบนอินเตอร์เน็ตจนเพลินแล้วทำงานไม่เสร็จ ” นางสาวอาชีวะห์ (20 มีนาคม 2555) นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้ข้อมูลว่า “ใช้เฟสบุ๊กเพื่อความเพลิดเพลินและคลายเครียดซึ่งมักจะส่งข้อความและโพสตรูป จากการใช้เฟสบุ๊กสามารถทำให้เป็นคนที่ยืดหยุ่นเพราะสามารถรู้ความเคลื่อนไหวของเพื่อนบางครั้งก็มีการส่งข้อความเรื่องศาสนาด้วย” ในขณะที่นักเรียนชายรายหนึ่งให้ความคิดเห็นว่าเหตุผลที่ไม่ชอบเฟสบุ๊กก็เพราะว่า “ไม่ชอบพิมพ์ข้อความ” ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าของร้านอินเตอร์เน็ต คุณกานต์วิภาว่า “เด็กผู้ชายมัธยมที่เข้าร้านจะไม่เล่นเฟสบุ๊กเลย ส่วนใหญ่จะมาเล่นเกมอย่างเดียว หรือบางคนก็มาเช็คผลบอลประมาณหนึ่งชั่วโมงแล้วก็ไปเลยละ ... เด็กผู้ชายจะไม่ค่อยเปิดเว็บไซต์นอกจากเกมส์... ส่วนผู้หญิงก็มักจะเปิดเฟสบุ๊ก ดูหนัง ฟังเพลง แค่นั้นละ” ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของนางสาวอาชีวะห์ (7 มิถุนายน 2555) นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ว่า “โดยส่วนตัวแล้วคิดว่าที่ผู้หญิงชอบใช้เฟสบุ๊กก็เพราะว่าผู้หญิงชอบเรียกร้องความสนใจด้วยการโพสตรูปของตนเอง” ส่วนนายอับดุลเราะห์มาน (26 มีนาคม 2555) นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กล่าวว่า “ชอบเล่นเกมมากกว่าเฟสบุ๊ก แต่ส่วนมากแล้วจะเปิดเฟสบุ๊กตั้งไว้แล้วไปใช้งานอย่างอื่น เช่นเปิดเว็บไซต์หาข้อมูลมากกว่า...” จากข้อมูลข้างต้นทำให้เข้าใจได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่ใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อผ่อนคลายมากกว่าเพื่อการเรียนรู้

ทัศนคติของนักเรียนต่ออินเทอร์เน็ต

ในภาพรวมแล้วร้อยละ 18.35 ของนักเรียนคิดว่าอินเทอร์เน็ตมีความจำเป็นสำหรับตนเองซึ่งมีข้อค้นพบว่า นักเรียนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีความเห็นว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อดีมากกว่าข้อเสีย โดยที่ร้อยละ 12.63 ใช้บริการเพื่อสืบค้นข้อมูล ร้อยละ 7.37 ใช้เฟสบุ๊ก ร้อยละ 5.26 ใช้เล่นเกมและ ร้อยละ 4.21 ใช้อีเมล จากการสัมภาษณ์นางสาวปียา (22 เมษายน 2555) เกี่ยวกับความจำเป็นของอินเทอร์เน็ตต่อนักเรียนได้รับคำตอบว่า “อินเทอร์เน็ตมีความจำเป็นต่อตนเองในฐานะที่เป็นนักเรียนเนื่องจากมีความจำเป็นในการหาข้อมูล แทนที่จะต้องไปค้นคว้าที่ห้องสมุด ซึ่งการใช้อินเทอร์เน็ตทำให้หาข้อมูลได้สะดวกและเร็วกว่าการเปิดอ่านจากหนังสือ” ส่วนนายอัฒฐระมาน (26 มีนาคม 2555) กล่าวว่า “การใช้อินเทอร์เน็ตมีความจำเป็นเนื่องจากสามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการสอบถามเพื่อนร่วมห้องว่ามีงานที่ได้รับมอบหมายอะไรบ้าง ... ข้อเสียก็คือพอเปิดคอมพิวเตอร์เพื่อหาข้อมูลเพื่อทำงานส่งคุณครูแล้วเจออย่างอื่นก็ทำให้เพลินเพลินไปกับสิ่งนั้นมากกว่าการหาข้อมูลเพื่อทำรายงาน ทำให้ทำงานเสร็จช้า” ส่วนนางสาวมาติยะห์กล่าวว่า (2 พฤษภาคม 2555) “อินเทอร์เน็ตมีความจำเป็นมาก ถ้าไม่ใช้ก็ไม่สามารถติดต่อสื่อสารกับเพื่อนๆ และไม่สามารถหาข้อมูล”

สืบเนื่องจากการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์นักเรียนและเจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตพบว่าการสืบค้นข้อมูลของนักเรียนส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความบันเทิงมากกว่าข้อมูลประเภทอื่น และการใช้เฟสบุ๊กส่วนใหญ่เพื่อการสื่อสารทำให้เข้าใจได้ว่านักเรียนกลุ่มนี้ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความบันเทิงมากกว่าข้อมูลประเภทอื่น สื่อสารกับผู้อื่นและเล่นเกม ตามลำดับ

ส่วนใหญ่ของนักเรียนคือ ร้อยละ 67.89 มีความเห็นว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อดีมากกว่าข้อเสีย จากการสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มนี้นางสาวมาติยะห์กล่าวว่า “การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้สามารถศึกษาค้นคว้าได้หลายอย่าง ปิดคอกกว้าง ติดต่อกับเพื่อนได้ง่ายมีอะไรก็ถามกันได้ แต่บางทีก็ทำให้เสียเวลาใช้เวลาไม่ได้เกิดประโยชน์ คือใช้อินเทอร์เน็ตทั้งวัน คุยกับเพื่อนทั้งวัน แต่ที่ผ่านมาก็ไม่มีผลกระทบต่อการศึกษา เพราะว่าพยายามแบ่งเวลาว่าถ้ามีการบ้านก็ต้องทำการบ้านให้เสร็จก่อนแล้วค่อยเล่นอินเทอร์เน็ต” ส่วนนางสาวอชิระห์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนางสาวอัสมะ (20 มีนาคม 2555) มีความเห็นที่คล้ายกันว่า อินเทอร์เน็ตมีความจำเป็นแต่ถ้าไม่ใช้ก็ไม่เป็นไร ส่วนข้อดีของอินเทอร์เน็ตก็จะหาข้อมูลเวลาไหนก็ได้ ทำให้สะดวก ถ้าหากหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนมาล่วงหน้าก็จะทำให้การเรียนในห้องดีขึ้น ส่วนข้อเสียก็คือถ้าใช้เพื่อความบันเทิงมากเกินไปจะมีผลกระทบต่อการศึกษาได้ เด็กชายอาซุบ (16 มีนาคม 2555) มีความเห็นว่า “การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้เราสามารถหาข้อมูลที่เราต้องการได้ทำให้เราสามารถแลกเปลี่ยนกับคนอื่นได้ หาข้อมูลได้สะดวกและรวดเร็วกว่าการหาข้อมูลจากห้องสมุด แต่หากเล่นอินเทอร์เน็ตโดยไม่ควบคุมเวลาและใช้ในเรื่องไร้สาระก็จะทำให้เสียเวลาเปล่า”

ร้อยละ 26.61 ของนักเรียนมีความเห็นว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อเสียมากกว่าข้อดี นางสาวนุรีดา (3 พฤษภาคม 2555) ให้สัมภาษณ์ว่า “อินเทอร์เน็ตทำให้หาข้อมูลได้เร็ว แต่ถ้าใช้มากเกินไปจะทำให้คิดอินเทอร์เน็ตส่งผลให้สายตาเสีย กินข้าวไม่เป็นเวลา ขาดเรียนบ่อย ทำให้ผลการเรียนต่ำเนื่องจากส่วนใหญ่แล้วมักจะใช้เพื่อดูหนังฟังเพลง”

ร้อยละ 5.50 ของนักเรียนมีความเห็นว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อดีและข้อเสียเท่ากัน นายชากริษา (25 เมษายน 2555) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กล่าวว่า “ข้อดีของอินเทอร์เน็ตก็คือทำให้เรารู้ทันข่าว สามารถค้นหาข้อมูลต่างๆ และให้ความเพลิดเพลิน คลายเครียด แต่ก็มีหลายครั้งที่ทำให้เสียเวลา สิ้นเปลืองเงิน ทำให้ขี้เกียจอ่านหนังสือส่งผลให้เรียนช้าลงและขี้เกียจเรียน ขาดเรียนบ่อย บางครั้งก็ไม่ส่งงานทำให้ผลการเรียนลดลง” ส่วนนางสาวสิริณี (22 เมษายน 2555)

ความเห็น “ ข้อดีของอินเทอร์เน็ตคือแก้เบื่อได้ หาข้อมูลได้รวดเร็ว และสามารถเรียนผ่านอินเทอร์เน็ตจาก youtube ได้ เช่นวิชาเคมี แต่ส่วนใหญ่แล้วไม่เข้าใจจากการอธิบายจึงชอบเรียนกับครูที่โรงเรียนมากกว่าเพราะสามารถถามครูได้ทันทีเมื่อไม่เข้าใจ ส่วนข้อเสียก็คือมีสื่อลามกที่ล่อแหลมต่อเยาวชน มีสื่อบันเทิงเยอะมาก ทำให้เพลินกับการเล่นเกม ลืมกินข้าว ลืมทำการบ้าน แต่สำหรับตัวเองต้องบริหารเวลาให้ดีถ้าไปที่ร้านอินเทอร์เน็ตแล้วจะต้องใช้ให้คุ้มก็องานต้องเสร็จ ”

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระหว่างเพศหญิงและเพศชายพบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 57.89 ของนักเรียนชายมีความเห็นว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อดีมากกว่าข้อเสีย รองลงมาคือร้อยละ 21.05 ของนักเรียนชายมีความเห็นว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อเสียมากกว่าข้อดี และร้อยละ 21.05 ของนักเรียนชายมีความเห็นว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อดีและข้อเสียเท่ากัน ส่วนใหญ่ร้อยละ 70 ของนักเรียนหญิงมีความเห็นว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อดีมากกว่าข้อเสีย รองลงมาคือร้อยละ 27.78 ของนักเรียนหญิงมีความเห็นว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อเสียมากกว่าข้อดี และร้อยละ 2.22 ของนักเรียนหญิงมีความเห็นว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อดีและข้อเสียเท่ากัน (ดูภาคผนวก ก ตารางที่ 5)

จากการสำรวจพบว่านักเรียนที่มีทัศนคติต่ออินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกันในด้านของระยะเวลาในการใช้ในแต่ละครั้ง กล่าวคือโดยส่วนใหญ่ทุกกลุ่มมีการใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยครั้งละประมาณ 1-2 ชั่วโมง หรือน้อยกว่า 1 ชั่วโมง หากมองในด้านของบริการที่นักเรียนใช้ พบว่านักเรียนที่มีความเห็นว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อดีมากกว่าข้อเสียส่วนใหญ่ใช้บริการบนอินเทอร์เน็ตดังนี้คือ สืบค้นข้อมูล รองลงมาคือ เฟสบุ๊ก ไลน์ เพลง และเล่นเกม ตามลำดับ ในขณะที่นักเรียนที่มีความเห็นว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อเสียมากกว่าข้อดีส่วนใหญ่ใช้บริการ ไลน์ เพลง สืบค้นข้อมูล เฟสบุ๊กและอ่านความคิดเห็น

ทัศนคติของผู้ปกครองต่ออินเทอร์เน็ต

ผู้ปกครองที่ถูกสัมภาษณ์เป็นผู้ปกครองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาซึ่งอยู่ในช่วงอายุ 39 – 65 ปี ส่วนใหญ่ร้อยละ 80 มีวุฒิการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรี และร้อยละ 20 ของผู้ปกครองมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 40 ของผู้ปกครองเป็นครูสอนศาสนาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ร้อยละ 20 ของผู้ปกครองมีอาชีพทำสวนและร้อยละ 13.3 ของผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย มีส่วนน้อยที่ประกอบอาชีพอื่นๆ เช่น เป็น อสม. และ แม่บ้านเป็นต้น ส่วนใหญ่ร้อยละ 40 ของผู้ปกครองมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับลูกๆและมักจะใช้เวลาในการพูดคุยกับลูกๆก่อนข้างบอยเกือบทุกวัน แต่ผู้ปกครองร้อยละ 26.7 ระบุว่าใช้เวลาในการนั่งพูดคุยกับลูกๆไม่ค่อยบ่อย

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ ร้อยละ 60 จะรู้จักเพื่อนๆของลูกแต่รู้จักเฉพาะเพื่อนบางคนเท่านั้น ร้อยละ 20 ของผู้ปกครอง ไม่รู้จักเพื่อนๆของลูกเลย และร้อยละ 13.3 ของผู้ปกครองไม่แน่ใจ ผู้ปกครองทุกคนระบุว่าลูกๆใช้บริการอินเทอร์เน็ตแต่ส่วนใหญ่ร้อยละ 73.3 ไม่มีอินเทอร์เน็ตที่บ้าน และไม่ทราบว่าลูกๆไปเล่นอินเทอร์เน็ตที่ร้านไหน ส่วนอีกร้อยละ 26.7 ระบุว่าอินเทอร์เน็ตที่บ้านลูกๆจะเล่นอินเทอร์เน็ตที่บ้านและบางครั้งก็ใช้อินเทอร์เน็ตที่ร้านอินเทอร์เน็ตบ้าง เช่น เวลาไปเพื่อนมาชวน

ร้อยละ 46.67 ของผู้ปกครองไม่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพทำสวน ค้าขาย รับจ้างและแม่บ้าน ทุกคนมีวุฒิการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรี อีกร้อยละ 26.66 มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต 1-2 ปี ซึ่งเป็นผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเป็นครูสอนศาสนาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และ

อสม. มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรีในสัดส่วนที่เท่ากัน ร้อยละ 13.33 มีประสบการณ์ในการใช้อินเตอร์เน็ตน้อยกว่า 1 ปี ซึ่งเป็นผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเป็นครูสอนศาสนาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และร้อยละ 6.67 มีประสบการณ์ในการใช้อินเตอร์เน็ต 3-4 ปี และมากกว่า 4 ปีในสัดส่วนที่เท่ากัน ซึ่งเป็นผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพเป็นครูสอนศาสนาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรีในสัดส่วนที่เท่ากัน ทิมวิจัยสรุปทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับข้อดีและข้อเสียของอินเทอร์เน็ตต่อเยาวชนโดยแบ่งกลุ่มตามแนวความคิดเห็นของผู้ปกครองดังนี้

ร้อยละ 40 ของผู้ปกครองมีความเห็นว่า อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีทั้งข้อดีและข้อเสียต่อเยาวชนในระดับที่เท่ากัน

ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเห็นว่าอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีทั้งข้อดีและข้อเสียต่อเยาวชนเท่ากัน ผู้ปกครองกลุ่มนี้ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี มีทั้งเพศหญิงและเพศชาย มาจากกลุ่มอาชีพที่หลากหลาย เช่น แม่บ้าน ชาวสวน ค้าขาย อสม. และครู ผู้ปกครองกลุ่มนี้ให้เหตุผลว่าเนื่องจากว่าตัวเองไม่เคยสัมผัสว่าอินเทอร์เน็ตเป็นอย่างไรจึงให้ความคิดเห็นตามข้อมูลที่ได้ยินคนอื่นเล่าว่าสามารถใช้เพื่อการเรียนรู้และหาข้อมูลเกี่ยวกับทุกเรื่องซึ่งอาจมีทั้งสิ่งที่ดีและไม่ดี ดังนั้นจึงขึ้นอยู่กับผู้ใช้งานจะเลือกใช้อะไร และใช้อย่างไร นางรอกีเยาะ (5 กุมภาพันธ์ 2555) วัย 45 ปี มีอาชีพทำสวน กล่าวว่า “ถ้าเป็นการใช้เพื่อการศึกษาเรียนรู้ก็จะเป็นการดี แต่หากใช้ไปในทางที่ไม่เกิดประโยชน์ก็จะทำให้เสียเวลาเปล่า แต่ที่สำคัญคือ เราไม่สามารถติดตามหรือทราบได้ว่าลูกใช้อินเทอร์เน็ตเพื่ออะไรบ้าง แต่ก็จะต้องดูอยู่เสมอว่าควรใช้ให้ดี” ส่วนคุณ เมาะล่อ (1 กุมภาพันธ์ 2555) คุณชายที่มีหลานชายซึ่งกำลังเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 กล่าวว่า “เด็กส่วนใหญ่อาจจะไม่ได้ใช้เพื่อการเรียนรู้แต่อาจจะใช้เพื่อความสนุกสนาน”

ผู้ปกครองที่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า อินเทอร์เน็ตมีข้อดีที่สามารถใช้เพื่อหาข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเรียน และข้อมูลที่เด็กสนใจได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ทำให้เยาวชนได้ประสบการณ์เสริมในการเรียน แต่ถ้านำไปใช้ในทางที่ไม่เกิดประโยชน์จะทำให้เสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์และอาจทำให้เยาวชนสนใจการเรียนน้อยลง ส่งผลกระทบต่อการเรียน นายญาณาลาดูติน (21 พฤษภาคม 2555) กล่าวว่า “อินเทอร์เน็ตทำให้เด็กได้ความรู้ แต่ทำให้มีผลกระทบต่อการเรียนเพราะเวลาเล่นเน็ต เล่นเพื่อความบันเทิงมากกว่า ไม่พัฒนาความคิด ดังนั้นข้อดีและข้อเสียเท่ากัน อยู่ที่ว่าเลือกใช่มากกว่า แต่ผมคิดว่าค้นหาสิ่งที่เป็นความบันเทิงได้ง่ายกว่าสิ่งที่เป็นความรู้เพราะไม่ต้องใช้ทักษะในการค้นหาก็ได้” ส่วนคุณอาแอะสะ (5 กุมภาพันธ์ 2555) กล่าวว่า “อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่สามารถหาข้อมูลได้ทุกอย่าง แต่สำหรับเด็กวัยรุ่นแล้วมักจะใช้เพื่อเล่นเกมส์ และความบันเทิงมากกว่าเพื่อหาความรู้ที่เกิดประโยชน์

ร้อยละ 26.67 ของผู้ปกครองมีความเห็นว่า อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีข้อดีมากกว่าข้อเสีย

ผู้ปกครองอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งมีจำนวนรองลงมาจากกลุ่มแรกมีทัศนคติว่า อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีข้อดีมากกว่าข้อเสีย ผู้ปกครองกลุ่มนี้เป็นเพศชายทั้งหมด อยู่ในช่วงอายุ 39 – 60 ปี ซึ่งมีทั้งผู้ปกครองที่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตและไม่มีความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ต กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นครู มีอายุ 39 ปี และ 60 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตค่อนข้างมากคือตั้งแต่ 2 ปี – มากกว่า 5 ปี ผู้ปกครองอีกส่วนหนึ่งมีอาชีพทำสวนและรับจ้าง มีอายุระหว่าง 43- 58 ปี มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ซึ่งไม่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต

ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตสูงให้เหตุผลว่าการใช้อินเทอร์เน็ตทำให้เยาวชนสามารถเรียนรู้ได้อย่างอิสระตามความชอบของตนเอง ในขณะที่ขณะเดียวกันการใช้อินเทอร์เน็ตในการเลือกใช้อินเทอร์เน็ตต่างๆและบริการต่างๆจากอินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากสิ่งที่ไม่ดีในอินเทอร์เน็ตก็มีไม่น้อย สิ่งที่คุณปกครองกลุ่มนี้เป็นห่วงคือ บริการที่เยาวชนใช้บนอินเทอร์เน็ต นายชมริ (10 มีนาคม 2555) กล่าวว่า “การใช้อินเทอร์เน็ตช่วยกระตุ้นให้เด็กเป็นผู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ตลอดเวลา แต่ต้องใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมากกับการใช้ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต” ส่วนนายสาเหาะ (17 มีนาคม 2555) กล่าวถึงข้อเสียของการใช้อินเทอร์เน็ตว่า “เด็กมักจะเสียเวลาในการเล่นอินเทอร์เน็ตนานเกินไป เท่าที่สังเกตจากการใช้อินเทอร์เน็ตของลูกที่บ้าน แต่ที่ผ่านมาก็ไม่ได้ส่งผลในแง่ลบต่อการเรียนของลูก”

ส่วนผู้ปกครองในกลุ่มนี้ที่ไม่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตให้เหตุผลว่าตนเองมีทัศนคติว่าโดยอาศัยประสบการณ์จากที่ลูกขออนุญาตไปเล่นอินเทอร์เน็ตทุกครั้งด้วยเหตุผลเพื่อไปหาข้อมูลสำหรับทำรายงาน นายบดี (17 มีนาคม 2555) คุณพ่อวัย 43 ปี กล่าวว่า “ผมคิดว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อดีเพราะหาข้อมูลได้มากมาย ผมได้ยื่นคนอื่นแล้วว่าสามารถหาข้อมูลได้ทุกเรื่อง อีกอย่างผมสังเกตว่าเกรดของลูกในเทอมที่ผ่านมาก็ดีขึ้น ซึ่งเป็นเทอมที่ลูกไปหาข้อมูลจากร้านอินเทอร์เน็ตเพื่อทำรายงานค่อนข้างบ่อย”

ร้อยละ 20 ของผู้ปกครองมีความเห็นว่า อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีข้อเสียมากกว่าข้อดีทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนเลือกใช้ในทางที่ไม่เกิดประโยชน์มากกว่า

ผู้ปกครองที่มีความเห็นว่าอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีข้อเสียมากกว่าข้อดีมีสัดส่วนที่น้อยกว่าสองกลุ่มแรก โดยที่ทุกคนเป็นเพศชายที่มีอายุระหว่าง 39 – 46 ปี ทุกคนมีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันคือ ตั้งแต่ต่ำกว่า 1 ปี จนถึง 3 ปี ทุกคนเป็นครูสอนศาสนาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามและมีวุฒิการศึกษาดำรงปริญญาตรี

ทุกคนในกลุ่มนี้มีความเห็นว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อเสียมากกว่าข้อดีเนื่องจากว่าเยาวชนไม่รู้จักใช้อินเทอร์เน็ตให้เกิดประโยชน์ คือเลือกที่จะเล่นเกม และใช้เพื่อความบันเทิงมากกว่าซึ่งทำให้เสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์ นายวหะ (21 พฤษภาคม 2555) กล่าวว่า “สำหรับเด็กแล้วมีข้อเสียมากกว่าเพราะเด็กยังไม่มีความพร้อมในการใช้อินเทอร์เน็ต เพราะเด็กยังไม่มีสมาธิในเรื่องที่เป็นประโยชน์ อาจมี แคร่ร้อยละ 25 ของเด็กที่เผลอในเรื่องที่มีสาระ โดยนิสัยแล้วเด็กจะใจจดใจจ่ออยู่กับการเล่นเกม แม้กระทั่งเวลาที่ผู้ปกครองขอให้ช่วยทำงานก็มักจะทำอย่างลวกๆเพื่อให้รีบเสร็จงานแล้วจะได้กลับมาเล่นเกมต่อ” นอกจากนี้นายวหะยังกล่าวอีกต่อไปว่า “โดยอารมณ์ของเด็กแล้วชอบสนุกและมักจะทำอะไรตามใจชอบ เพราะฉะนั้นสื่อบันเทิงจึงสนองเด็กกลุ่มนี้ได้ดี ส่วนเรื่องการเรียนต้องอาศัยการคิดวิเคราะห์จึงทำให้เด็กไม่ชอบ อาจจะเป็นเพราะว่าเด็กคิดไม่เป็น”

ร้อยละ 13 ของผู้ปกครองมีความเห็นว่า ไม่ทราบว่าเป็นสื่อที่มีข้อดีหรือข้อเสียมากกว่ากัน

ผู้ปกครองกลุ่มนี้เป็นเพศหญิงทุกคน อยู่ในช่วงอายุ 45-46 ปี มีอาชีพค้าขาย และทำสวน ทุกคนมีวุฒิการศึกษาดำรงปริญญาตรีและไม่มีความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตมีความเห็นว่าไม่ทราบจริงๆว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อดีหรือข้อเสียเนื่องจากไม่เคยสัมผัสด้วยตนเองและนึกภาพไม่ออกว่าอินเทอร์เน็ตคืออะไรและเป็นอย่างไร นางอาชีวะ (5

กุมภาพันธ์ 2555) มารดาของนางสาวสิดี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กล่าวว่า “ก็เองไม่ทราบจริงๆว่าในอินเทอร์เน็ตมีอะไรบ้าง แต่มีความรู้สึกว่างใจในตัวลูกว่าเลือกใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน”

ผลกระทบจากการใช้อินเทอร์เน็ตต่อความสัมพันธ์ของนักเรียนกับผู้อื่น

จากผลการสำรวจในภาพรวมพบว่านักเรียนส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 55.69 ของนักเรียนที่ถูกสัมภาษณ์มีความสัมพันธ์กับครอบครัว ญาติและเพื่อนๆในระดับที่สูง ร้อยละ 22.94 ของนักเรียนที่ถูกสัมภาษณ์มีความสัมพันธ์กับครอบครัวและเพื่อนๆในระดับที่สูง ส่วนอีกร้อยละ 10.09 ของนักเรียนที่ถูกสัมภาษณ์มีความสัมพันธ์กับเพื่อนเท่านั้นในระดับที่สูง และมีเพียงร้อยละ 2.75 ของนักเรียนที่ถูกสัมภาษณ์เท่านั้นที่ระบุว่าไม่ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น (ดูภาคผนวก ก ตารางที่ 6)

ผลจากการวิจัยพบว่าร้อยละ 2.75 ของนักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตทุกวันและมีความสัมพันธ์กับครอบครัว ญาติ และเพื่อนในระดับที่สูง ร้อยละ 3.67 ของนักเรียน ใช้อินเทอร์เน็ต 5-6 วันต่อสัปดาห์มีความสัมพันธ์กับครอบครัว ญาติ และเพื่อนในระดับที่สูง ร้อยละ 16.51 ของนักเรียน ใช้อินเทอร์เน็ต 3-4 วันต่อสัปดาห์มีความสัมพันธ์กับครอบครัว ญาติ และเพื่อนในระดับที่สูง และร้อยละ 33.03 ของนักเรียน ใช้อินเทอร์เน็ต 1-2 วันต่อสัปดาห์มีความสัมพันธ์กับครอบครัว ญาติ และเพื่อนในระดับที่สูง ในขณะที่มีเพียงร้อยละ 2.75 ของนักเรียนที่ใช้อินเทอร์เน็ตสัปดาห์ละ 1-4 วัน ไม่ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น จะเห็นได้ว่าการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนในพื้นที่ไม่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับผู้อื่น สอดคล้องกับผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ซึ่งผู้ปกครองส่วนใหญ่ระบุว่าอินเทอร์เน็ตไม่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของลูกๆกับผู้อื่น โดยที่ลูกมักจะทำกิจกรรมในเวลาว่างร่วมกับครอบครัวและเพื่อนมากกว่าการเล่นอินเทอร์เน็ต ซึ่งส่วนใหญ่แล้วกลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ตไม่บ่อยจะมีจำนวนนักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับครอบครัว ญาติ และเพื่อนมากกว่า กลุ่มนักเรียนที่ใช้อินเทอร์เน็ตบ่อยกว่า

นอกจากนี้ยังค้นพบว่า นักเรียนร้อยละ 33.94 ใช้อินเทอร์เน็ต 1-2 ชั่วโมงต่อครั้งมีความสัมพันธ์กับครอบครัว ญาติ และเพื่อนในระดับที่สูง นักเรียนร้อยละ 16.51 ใช้อินเทอร์เน็ตน้อยกว่า 1 ชั่วโมงต่อครั้งมีความสัมพันธ์กับครอบครัว ญาติ และเพื่อนในระดับที่สูง นักเรียนร้อยละ 3.67 ใช้อินเทอร์เน็ต 3-4 ชั่วโมงต่อครั้งมีความสัมพันธ์กับครอบครัว ญาติ และเพื่อนในระดับที่สูง และนักเรียนที่ใช้อินเทอร์เน็ต มากกว่า 6 ชั่วโมง และ 5-6 ชั่วโมง ร้อยละ 0.92 ในจำนวนที่เท่ากันมีความสัมพันธ์กับครอบครัว ญาติ และเพื่อนในระดับที่สูง

ส่วนกิจกรรมที่นักเรียนทำร่วมกับผู้อื่นก็มีหลากหลาย เช่น นางสาวปียา (22 เมษายน 55) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ย 4-5 วันต่อสัปดาห์ ครั้งละประมาณ 1-2 ชั่วโมงให้สัมภาษณ์ว่า “จริงๆแล้วถ้าเป็นเวลาวางขอบอยู่กับเพื่อนมากกว่าแต่บางครั้งช่วงเย็นก็ต้องไปใช้อินเทอร์เน็ตที่ร้านเพราะมีงานที่ต้องส่งให้อาจารย์ พอกลับไปที่บ้านหลังละหมาดมัริบ (การละหมาดในเวลาหัวค่ำ) ก็ทำการบ้านต่อ คือเอาข้อมูลที่ได้จากอินเทอร์เน็ตมาเรียบเรียงใหม่เพื่อส่งอาจารย์เพราะที่บ้านมีคอมพิวเตอร์แต่ไม่มีอินเทอร์เน็ต หรือถ้าไม่มีการบ้านส่วนใหญ่ก็จะนั่งดูโทรทัศน์ร่วมกับสมาชิกในครอบครัว และพูดคุยกันไปด้วย ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะเป็นการดูโทรทัศน์ร่วมกับสมาชิกในครอบครัว และพูดคุยกันมากกว่าทำการบ้าน”

ส่วนนางสาวสิดี (22 เมษายน 55) ซึ่งใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ย 3-4 วันต่อสัปดาห์ ครั้งละประมาณ 1-2 ชั่วโมงให้สัมภาษณ์ว่า “โดยส่วนตัวชอบอยู่กับเพื่อนมากกว่าเพราะเวลาเจอเพื่อนและพูดคุยกันเราไม่ต้องพิมพ์เป็นข้อความ

เหมือนกับการคุยผ่านอินเทอร์เน็ต ส่วนช่วงเย็นถ้าไม่ใช้อินเทอร์เน็ตที่ร้านอินเทอร์เน็ตก็จะช่วยคุณแม่ล้างจานที่ร้าน ส่วนกลางคืนก็ทำการบ้านและดูโทรทัศน์กับคนในครอบครัว หรือบางครั้งก็ไปนอนค้างบ้านญาติ แต่ก็ไม่ค่อยนัก”

นางสาวมาติยะห์ ((2 พฤษภาคม 55)ซึ่งใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ย 3-4 วันต่อสัปดาห์ ครั้งละประมาณ 1-2 ชั่วโมง เล่าว่า “ถ้าเป็นวันปกติที่ไม่ใช่วันหยุดจะชอบพูดคุยกับคนในครอบครัวในช่วงหลังอาหารค่ำคือหลังทำการละหมาดมักริบ บางทีก็สอนน้องทำการบ้านหรือทำการบ้านของตนเองแล้วแต่สถานการณ์ หรือบางทีก็นั่งดูทีวีกับสมาชิกในครอบครัว แต่ถ้าเป็นช่วงบ่ายจนถึงเย็นถ้าไม่ได้ใช้อินเทอร์เน็ตก็มักจะอยู่กับเพื่อนๆพูดคุยกันทั่วไป ถ้าเป็นวันหยุดส่วนใหญ่จะอยู่บ้านช่วยคุณแม่ทำงานบ้าน อาจจะมีบ้างนานๆครั้งก็นัดกับเพื่อนๆออกไปข้างนอกด้วยกัน ก็ประมาณเดือนละ 1 ครั้ง หรือบางครั้งถ้าไปใช้อินเทอร์เน็ตก็มักจะไปช่วงเช้าประมาณ 9.00-11.00 น”

นายชากริยา (25 เมษายน 2555) ซึ่งใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ย 3-4 วันต่อสัปดาห์ ครั้งละประมาณ 2-3 ชั่วโมง เล่าว่า “ส่วนใหญ่ถ้ามีเวลาว่างชอบเล่นฟุตบอลหรือทำกิจกรรมอื่นกับเพื่อนๆมากกว่าเช่นจับกลุ่มคุยกัน ส่วนการใช้อินเทอร์เน็ตถ้าเป็นวันปกติที่ไม่ใช่วันหยุดมักจะใช้เวลาหลังเลิกเรียนเวลา 16.30-18.00 ส่วนเวลากลางคืนก็จะไม่ใช้อินเทอร์เน็ตเลยเพราะที่หอพักจะมีกิจกรรมคือการเรียนกิตาบและการเรียนอัลกุรอาน”

นายอับดุลเราะมาน (2 พฤษภาคม 55)ซึ่งใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยทุกวัน ครั้งละประมาณ 3-4 ชั่วโมงส่วนใหญ่จะใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้านให้สัมภาษณ์ว่า “ช่วงเวลว่างส่วนใหญ่ช่วงหลังเลิกเรียนมักจะอยู่กับเพื่อนๆ ส่วนช่วงหลังมักริบก็จะสอนญาติที่เป็นเด็กๆ อ่านอัลกุรอาน ส่วนใหญ่จะใช้เวลาช่วงประมาณ 3-4 มุมเป็นต้นไปสำหรับการใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้าน บางครั้งก็มีบ้างที่เพื่อนชวนออกไปใช้อินเทอร์เน็ตที่ร้านอินเทอร์เน็ตด้วยกันบ้างในวันหยุดช่วงเช้าประมาณ 10.00-12.00 น. ส่วนใหญ่ถ้าใช้เน็ตที่ร้านก็จะอยู่แค่ 1-2 ชั่วโมง หรือบางทีถ้าเป็นวันหยุดมักจะช่วยงานพ่อแม่ บางครั้งก็นัดเพื่อนๆออกไปหาอะไรกินข้างนอกบ้างนานๆครั้ง”

เด็กชายอาฮูบ (16 มีนาคม 55) ซึ่งใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ย 3-4 วันต่อสัปดาห์ ครั้งละประมาณ 1 ชั่วโมงให้สัมภาษณ์ว่า “เวลว่างส่วนใหญ่ชอบอยู่กับเพื่อนๆทั้งที่โรงเรียนและหลังเลิกเรียน ส่วนช่วงเวลาลงมักริบจะต้องไปเรียนอัลกุรอานที่บ้านของเพื่อน พอถึงเวลาหลังละหมาดอีซาก็อจะสอนคุณแม่อ่านอัลกุรอานที่บ้าน ส่วนเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่จะเป็นช่วง 16.00-17.00 น.”

เด็กชายอิลาฮัม (2 พฤษภาคม 55) ซึ่งใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยทุกวัน ครั้งละประมาณ 2-3 ชั่วโมงให้สัมภาษณ์ว่า ชอบเล่นอินเทอร์เน็ตมากกว่าอยู่กับเพื่อนๆและคนในครอบครัว แต่ที่บ้านไม่มีอินเทอร์เน็ตก็เลยมักจะใช้อินเทอร์เน็ตช่วงหลังเลิกเรียน ส่วนเวลว่างช่วงอื่นๆก็มักจะอยู่กับเพื่อนๆมากกว่ากับครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับการสังเกตการณ์และสัมภาษณ์เจ้าของร้านเกือบทุกร้านที่ให้ข้อมูลว่าช่วงเวลาที่มั่วผู้ใช้บริการที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษามากที่สุดคือช่วงเวลา 16.00 -18.00 น. ซึ่งเป็นเวลาหลังเลิกเรียนจนถึงเวลาละหมาดมักริบ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับลักษณะการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน ที่ร้านอินเทอร์เน็ตในเวลากลางวันในเขตตำบลพร่อนและเทศบาลตำบลใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา โดยการศึกษาถึงความบ่อยในการใช้ บริการที่ใช้และวัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ต และได้เลือกกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในเขตชนบทหรือสังคมนอกเขตเมืองที่มีประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิมเพื่อศึกษาสภาพของการใช้อินเทอร์เน็ตของเยาวชนที่อยู่ในพื้นที่ดังกล่าว จากการวิจัยสามารถสรุปข้อค้นพบดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. การใช้อินเทอร์เน็ตในเวลากลางวันของเยาวชน

จากการสังเกตพฤติกรรมการใช้บริการอินเทอร์เน็ตของนักเรียนที่ร้านให้บริการอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ในช่วงเวลากลางวันคือ หลังเลิกเรียนประมาณ 16.00 น. – 22.00 น. และในวันหยุดคือวันศุกร์ การสัมภาษณ์เจ้าของร้าน และการสัมภาษณ์นักเรียนสามารถสรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนในภาพรวมได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนส่วนใหญ่คือเพื่อผ่อนคลาย จากการศึกษพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีโอกาใช้อินเทอร์เน็ตในเวลากลางวันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลา 16.00 -18.00 นักเรียนส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตประมาณสัปดาห์ละ 1-2 วัน โดยใช้อินเทอร์เน็ตประมาณครั้งละ 1-2 ชั่วโมง และส่วนใหญ่มีประสบการณ์น้อยกว่า 1 ปี ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์น้อยที่สุด

นักเรียนที่มีประสบการณ์มากที่สุดคือมีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 4 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ตบ่อยที่สุดคือทุกวัน

หากเปรียบเทียบระหว่างเพศพบว่านักเรียนชายใช้อินเทอร์เน็ตบ่อยที่สุด คือใช้อินเทอร์เน็ตทุกวัน โดย ร้อยละ 0.92 มีระยะเวลาในการใช้มากที่สุดคือครั้งละมากกว่า 6 ชั่วโมง ในขณะที่นักเรียนหญิงที่ใช้อินเทอร์เน็ตบ่อยที่สุดคือ ใช้ทุกวัน และมีระยะเวลาในการใช้สูงสุดครั้งละ 3-4 ชั่วโมง

เมื่อสังเกตเกี่ยวกับเว็บไซต์ที่นักเรียนใช้พบว่านักเรียนที่มีประสบการณ์ต่างกันจะใช้ 3 เว็บไซต์แรกเหมือนกัน คือ www.google.com www.youtube.com และ www.facebook.com แต่จะมีความแตกต่างกันในด้านของเว็บไซต์ที่ใช้ ในลำดับต่อไป กล่าวคือ นักเรียนที่มีประสบการณ์ที่ต่างกันตั้งแต่ 1- 3 ปีจะใช้เว็บไซต์ส่วนใหญ่เพื่อความบันเทิงและเล่นเกม ในขณะที่ นักเรียนที่มีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 4 ปีจะมีการใช้เว็บไซต์เพื่อการศึกษามากกว่า

จากการวิจัยค้นพบว่านักเรียนหญิงใช้เว็บไซต์ที่หลากหลายกว่านักเรียนชาย ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ที่ใช้เพื่อการศึกษา และเพื่อความบันเทิง ในขณะที่นักเรียนชายจะใช้เว็บไซต์เฉพาะสำหรับเล่นเกมที่หลากหลายกว่านักเรียนหญิงทั้งนี้อาจทำให้เข้าใจได้ ว่านักเรียนชายเล่นเกมมากกว่านักเรียนหญิง และนักเรียนหญิงใช้เฟสบุ๊กและ

เว็บไซต์มากกว่านักเรียนชาย ทั้งเพื่อการบันเทิงและเพื่อการศึกษา นอกจากนี้ก็มีการใช้เฟสบุ๊กเพื่อสื่อสารเรื่องศาสนา ด้วยแต่มีน้อยมาก

ในด้านของการใช้บริการบนอินเทอร์เน็ตของนักเรียนค้นพบว่านักเรียนหญิงส่วนใหญ่ใช้เฟสบุ๊กเพื่อการสนทนาและสื่อสารมากกว่าเพื่อการเรียนรู้ ส่วนเกมที่นิยมเล่นคือ เกมประเภท Casual Game ส่วนนักเรียนชายชอบเล่นเกมมากกว่าเฟสบุ๊กส่วนเกมที่นิยมใช้มากที่สุด คือ เกมประเภท MMORPG : Massively Multiplayer Online Role-Playing ดังนั้นจึงอาจเข้าใจได้ว่าผู้ที่มีการใช้เฟสบุ๊กมากกว่าส่วนใหญ่มักจะใช้อินเทอร์เน็ตบ่อยกว่านักเรียนที่มีประสบการณ์น้อย และมักจะมีใช้บริการบนอินเทอร์เน็ตที่หลากหลายกว่า และรู้จักเว็บไซต์เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์มากกว่า แต่นักเรียนกลุ่มนี้มีจำนวนน้อยมาก

จากการสัมภาษณ์เจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตที่ให้บริการ โดยยึดหลักการอิสลามพบว่าอัตลักษณ์ของมุสลิมในพื้นที่ที่ยึดคำสอนของศาสนาอิสลามมีทัศนคติเกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์กับเพศตรงกันข้ามและขอบเขตของการเกี่ยวข้องกับสื่อลามกอนาจาร และการดูหนังฟังเพลงแตกต่างจากคนกลุ่มอื่น กล่าวคือการสื่อสารกับเพศตรงกันข้ามเชิงจิตกันก็ถือว่าเป็นการผิดศีลธรรม การดูมิวสิกวิดีโอหรือหนังที่มีการกอดจูบกัณก็ถือว่าเป็นสื่อลามกอนาจาร การดูหนังและฟังเพลงที่มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับอิสลามถือว่าเป็นความบันเทิง แต่หากเนื้อหาของเพลงหรือหนังไม่ส่งเสริมให้อยู่ในกรอบของศาสนาอิสลามก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่อนุมัติเป็นต้น ดังนั้นนักเรียนที่ใช้บริการในร้านที่ให้บริการ โดยยึดหลักการอิสลามในลักษณะนี้ถือว่าเป็นการใช้อินเทอร์เน็ตที่ไม่เกิดประโยชน์ และไม่เป็นที่อนุญาตสำหรับบางร้าน

จากการศึกษาพบว่าร้านที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตทั่วไปมีผู้ใช้บริการมากกว่าร้านที่ยึดหลักการอิสลามในการให้บริการทั้งนี้ผู้ใช้บริการที่ร้านที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตทั่วไปมีผู้ใช้ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา

หากเปรียบเทียบระหว่างเพศในกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาแล้วพบว่านักเรียนหญิงส่วนใหญ่จะใช้บริการที่ร้านอินเทอร์เน็ตที่ยึดหลักการอิสลามในการให้บริการ ส่วนนักเรียนชายส่วนใหญ่จะใช้บริการที่ร้านอินเทอร์เน็ตที่ให้บริการทั่วไป

2. ทัศนคติของนักเรียนต่ออินเทอร์เน็ต

ในภาพรวมแล้วนักเรียนหญิงส่วนใหญ่มีทัศนคติในแง่บวกมากกว่านักเรียนชาย จากการสำรวจพบว่านักเรียนที่มีทัศนคติต่ออินเทอร์เน็ตที่ต่างกันมีพฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกันในด้านของระยะเวลาในการใช้ในแต่ละครั้ง กล่าวคือโดยส่วนใหญ่ทุกกลุ่มมีการใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยครั้งละประมาณ 1-2 ชั่วโมง หรือน้อยกว่า 1 ชั่วโมง แต่จะมีความแตกต่างกันในด้านของบริการที่นักเรียนใช้ ในการเรียงลำดับความนิยมของบริการบนอินเทอร์เน็ต กล่าวคือ นักเรียนที่มีความเห็นว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อดีมากกว่าข้อเสียส่วนใหญ่ใช้บริการบนอินเทอร์เน็ตดังนี้คือ เฟสบุ๊ก ข่าวบันเทิง ค้นหาข้อมูล และดาวน์โหลดเพลงตามลำดับ ในขณะที่นักเรียนที่มีความเห็นว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อเสียมากกว่าข้อดีส่วนใหญ่ใช้บริการเล่นเกม ข่าวสาร ค้นหาข้อมูล และเฟสบุ๊ก

3. ทักษะของผู้ปกครองต่ออินเทอร์เน็ต

ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าและมีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตค่อนข้างสูง ให้เหตุผลว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อดีมากกว่าข้อเสียก็จริงแต่ก็ยังน่าเป็นห่วงสำหรับเยาวชนในเรื่องของการใช้วิจารณญาณในการเลือกใช้บริการและข้อมูลข่าวสารต่างๆ ส่วนผู้ปกครองที่ไม่มีประสบการณ์มีทัศนคติว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อดีมากกว่าข้อเสียให้เหตุผลบนพื้นฐานที่ลูกๆ เล่นอินเทอร์เน็ตแต่ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของลูก

ถึงแม้ว่าผู้ปกครองบางกลุ่มมีทัศนคติในแง่ของข้อดีและข้อเสียของอินเทอร์เน็ตต่างกัน เช่น ผู้ปกครองบางกลุ่ม มองว่าอินเทอร์เน็ตมีข้อดีและข้อเสียเท่ากัน บางกลุ่มมองว่ามีข้อดีมากกว่าข้อเสีย และบางกลุ่มมองว่าข้อเสียมากกว่าข้อดี ต่างก็มีความเห็นเหมือนกันว่าขึ้นอยู่กับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า ผู้ปกครองทุกกลุ่มมองว่าเด็กส่วนใหญ่เลือกไม่เป็นจึงมักจะใช้อินเทอร์เน็ตในทางที่ไม่เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้มากกว่า คือเลือกใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเล่นเกมและเพื่อความบันเทิงมากกว่า ดังนั้นผู้ปกครองจึงมีความเห็นว่าหากเด็กไม่สามารถใช้อินเทอร์เน็ตให้เกิดประโยชน์ อินเทอร์เน็ตจะมีข้อเสียต่อเด็กมากกว่าข้อดี

4. ผลกระทบของการใช้อินเทอร์เน็ตต่อความสัมพันธ์ของนักเรียนกับผู้อื่น

การใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนไม่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับผู้อื่น ผลจากการวิจัยพบว่าร้อยละ 56.88 ของนักเรียนที่เล่นอินเทอร์เน็ตทุกวันมีความสัมพันธ์กับครอบครัวอยู่ในระดับที่สูงกล่าวคือยังมีการทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัว ญาติ และเพื่อนๆ จากข้อค้นพบดังกล่าวจะเห็นว่านักเรียนมีการใช้อินเทอร์เน็ตในเวลาว่างในขณะเดียวกันก็ยังมีเวลาที่ทำกิจกรรมกับผู้คนรอบข้างเช่น กับสมาชิกในครอบครัว เพื่อนๆ และญาติๆ โดยเฉพาะเวลาว่างในช่วงกลางคืนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่ที่บ้านมักจะใช้เวลาทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัวมากกว่าการใช้อินเทอร์เน็ตและนักเรียนที่หอพักก็จะมีกิจกรรมประจำวันตามข้อกำหนดของหอพักซึ่งไม่สามารถออกมาใช้อินเทอร์เน็ตได้ ส่วนช่วงเวลาว่างที่นักเรียนใช้อินเทอร์เน็ตโดยส่วนใหญ่จะเป็นช่วงเวลากลางคืนหลังจากเลิกเรียน ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ทั้งเพศหญิงและเพศชายใช้เวลาในช่วงท้ายของวันดังกล่าวคือ เวลาตั้งแต่ 14.00 -16.00 น. ไปกับการใช้อินเทอร์เน็ต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับเกมบนอินเทอร์เน็ตเพื่อวิเคราะห์ว่าเกมประเภทใดเป็นเกมที่สร้างสรรค์และเกมประเภทใดที่ไม่สร้างสรรค์ต่อการเรียนรู้ของเยาวชน
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการใช้อินเทอร์เน็ตต่อการเรียนรู้ของเยาวชน
3. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับประถมศึกษา

ข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล

เนื่องจากปัญหาของกลุ่มเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีหลายสาเหตุ ส่วนหนึ่งมาจากการแก้ปัญหาที่ไม่เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ที่แท้จริงของเยาวชนในพื้นที่ ดังนั้นผลของการศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของเยาวชนผ่านการบอกเล่าของเยาวชนเองและบุคคลรอบข้างร่วมกับการสังเกตการณ์ สามารถทำให้เข้าใจสภาพการณ์ของการใช้อินเทอร์เน็ตในเวลว่างของเยาวชนในพื้นที่ได้ว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่เยาวชนต้องได้รับการชี้แนะและสนับสนุนจากฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การใช้อินเทอร์เน็ตของเยาวชนเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้และสามารถพัฒนาการศึกษาต่อไป

นโยบายการศึกษาของรัฐบาลในเรื่องการ “เร่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ” (ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี, 2554 [ออนไลน์]) ควรเน้นการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ (Information Literacy Skill) ซึ่ง เป็นทักษะที่ทำให้บุคคลสามารถตระหนักถึงความต้องการของตนเองได้อย่างชัดเจน เพื่อให้เยาวชนในพื้นที่สามารถวิเคราะห์ความต้องการ กำหนดลักษณะของสารสนเทศที่ตนต้องการได้ สามารถเข้าถึงสารสนเทศ (Ability to access) และเข้าใจสารสนเทศที่มีอยู่อย่างหลากหลายในแหล่งสารสนเทศต่างๆ สามารถใช้กลยุทธ์ในการสืบค้นสารสนเทศที่ต้องการ รวมทั้งสามารถประเมินหรือวิเคราะห์ สังเคราะห์สารสนเทศ และสามารถนำมาบูรณาการหรือประยุกต์ใช้ให้เกิดความรู้ได้ ซึ่งทักษะการรู้สารสนเทศเกี่ยวข้องกับทั้งทักษะทางคอมพิวเตอร์ ทักษะการคิด การใช้เหตุผล และทักษะทางภาษา แต่ในเบื้องต้นที่สุดนโยบายด้านการศึกษาควรเน้นพัฒนาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามโดยการสนับสนุนในด้านอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาให้กับโรงเรียนอย่างทั่วถึง เนื่องจากห้องคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามยังไม่เพียงพอต่อการใช้งานเพื่อฝึกฝนและเรียนรู้ทักษะในการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาของนักเรียน

บรรณานุกรม

“ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี”. 2554 [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 23 พฤศจิกายน 2554 จาก

<http://www.moe.go.th/websm/2011/aug/219.html>

“จิตแพทย์ชี้ภัยยาเสพติดจากอินเทอร์เน็ต” 2552. ไทยโพสต์ [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2554 จาก

<http://www.thaipost.net/x-cite/190509/4890>

“เจาะปมเด็กไทย อ่านได้-ไว้วิเคราะห์”, 2554 ข่าวสดรายวัน [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2554 จาก

http://www.khaosod.co.th/view_news.php?newsid=TUROc1IXUXdNVEI3TURRMU5BPT0=§ionid=TURNeE5BPT0=&day=TWpBe1TMHdOQzB5TUE9PQ==

ดุจดี ดงสุวรรณ. ม.ป.ป. “พัฒนาการสังคมไทย” [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2555 จาก

http://www.baanjommyut.com/library_2/development_of_society/11.html

บุษบา หินธาร. 2545. การศึกษาผลดี ผลเสียของการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนของนักศึกษาสถาบันราช

ภัฏในเขตภาคเหนือตอนล่าง. พิบูลสงคราม: สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ

ภูรินทร์ ผสม. ม.ป.ป. “เกมออนไลน์” [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 24 สิงหาคม 2555 จาก

<http://www.manager.co.th/cyberbiz/ViewNews.aspx?newsid=4624405495524>

“ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน”. ม.ป.ป. [ออนไลน์]

สืบค้นเมื่อ 2 พฤษภาคม 2554 จาก http://www.qlf.or.th/about/promote_knowledg

“รายงานสถิติจำนวนประชากร และบ้าน รายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล”. 2554. [ออนไลน์]

สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2554 จาก http://stat.dopa.go.th/xstat/p5495_01.html

“สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานสำคัญของเทศบาลตำบลลำไ้ม”. ม.ป.ป. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 10

พฤษภาคม 2555 จาก <http://www.lammai.go.th/info.php>

สมคิด เลิศไพฑูริยประเสริฐ. 2540. การศึกษาด้านความคิดเห็นด้านโครงสร้างและทัศนคติของคนไทยที่

สัมพันธ์กับการพัฒนาของอินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์ น.ม. (การประชาสัมพันธ์). กรุงเทพฯ:

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร

สุภาพร. 2554. “คณะวิทยาการสื่อสาร มอ.เผยผลงานวิจัยปัญหาการติดเกมของเด็กและเยาวชนใน จชต.”.

ศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้. [ออนไลน์] สืบค้นเมื่อ 15 กันยายน 2554 จาก

<http://www.deepsouthwatch.org/node/1652>

สารนิษฐ์ วิสูตรธรรม. 2553. “เผยผลวิจัยเด็กไทย 30% ไม่สามารถอ่านวิเคราะห์ได้”. [ออนไลน์]

สืบค้นเมื่อ 23 พฤษภาคม 2554 จาก <http://forum.02dual.com/index.php?topic=1528.0>

สุนันทา สุขสุमित. 2553 “เด็กไทยอ่าน-เขียนภาษาไทยไม่ออก” [ออนไลน์] สืบค้นเมื่อ 23 พฤษภาคม 2554 จาก

<http://www.thaihealth.or.th/healthcontent/article/16878>

สุนันท์ เวชชาชีวะ. 2554. “คนไทย/เด็กไทย อ่านน้อย ไม่วิเคราะห์ มีต.ย. ไม่ดี เห็นได้จากในเว็บและใน

สังคมการเมืองที่ผ่านมา”. สยามรัฐ. [ออนไลน์] 22 เมษายน สืบค้นเมื่อ 26 พฤษภาคม 2554 จาก

<http://www.pantip.com/cafe/library/topic/K10474685/K10474685.html>

อับดุลชะกูร์ บินฮาฟิอี. 2009. “ปอเนาะจังหวัดชายแดนภาคใต้ : การจัดการศึกษาท่ามกลางความหลากหลายทาง

วัฒนธรรม(1)” [ออนไลน์] สืบค้นเมื่อ 14 ธันวาคม 2554 จาก

<http://www.thaingo.org/writer/view.php?id=1069>

อิสมาอีล ลูตฟี จะปะกียา. 2555. “Wal Asr Demi Hidup Bahagiya: Iman- Amal Saleh- Tawasi” โครงการ

ประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัย มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา ครั้งที่ 1 เรื่อง องค์ความรู้ ภาษา

และวัฒนธรรม: การพัฒนาประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก. เมื่อ 18 พฤษภาคม 2555 ณ

หอประชุมวันมูหะมัดนอร์ มะทา มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา.

Guan , Shu-Sha Angie and Subrahmanyam, Kaveri. 2009. “Youth Internet Use: Risks

and Opportunities”. *Current Opinion in Psychiatry*. 22(4):351-356. [Online]] Retrieved 15

September 2011 from <http://www.medscape.com/viewwarticle/704888>

Hopson, Matthew. 2009. “Youth "cannot live" without the Internet”. [Online] Retrieved 15

September 2011 from <http://www.neowin.net/news/youth-cannot-live-without-the-internet>

Al-Qardawi, Yusuf. n.d. **Time in the Life of Muslim**. Cairo: Islamic INC.

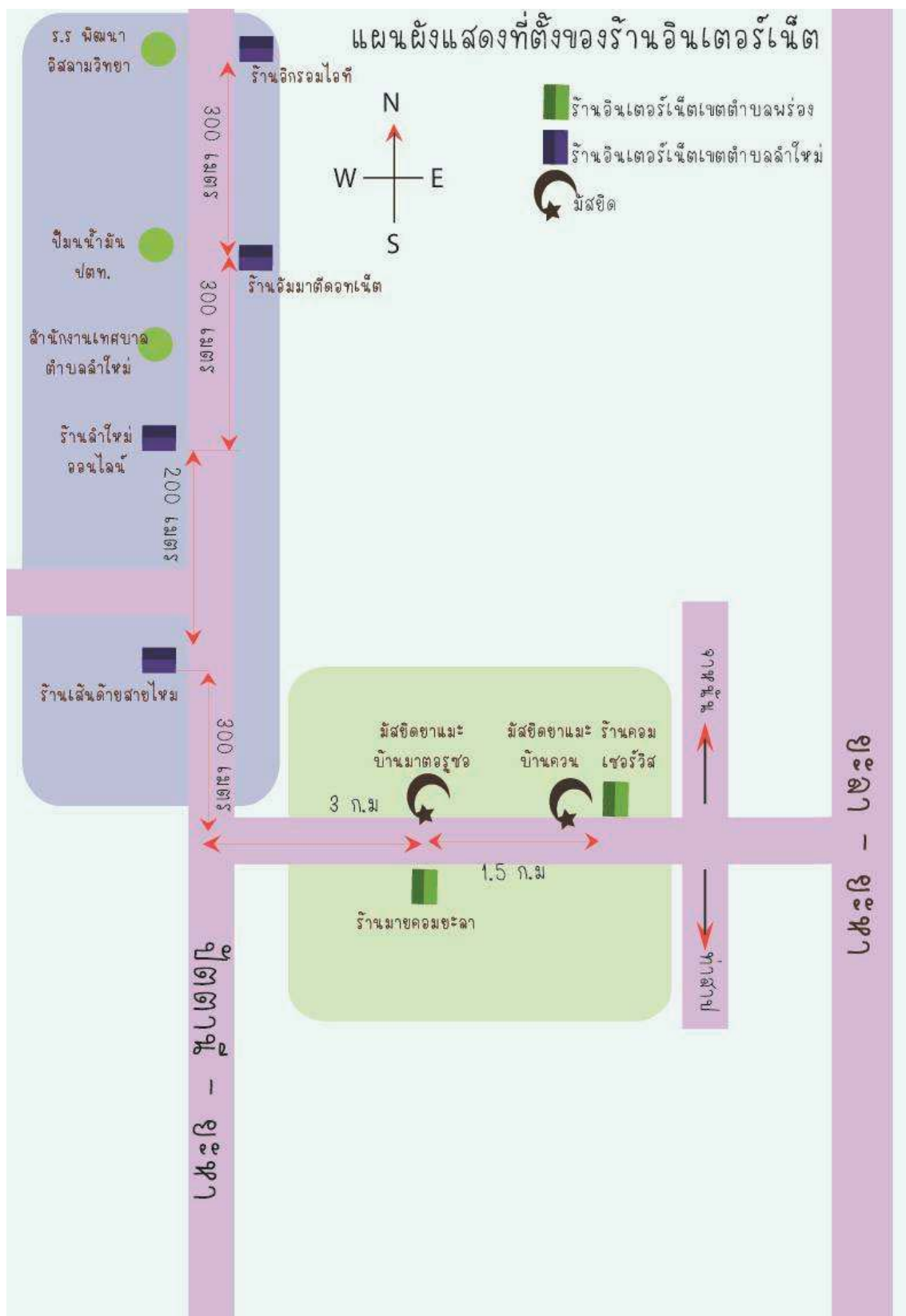
Watters, Adrey and others. 2011. “Study Finds the Internet Makes Youth More Engaged Citizens”.

[Online] Retrieved 15 September 2011 from

http://www.readwriteweb.com/archives/study_finds_the_internet_makes_youth_more_engaged.php

ภาคผนวก ก
แผนผังและตาราง

แผนผังที่ 1 แสดงที่ตั้งของร้านอินเทอร์เน็ตในพื้นที่วิจัย

ตารางที่ 1: แสดงภาพรวมของการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนจากการสัมภาษณ์นักเรียน

	รายการที่เกี่ยวข้องกับการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน	รายละเอียด								หมายเหตุ
1	ประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ต	น้อยกว่า 1 ปี 32 คน (29.36 %)	1-2 ปี 24 คน (22.02 %)	3-4 ปี 27 คน (24.77 %)	มากกว่า 4 ปี 26 คน (23.85 %)					109 คน
2	มีอินเทอร์เน็ตที่บ้าน	ไม่มี 99 คน (90.83 %)	มี 10 คน (9.17 %)							
3	สถานที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ต	ร้านอินเทอร์เน็ต 104 คน (95.41%)	ห้องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียน 31 คน (28.4 4%)	ที่บ้าน 10 คน (9.17 %)					นักเรียนบางคนใช้หลายที่	
4	ได้รับค่าใช้จ่ายจากผู้ปกครอง	น้อยกว่า 50 บาท 60 คน (55.05 %)	50-70 บาท 37 คน (33.94 %)	80-100 บาท 10 คน (9.17%)	มากกว่า 100 บาท 2 คน (1.8 3%)					
5	ค่าใช้จ่ายในการใช้บริการในแต่ละครั้งโดยประมาณ	น้อยกว่า 20 บาท 39 คน (35.78 %)	20 - 39 บาท 44 คน (40.37 %)	40 - 59 บาท 9 คน (8.26 %)	60 - 79 บาท 2 คน (1.83 %)					
6	ความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ตต่อสัปดาห์	1-2 วัน 64 คน (58.72 %)	3-4 วัน 29 คน (26.61 %)	5-6 วัน 10 คน (9.17 %)	ทุกวัน 6 คน (5.50 %)					
7	ระยะเวลาในการเล่นอินเทอร์เน็ตแต่ละครั้ง	ไม่ถึง 1 ชั่วโมง 34 คน (31.19 %)	1-2 ชั่วโมง 62 คน (56.88 %)	3-4 ชั่วโมง 10 คน (9.17 %)	5-6 ชั่วโมง 2 คน (1.83 %)					มากกว่า 6 ชั่วโมง 1 คน (0.92 %)
8	เพศ	ชาย 19 คน (17.43 %)	หญิง 90 คน (82.57 %)							
9	อายุ	13 ปี 3 คน (2.75 %)	14 ปี 18 คน (16.51 %)	15 ปี 24 คน (22.02 %)	16 ปี 29 คน (26.61 %)	17 ปี 11 คน (10.09 %)	18 ปี 17 คน (15.60 %)	19 ปี 6 คน (5.50 %)	20 ปี 1 คน (0.92 %)	

ตารางที่ 2 สรุปภาพรวมการใช้บริการอินเทอร์เน็ตของนักเรียนที่ร้านบริการอินเทอร์เน็ตจากการสังเกตการณ์

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวน 88 คน นักเรียนระดับประถมศึกษาจำนวน 70 คน

รวมทั้งหมด 158 คน

จำนวนนักเรียนที่ไปใช้บริการร้านที่ยึดหลักอิสลามในการให้บริการ	จำนวนนักเรียนที่ไปใช้บริการร้านที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตทั่วไป
จำนวนนักเรียนทั้งหมดโดยเฉลี่ย 66 คน (คิดเป็น 41.77 % ของนักเรียนทั้งหมด)	จำนวนนักเรียนทั้งหมดโดยเฉลี่ย 92 คน (คิดเป็น 58.23 % ของนักเรียนทั้งหมด)
นักเรียนระดับมัธยมศึกษาโดยเฉลี่ย 46 คน (คิดเป็น 29.11 % ของนักเรียนทั้งหมด) (คิดเป็น 52.27 % ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งหมด) - นักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาโดยเฉลี่ย 18 คน (คิดเป็น 11.39 % ของนักเรียนทั้งหมด) (คิดเป็น 20.45 % ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งหมด) (คิดเป็น 42.86 % ของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษา) - นักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาโดยเฉลี่ย 28 คน (คิดเป็น 17.72 % ของนักเรียนทั้งหมด) (คิดเป็น 31.82 % ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งหมด) (คิดเป็น 60.87 % ของนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษา)	นักเรียนระดับมัธยมศึกษาโดยเฉลี่ย 42 คน (คิดเป็น 26.58 % ของนักเรียนทั้งหมด) (คิดเป็น 47.73 % ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งหมด) - นักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาโดยเฉลี่ย 24 คน (คิดเป็น 15.19 % ของนักเรียนทั้งหมด) (คิดเป็น 27.28 % ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งหมด) (คิดเป็น 57.14 % ของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษา) - นักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาโดยเฉลี่ย 18 คน (คิดเป็น 11.39 % ของนักเรียนทั้งหมด) (คิดเป็น 20.45 % ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งหมด) (คิดเป็น 39.13 % ของนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษา)
นักเรียนระดับประถมศึกษาโดยเฉลี่ย 20 คน (คิดเป็น 12.66 % ของนักเรียนทั้งหมด) (คิดเป็น 28.57 % ของนักเรียนระดับประถมศึกษาทั้งหมด) - นักเรียนชายระดับประถมศึกษาโดยเฉลี่ย 20 คน (คิดเป็น 12.66 % ของนักเรียนทั้งหมด) (คิดเป็น 28.57 % ของนักเรียนระดับประถมศึกษาทั้งหมด) (คิดเป็น 33.33 % ของนักเรียนชายระดับประถมศึกษา)	นักเรียนระดับประถมศึกษาโดยเฉลี่ย 50 คน (คิดเป็น 31.65 % ของนักเรียนทั้งหมด) (คิดเป็น 71.43 % ของนักเรียนระดับประถมศึกษาทั้งหมด) - นักเรียนชายระดับประถมศึกษาโดยเฉลี่ย 40 คน (คิดเป็น 25.32 % ของนักเรียนทั้งหมด) (คิดเป็น 57.14 % ของนักเรียนระดับประถมศึกษาทั้งหมด) (คิดเป็น 66.67 % ของนักเรียนชายระดับประถมศึกษา)

- นักเรียนหญิงระดับประถมศึกษาโดยเฉลี่ย 0 คน (คิดเป็น 0 % ของนักเรียนทั้งหมด) (คิดเป็น 0 % ของนักเรียนระดับประถมศึกษาทั้งหมด) (คิดเป็น 0 % ของนักเรียนหญิงระดับประถมศึกษา)	- นักเรียนหญิงระดับประถมศึกษาโดยเฉลี่ย 10 คน (คิดเป็น 6.33 % ของนักเรียนทั้งหมด) (คิดเป็น 14.29 % ของนักเรียนระดับประถมศึกษาทั้งหมด) (คิดเป็น 100 % ของนักเรียนหญิงระดับประถมศึกษา)
---	---

ตารางที่ 3 ตารางแสดงชื่อเว็บไซต์ที่นักเรียนใช้ (จากการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์)

ที่	ชื่อเว็บไซต์	บริการของเว็บไซต์
1	www.google.com	สืบค้นข้อมูล ค้นหาเกมออนไลน์
2	www.facebook.com	ติดต่อสื่อสาร เกมส์ ฟังเพลง แชต ดูรูป และแสดงความคิดเห็น
3	www.youtube.com	คลิปวิดีโอต่างๆ ดูรายการย้อนหลัง ฟังเพลง
4	www.ilovekamikaze.com	เกี่ยวกับดารานักแสดง นักร้อง เพลง ข่าวบันเทิง
5	www.muslimsuksa.com	เว็บไซต์ของโรงเรียน
6	www.plang.com	เกี่ยวกับเพลง สินค้าออนไลน์ เช่น หนังสือ เครื่องใช้ไฟฟ้า คอมฯ ของใช้ เครื่องสำอาง
7	www.4shared.com	ดาวน์โหลดโปรแกรม
8	www.play.com	ขายของออนไลน์ เช่น คีวีดี ซีดี เกมส์ ฯลฯ
9	www.ch7.com	ทีวีออนไลน์
10	www.gmmchannel.com	ช่องแกรมมี่ ทีวีดาวเทียมและเคเบิล
11	www.y8.com	เกมส์
12	www.teenee.com	บันเทิง ดูละครย้อนหลัง แชต เกมส์ ข่าว ความสวยความงาม ฯลฯ
13	www.muslimthai.com	รวมช่องทีวีออนไลน์ของมุสลิม เช่น YATEEMTV, TMTV(Thai Muslim Television), MUSLIM POOL CHANNEL, White Channel, TV Muslim Thailand
14	www.dek-D.com	ประกาศต่างๆ, ข้อมูลเกี่ยวกับคณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัย, บันเทิง
15	www.unigang.com	ข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยต่างๆ, คณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัย, เทคนิค การสอบ, ประกาศผลสอบ
16	www.whitechannel.com	ทีวีมุสลิมออนไลน์ เกมส์ สินค้าออนไลน์ (สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เสื้อผ้า เครื่องสำอาง เครื่องประดับ)
17	www.enn.co.th/	ข่าวในแวดวงการศึกษ่า ทนการศึกษา แคมป์ต่างๆ-
18	www.ipst.ac.th	เว็บไซต์ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) เพื่อการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
19	www.myhappygames.com/	เกมส์ที่หลากหลาย เช่น เกมส์ปริศนา เกมส์ยิง สีก การผจญภัย หมากรุก เกมส์กีฬาและอื่น
20	www.gamegirlsplaza.com	เกมส์สำหรับผู้หญิงที่หลากหลาย เช่น เกมส์ทำอาหาร เกมส์แต่งตัว เกมส์แฟชั่น เป็นต้น
21	http://pointblank.hitsplay.com/	เกมส์ต่อสู้
22	www.kapook.com	เกมส์ ฟังเพลง ดูดวง ดูทีวี ฟุตบอล ท่องเที่ยว ละคร หนังสือ ผู้หญิง (เครื่องสำอาง แฟชั่น ความสวยความงาม ฯลฯ) ผู้ชาย (รถยนต์ เทคโนโลยี ฯลฯ)
23	http://boomz.mygame.in.th/index.asp?	เกมแนว Web Base Shooting ภายใต้อีเมลแอด “เกมที่คุณเล่นเป็น” ไม่ ต้อง Download Client ให้เสียเวลา

24	www.livescore.com	ดูผลการแข่งขันฟุตบอล
25	www.siamsport.co.th/	ฟุตบอล, ฟุตบอลโลก2010, ข่าวกบอล, ผลบอล, ผลการแข่งขัน, ผลฟุตบอล, วิเคราะห์บอล, โปรแกรมแข่ง, ตารางคะแนน, พรีเมียร์ลีก, กัลโช, บุนเดสลีกา, ลา ลีกา, ยูฟ่า แชมเปียนส์ ลีก,

ตารางที่ 4 ประมวลสรุปการใช้อินเทอร์เน็ตตามเพศของนักเรียน (จากการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์)

เพศ	บริการที่ใช้	เว็บไซต์ที่ใช้ (เรียงตามลำดับความนิยมของผู้ใช้จากมากไปหาน้อย)
นักเรียนชาย - จากการสังเกตการณ์ 47.72% (ประมาณ 42 คน) - จากการสัมภาษณ์ 17.43 % (19 คน)	1. เล่นเกมส์ ดูผลการแข่งขันฟุตบอล และติดตามข่าวกีฬา 2. ค้นหาข้อมูล 3. เฟสบุ๊ค 4. อีเมล 5. ดาวน์โหลดเพลง 6. อ่านความคิดเห็นบนเว็บไซต์ 7. แสดงความคิดเห็นบนเว็บไซต์	1. http://pointblank.hitsplay.com/ , http://boomz.mygame.in.th/index.asp , www.siamsport.co.th/ และ www.livescore.com 2. www.google.com 3. www.facebook.com 4. www.youtube.com 5. www.hotmail.com 6. www.muslimthai.com 7. www.dek-D.com และ www.unigang.com
นักเรียนหญิง - จากการสังเกตการณ์ 52.27% (ประมาณ 46 คน) - จากการสัมภาษณ์ 82.57 % (90 คน)	1. เฟสบุ๊ค และข่าวบันเทิง 2. ค้นหาข้อมูล 3. ดาวน์โหลดเพลง 4. เล่นเกมส์ 5. อ่านความคิดเห็นบนอินเทอร์เน็ต 6. ดาวน์โหลดหนัง	1. www.facebook.com 2. www.google.com 3. www.youtube.com 4. www.mylhappygames.com m/. www.gamegirlslaza.com

	7. อีเมล และแสดงความคิดเห็นบนอินเทอร์เน็ต	5. www.ilovekamikaze.com, และ www.muslimsuksa.com 6. www.plang.com 7. www.ch7.com, และ www.teenee.com 8. www.muslimthai.com 9. www.dek-D.com 10. www.unigang.com และ www.enm.co.th/ 11. www.whitechannel.com, และ www.ipst.ac.th
--	---	---

ตารางที่ 5 แสดงทัศนคติของนักเรียนต่ออินเทอร์เน็ต

ทัศนคติ	นักเรียนชาย (ร้อยละของนักเรียนชาย)	นักเรียนหญิง (ร้อยละของนักเรียนหญิง)	รวมเพศหญิงและชาย (ร้อยละ ของนักเรียนทั้งหมด)
อินเทอร์เน็ตมีข้อดีมากกว่าข้อเสีย	57.89 (11 คน)	70 (63 คน)	67.89 (74 คน)
อินเทอร์เน็ตมีข้อเสียมากกว่าข้อดี	21.05 (4 คน)	27.78 (25 คน)	26.61 (29 คน)
อินเทอร์เน็ตมีข้อดีและข้อเสีย เท่ากัน	21.05 (4 คน)	2.22 (2 คน)	5.50 (6 คน)
รวม	100 (19 คน)	100 (90 คน)	100 (109 คน)

ตารางที่ 6 สรุปความสัมพันธ์ของนักเรียนกับผู้อื่นตามเพศ

ผู้ที่นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกันในเวลาว่าง	เพศ (รายคน)		รวม
	ชาย	หญิง	
ครอบครัว	1	6	7 (6.42 %)
เพื่อน	1	10	11 (10.09 %)
ครอบครัว ญาติและเพื่อน	13	48	61 (55.96 %)
ครอบครัวและญาติ	1	1	2 (1.84 %)
ครอบครัวและเพื่อน	3	22	25 (22.94 %)
ไม่ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	0	3	3 (2.75 %)
รวม	19	90	109 (100 %)

ภาคผนวก ข

รูปบรรยากาศในวันลงพื้นที่

รูปวันสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ

รูปวันสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

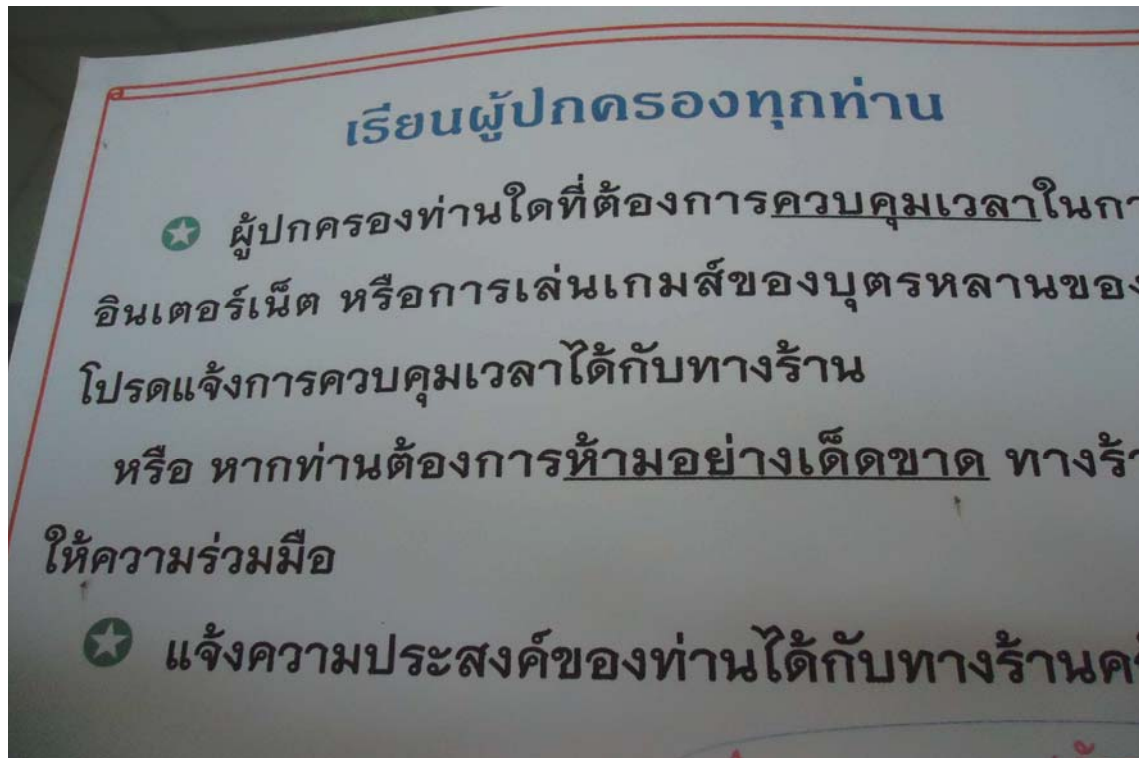

รูปวันสัมภาษณ์เจ้าของร้านอินเทอร์เน็ต

บรรยากาศในร้านอินเทอร์เน็ต

บรรยากาศในร้านอินเทอร์เน็ต

บรรยากาศในร้านอินเทอร์เน็ต

